

~~284~~

Page 6

ಶ್ರೀ ಭಕ್ತಿ ರಾಮಾಯಣ

284

ಪತಿವ್ರತಾ ಮಹಾತ್ಮೆಯು



ಆ. ಜಿ. ರಾಜಗೋಪಾಲಶೆಟ್ಟಿ ಸಾಲು

ಗಂಧಾಲಯ

ಶ್ರೀ. ಶಂ. 111399
ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ

ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ

1927

ಇಂತು ಅಸಾಧಾರಣವಾದ

ಈ ವಸ್ತುಕವು

ಬಿ. ರಾಜಗೋಪಾಲಶೆಟ್ಟಿ ರವರಿಂದ

ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟು

ಮೈಸೂರು ಜೀವರತ್ನಾಕರ ಬುಕ್‌ಡೆಪೋ

ಬಿ. ಆರ್. ಪೊನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಶೆಟ್ಟಿ & ಸನ್ಸ್ ರವರಿಗೆ

ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

೨ ನೆಯ ಭಾಷಾ ೧೦೦೦ ಪ್ರತಿಗಳು.

ಕ್ರಯ ೦-೬-೦ ಆಣೆ.

1927

ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಕಾಪಿರೈಟ್.

294.543

SHA

ಮೇಶ್ವರೀ ಮುದ್ರಾಕ್ಷರಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ

ಮುದ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.



ಗ್ರಂಥಾಲಯ

ಹನ್ನಡಿವಿಡ್ವಲಯ, ಹಂಪಿ

ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ



|| ಶ್ರೀರಸ್ತು ||

ಚ' ಕ್ತ ವಿ ಜ ಯ



ದ್ರೌಪದಿ.

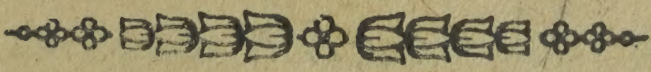
ಸತ್ಯಭಾಮಾ.

AKSHARA GRANTHALAYA



ACC.NO. 111399

ಮಹಾ ಪ'ತಿವ್ರತಾ ಮಹಾತ್ಮಯು



ಶ್ರೀಮದಖಂಡ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಸ್ವರೂಪನು, ನಾದಬಿಂದು ಕಳಾತೀತನು, ಪ್ರಕೃತಿಧ್ವಯ ದೋಷರಹಿತನು, ಅಚಲನು, ಅಶರೀರನು, ಉಪಾದಿದ್ವಯ ದೋಷ ರಹಿತನು, ನಿತ್ಯನು, ನಿರ್ಮಲನು, ನಿರ್ಗುಣನು, ನಿರ್ವಿಕಾರನು, ವೇದಾಂತನು ಆದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಭಗವಾನರು ತನ್ನ ಭಾವಂದಿರಾದ ಪಾಂಡವರು ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋದರೆಂದು ಕೇಳಿ, ಅವರಿಗೆ ಹಿತೋಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಮನಃ ಪ್ರಿಯವಂ ಮಾಡಲೋಸುಗ ಸತ್ಯಭಾಮಾ ಸಮೇತನಾಗಿ ದ್ವೈತವನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಪಾಂಡವರಿಗೆ ದರ್ಶನವಿತ್ತು ದುಷ್ಪಾತ್ಮರಾದ ಆ ದುರ್ಮೋಧನರು ಮೊದಲಾದವರಂ ನಿಂದಿಸಿ ಪ್ರಿಯವಾರ್ತೆಗಳಂ ಆಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರೂಪ, ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳೂ.

ಶ್ರೀಮದಖಂಡ, ಭಾರವಾಚ, ಇವು.

294.543
41A

111399



ಪತಿವ್ರತಾ ಮಹಾತ್ಮೆ

ಸತ್ಯಭಾಮೆಯು ದ್ರೌಪದೀದೇವಿಯ ಬಳಿ ಹೋಗಿ ಆಕೆಗೆ ಆಶೀರ್ವಾದವಂ
ಗೈದು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಪ್ರಿಯವಚನಗಳಂ ಆಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಸಂ
ಭಾಷಣೆಯಂ ಮಾಡಿ ಸರಸೋಕ್ತಿಗಳಂ ನುಡಿಯುತ್ತಾ ಹಾಸ್ಯದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡು
ತ್ತ ನಾದಿನೀ ! ನೀನು ಸ್ತ್ರೀಗಳೊಳು ಅತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳವಳು. ಐದುವಂದಿ
ಪತಿಗಳೂ ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸವೂ, ಪ್ರೀತಿಯೂ ಇರುವಹಾಗೆ ಅವರುಗಳಂ ವಶಮಾ
ಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀಯೆ, ಆಹಾ ! ನೀನು ಏನು ಮಂತ್ರತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀಯೋ
ಅಲ್ಲದೆ ವನಸ್ಪತಿ ಮೂಲಿಕೆಗಳೇನಾದರೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವೆಯೋ ? ನನಗೆ ಹೇಳು ?
ನಾನೂ ಆಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿ ಎನ್ನ ಪ್ರಾಣಕಾಂತನಂ ವಶಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೆನೆಂದು ನುಡಿ
ದಳು. ಆ ದ್ರೌಪದರಾಯನ ಪುತ್ರಿಯು ಕೋಪಿಸಿಕೊಂಡು, ಓಹೋ ಸತ್ಯಭಾಮೆ !
ಏನು ಮಾತನಾಡಿದೆ ? ನೀನು ಇಂಥಾ ವಿವೇಕವುಳ್ಳವಳಾದ್ದರಿಂದಲೇ ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣ
ನಾಯಕನು ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಅನುರಾಗವಿಲ್ಲದವನಾಗಿರುವನು. ಮಂತ್ರ ತಂತ್ರಗಳು,
ಮದ್ದುಗಳಂ ಗ್ರಹಿಸಿ ಅವುಗಳಂ ಭರ್ತನಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಗಂಡನಂ ಕೊಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ
ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿರಬಹುದು. ಆಹಾ ! ನಿನ್ನಂತ ಅಧರ್ಮಪ್ರವರ್ತಕಕ್ಷಣಚಿತ್ತಜಾ
ತಿಯು ಸ್ತ್ರೀಗಳು ಪುರುಷನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯು, ಭರ್ತನಿಗೆ ವಿವಿಧ ಪರಿಚಾರ್ಯಗಳಂ ಮಾಡಿ
ಆತನಿಗೆ ಆನಂದವಂ ಹುಟ್ಟಿಸಿ ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿಯಂ ಹುಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ
ಇಲ್ಲದ ಹಂದಿಗಳ ಹಾಗೆ ತಿಂದು ವಿವಿಧ ರುಚಿಗಳಂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತ ಚಿತ್ರಬಣ್ಣ
ಸೀರೆಗಳಂ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಮೃಗಗಳಹಾಗೆ ಕ್ರೀಡಿಸುವರು. ಸುಖಿಸುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ
ಪುರುಷನಂ ಮಿತ್ರನೆಂತಲು, ಸುಖಪಡದೆ ಇರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶತ್ರುವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ
ಪ್ರಾಣನಾಯಕನು ಸಮೀಪ ಬಂದರೂ ಹಂದಿಗಳ ಹಾಗೆ ಕೂತುಕೊಂಡು ಏಳದೆ
ನಾಯಕನಂ ತನ್ನ ಪಾಲಿನ ದೇವರೆಂದು ಎಣಿಸದೆ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣ ಶೃಂಗಾರಗಳಲ್ಲಿ
ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿ ಪರಪುರುಷರ ಶೃಂಗಾರ ರೂಪ ಚಾತುರ್ಯ ಧನಗುಣಾತಿಶಯ
ಗಳಂ ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾ ಇರುವರು. ಅಂಥವರಿಗೆ ಮಂತ್ರಗಳು, ತಂತ್ರಗಳು, ಮದ್ದು
ಗಳು ಬೇಕಾಗಿರುವುದು. ಅಯ್ಯೋ ಅವರ ಪತಿಗಳಂ ಕೊಲ್ಲುವವರು ಮಹಾ ಪಾಪಾ
ತ್ಮರು. ಅವರಂ ಯಮಭಟರು ಅಗ್ನಿಸ್ತಂಭಕ್ಕೆ ಅನಿಸುವರು. ಅಂಥಾವರಂ ಕೇಳಲೂ
ಬಾರದು ನೋಡಲೂಬಾರದು, ನೆನೆಯಲೂಬಾರದು. ಸ್ತ್ರೀಗಳಿಗೆ ಗುಣವೇ ಕಾರ
ಣವು. ಬಳ್ಳೇ ಗುಣಗಳಿಂದಲೇ ಪುರುಷರು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ವಶ್ಯರಾಗುವರು. ನಿನ್ನಲ್ಲಿ
ಸದ್ಗುಣ ಸಂಪತ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ನಾನು ನನ್ನ ಪತಿಗಳಿಗೆ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಳಂ ಗಮನಿಸಿ
ಕೇಳು—ಆರುಣೋದಯಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ನಿದ್ರೆಯಿಂದೆದ್ದು ಕಾಲೋಚಿತ ಕೃತ್ಯ
ಗಳಂ ತೀರಿಸಿಕೊಂಡು ಸ್ನಾನವಂ ಮಾಡಿಬಂದು, ಪತಿಯ ಪಾದಗಳಂ ಪೂಜಿಸಿ

ಗುಣೋಪದೇಶ ಅಗಿದೆ

ನೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿಕೊಂಡು ಅಡಿಗೆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಪರಿಚಾರರಂ ನಿದ್ರೆಯಿಂದೆಬ್ಬಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿ ಮಲಗುವ ಮನೆಗೆಹೋಗಿ ವಂದಿಗಾಯಕರಿಂದ ಪತಿಯಂ ನಿದ್ರೆಯಿಂದೆಬ್ಬಿಸಿ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಆತನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಂ ಮಾಡಿ ಅವರ ಭುಕ್ತಶೇಷವಂ ಗ್ರಹಿಸುತ್ತ ದಾಸಿಯೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತ ಅವರ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಬದಲುಹೇಳದೆ ನಟಿಸುವುದರಿಂದಲೇ ಅವರು ನನ್ನಮೇಲೆ ಅನುರಾಗವುಳ್ಳವರಾಗಿರು ವರೇ ಹೊರತು ನಾನು ಮಣೆಮಂತ್ರೌಷಧಗಳನ್ನು ಅರಿಯೆನೆಂದು ನುಡಿದಳು. ಆ ಸತ್ಯಭಾಮೆಯು ಭಯಪಟ್ಟು ಆ ದೇವಿಯ ಪಾದದಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ನಾದಿನೀ! ನಾನು ಪರಿಹಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿದನೇ ಹೊರತು ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ತಪ್ಪನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿ ನನ್ನನ್ನು ಕೃಪಾಧೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದಳು. ಆಗ ದ್ರೌಪದೀ ದೇವಿಯು ನಸುನಗೆಯಿಂದ ಆ ಸತ್ಯಭಾಮೆಯನ್ನು ಅಲಿಂಗಿಸಿ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಸತ್ಯಭಾಮೆಯೇ ಕೇಳು? ದುರಾತ್ಮರಾದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಮದ್ದುಗಳಿಟ್ಟು ಪತಿಗಳಂ ವಶಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಆ ಮದ್ದುಗಳಿಂದ ಪಿತೃಧಿಕ್ಕವಾಗಿ ಶ್ಲೇಷ್ಮದೊಡನೆ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಆನ್ನವು ಜೀರ್ಣವಾಗದೆ ಅಜೀರ್ಣದಿಂದ ಎದೆಗಳು ಒಣಗುವುದೂ, ಕ್ಷಯ ಮುಂತಾದ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಂದ ಬಾಧೆಪಡುತ್ತ ತ್ವರೆಯಾಗಿ ಪ್ರಾಣಾಂತಗತರಾಗುವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂಥಾ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಯಮಭಟರು ಖಂಡಗಳನ್ನು ತುಂಡು ತುಂಡುಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿ ಕಾಗೆಗಳಿಗೆ ಹಾಕುವರು. ಅಂಥಾ ಸ್ತ್ರೀಯರೊಡನೆ ಸ್ನೇಹ ಮಾಡಲಾಗದು. ನಿನಗೆ ಪುಣ್ಯಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳ ಸ್ನೇಹವಾಗಲಿ, ಪುಣ್ಯಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳಿಂದ ಪುಣ್ಯಚರಿತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದಾಗಲಿ ಇಲ್ಲ. ಪತಿವ್ರತೆಯರುಗಳ ಚರಿತ್ರೆಗಳು ತ್ರಿಲೋಕಪಾವನಗಳು. ಪತಿವ್ರತೆಯರಿಗೆ ಮಾರಿದ್ದು ಒಂದಾದರೂ ಇಲ್ಲವು. ಮೋಕ್ಷವು ಅವರ ಅಂಗಯ್ಯೊಳಗೇ ಇರುವುದು. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಜಟಿಲಮಹಾಋಷಿಯ ಪುತ್ರಿಯು ಏಳುಮಂದಿ ಪತಿಗಳಂ ವಿವಾಹಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅವರಲ್ಲಿ ಭೇದಭಾವವಂ ಮಾಡದೆ ಅವರಿಗೆ ತ್ರಿಕರಣಶುದ್ಧಿಯಿಂದ ವಿವಿಧ ಪರಿಷರ್ಯಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತ, ಪ್ರಭಾವಸಂಪನ್ನಳಾಗಿ ತ್ರಿಲೋಕವಿದಿತವಾದ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನೂ, ಮೋಕ್ಷವನ್ನೂ ಪಡೆದಳು. ಆದುದರಿಂದ ಪತಿಗಳು ಎಷ್ಟುಮಂದಿ ಆದರೂ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಮನೋನಿಶ್ಚಯವುಳ್ಳವರು ಉತ್ತಮರೆಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಆಗ ಸತ್ಯಭಾಮೆಯು, ನಾದಿನೀ ನನಗೆ ಚಿತ್ತವು ಕ್ಷಣವಾದರೂ ನಿರ್ಮಲವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಮಹಾಪತಿವ್ರತೆಯರ ಚರಿತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವಂ ಹೇಳಿ ಎನ್ನ ಚಿತ್ತಜಲನವನ್ನು ಬಡಿಸಿ ಪುಣ್ಯಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡೆಂದು ನಾನಾವಿಧಗಳಿಂದ ಮೊರೆಯಿಟ್ಟಳು, ಆ ದೃಢದರಾಯನ ಪುತ್ರಿಯು ಸತ್ಯಭಾಮೆಯೇ? ಭಕ್ತಿವಿಜಯವೆಂಬ ಹತ್ತುಮಂದಿ ಮಹಾಪತಿವ್ರತೆಯರ

ಚರಿತ್ರೆಗಳು ತ್ರಿಲೋಕವಿದಿತವಾಗಿ ಬಹಳ ಪಾಪನಗಳಾಗಿರುವುವು. ಅನಸೂಯಾ ದೇವಿಯು ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳಂ ಶಿಶುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದಳು. ಅರುಂಧತೀ ದೇವಿಯು ಕಲ್ಲುಗಳಂ ಕಡಲೆಯಾಗಿ ಹುರಿದಳು. ಲೋಪಾಮುದ್ರಾದೇವಿಯು ಸಂಕಲ್ಪಮಾತ್ರದಿಂ ಷಡ್ರಸಯುಕ್ತವಾದ ಭೋಜನವಂ ಸಹಸ್ರಮಹಾಖುಷಿಗಳಿಗೆ ಸಂತರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿ ಸಿದಳು. ಸಾವಿತ್ರೀದೇವಿಯು ಯಮಧರ್ಮರಾಯನಂ ಜಯಿಸಿ ತನ್ನ ಪತಿಯನ್ನು ಜೀವದಿಂದ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಳು. ಚಂದ್ರವದನಾದೇವಿಯು ದೇವವೇಶ್ಯಗಳಂ ಪಕ್ಷಿ ಯಾಗಿ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದು ತನ್ನ ಪತಿಯಂ ದೇವೇಂದ್ರನು ತಂದು ತನಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವಹಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಳು. ಸುಮತೀದೇವಿಯು ಸೂರ್ರೋ ದಯವಾಗದಂತೆ ಮಾಡಿದಳು. ಸುರಭಿದೇವಿಯು ಸಮುದ್ರದೊಳು ಅಣಗಿಹೋದ ತನ್ನ ಪತಿಯಂ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡಳು. ಪ್ರಭಾವತಿ ದೇವಿಯು ಕಟ್ಟಿದ ಮಂಗಳ ಸೂತ್ರದಿಂದಲೇ ಅನೇಕ ಚೋರರಂ ಕೊಲ್ಲಿಸಿದಳು ಸುಮತೀದೇವಿಯು ಹೊಳೆಯ ಪ್ರವಾಹವಂ ನಿಲ್ಲಿಸಿದಳು, ಮಳೆಯು ಬರದಂತೆ ಮಾಡಿದಳು, ಸೂರ್ಯನ ಸಂಚಾರ ವಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿದಳು, ಪುಷ್ಪವೇಣೀ ದೇವಿಯು ಮೃತಿಯೊಂದಿದ ಪತಿಗೆ ಜೀವಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಳು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಹತ್ತು ಮಹಾಪತಿವ್ರತೆಯರಂ ಸ್ಮರಿಸುವುದರಿಂದ ಸರ್ವಪಾಪಕ್ಷಯವು ಆಗುವುದೆಂದು ನುಡಿದಳು. ಆ ಸತ್ಯಭಾಮಿನಿಯು ಏಳು ತಾಯಿ ! ಯನ್ನಮೇಲೆ ಅನುಗ್ರಹವಿಟ್ಟು ಪ್ರತ್ಯೇಕಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಆ ಮಹಾ ಪತಿವ್ರತೆಗಳ ಚರಿತ್ರೆಗಳಂ ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಮೋಕ್ಷಪ್ರಾಪ್ತಿಯು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಲು ಆ ದೃಪದರಾಯನ ವುತ್ರಿ ಇಂತೆಂದಳು.





ಅನಸೂಯಾದೇವಿಯ ಕಥೆ.



ಸತ್ಯಭಾಮೆಯೇ ಕೇಳು ? ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಅತ್ರಿಮಹಾಋಷಿಯು ಯಮ, ನಿಯಮ, ಆಸನ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ, ಪ್ರತ್ಯಾಹಾರ, ಧ್ಯಾನಧಾರಣ, ಸಮಾದಿಯೆಂಬ ಅಷ್ಟಾಂಗಗಳಂ ಧರಿಸಿ ಮಹಾಯೋಗವುರುಷನಾಗಿ ಅನೇಕ ಸಂವತ್ಸರಗಳು ಸಮಾಧಿ ಸಿಷ್ಟೆಗಳಂ ಮಾಡಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ ವಾನಪ್ರಸ್ತಾಶ್ರಮಗಳಿಗಿಂತಲೂ, ಗೃಹಸ್ತಾಶ್ರಮವೇ ಆತಿ ವಿಶೇಷವೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಅನಸೂಯೆ ಎಂಬ ಕನ್ಯಿಕೆಯನ್ನು ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆ ಇಂದುಮುಖಿಯೊಡನೆ ಎಲ್ಲ ಸುಖಗಳಂ ಅನುಭವಿಸುತ್ತ ಅರಣ್ಯದೊಳು ಒಂದು ಪರ್ಣಶಾಲೆಯಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಯೋಗವಿಧಿಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಈ ಪ್ರಕಾರವಿರಲು ಆ ಅನಸೂಯಾದೇವಿಯು ಪತಿಭಕ್ತಿಪರಳಾಗಿ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣದಲ್ಲಿಯೂ, ಶರೀರ ಸುಖದಲ್ಲಿಯೂ ಆಸಕ್ತಿಯಿಡದೆ ಭರ್ತನಂ ತನ್ನಪಾಲಿನ ದೇವರೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ವಿವಿಧ ಪರಿಚರ್ಯಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತ ಆ ಮಹಾತ್ಮನ ಮಾತಿಗೆ ಬದಲುಹೇಳದೆ ತ್ರಿಕರಣಶುದ್ಧಿಯಾಗಿ ಸರ್ವಕಾಲವು ಸರ್ವ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೂ ವರ್ತಿ ಸುವುದರಿಂದ ಆ ಮಹಾಋಷಿಯು ಸಂತೋಷಿಸಿ ಪ್ರಿಯಳೆ ? ನಿನ್ನ ಕೋರಿಕೆಗಳು ಯಾವದು ? ಶೃತಪಡಿಸೆನ್ನಲು ಆ ಮಹಾಸಾಧ್ವಿಯು ಭರ್ತನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಸ್ವಾಮಿ! ಯಾವುದರಿಂದ ಪರಲೋಕ ಸುಖವೂ, ಕೀರ್ತಿಯೂ, ಮೋಕ್ಷವೂ ಸಂಭವಿಸುವುದೋ ಅಂಥಾ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ನನಗೆ ದಯಪಾಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದಳು. ಆ ಮುನೀಂದ್ರನು ಸಂತೋಷಭರಿತನಾಗಿ ನೀನು ಅತಿ ಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳವಳು. ನೀನು ನೆನಪು ಗೊಂಡಮೇರೆಗೆ ಸಂಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳವಳಾಗಿ ಕೇಳು,

ನಮಸ್ತು ಶರೀರಗಳಿಗೆ ನಾಥನು ಪತಿಯು, ಭರ್ತನು ಪ್ರಭುವಾದವನು, ಆತ್ಮಾರಾ
ಮನು, ಅವನೇ ಪರಮಹಂಸನು ಷಡಾದಾರಗಳಂ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ತಿರುಗುತ್ತಲಿರು
ವನು ಆತನ ಯಾರೋಹಣ ಯವರೋಹಣಂಗಳೇ ಸೋಹವು. ಆತನ ಬರುವಿಕೆ
ಹೋಗುವಿಕೆಯೇ ಪ್ರಣವಾಕ್ಷರದ್ವಯವು. ಆ ಎರಡರ ಭಾವವೇ 'ಅಹಂ ಬ್ರಹ್ಮಸಿ'
ಎಂದು ಹೇಳಿ ತೋರಿಸಿ ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಜಪವಂ ಮಾಡುತ್ತ ನಾದಬ್ರಹ್ಮವಂ ಎಬ್ಬಿಸಿ
ಆನಂದಿಸುತ್ತ ಆ ಪರಮಹಂಸನಂ ನಿರಾಕಾರ ಭರ್ತನಾಗಿಯೂ, ತನ್ನಂ ವಿವಾಹ ಮಾ
ಡಿಕೊಂಡ ಪತಿಯು ಸಾಕಾರನಾಗಿಯೂ ಭಾವಿಸಿ ಸಾಕಾರಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ವಿವಿಧ
ಶಿಕ್ಷಣಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತ ಆತನ ಆಜ್ಞಾಪ್ರಕಾರ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿರಲು ಆ ಭಕ್ತಿಪರಳಿಗೆ
ಪಂಚಭೂತಗಳು, ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರು ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳು ತ್ರಿಲೋಕಗಳು ಭಯಪಡು
ವರೆಂದು ಹೇಳಿ, ರೇಡತವೂರಕಾದಿಗಳಂ ತೋರಿಸಿದರು. ಆ ಅನಸೂಯಾದೇವಿಯು
ಸರ್ವವನ್ನೂ ಗ್ರಹಿಸಿ ಆತ್ಮಧ್ಯಾನವಂ ಮಾಡುತ್ತ ಪುರುಷನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಶ್ರದ್ಧೆಗಳಂ
ಉಳ್ಳವಳಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಈಪ್ರಕಾರವಿರಲು ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳು ಒಂದುದಿವಸ ತಮ್ಮ ವಾಹನಗಳಂ ಯೇ
ರಿಕೊಂಡು ಮಹಮ್ಮೇರು ಪರ್ವತಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ವಾಹನಗಳು ಅತ್ರಿ
ಮಹಾಋಷಿಯ ಆಶ್ರಮದ ಮೇಲೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗದೆ ಮತ್ತೆ ತಿರುಗಿದವುಗಳಂ
ನೋಡಿ, ಅವರು ವಿಚಾರಿಸಿದರು. ಗರುತ್ಮಂತನು ಸ್ವಾಮಿ ! ಇದು ಮಹಾಪತಿವ್ರತೆ
ಇರುವ ಆಶ್ರಮವಾಗಿರಬಹುದು. ನಾವು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದವರಾಗಿ
ಇರುವೆವು ಆಗ್ನಿ ಜ್ವಾಲೆಗಳು ಒಡೆಸುವುದೆಂದು ಹೇಳಿ ಆ ಆಶ್ರಮವಂ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು
ಹೋದರು ಆ ಮೂವರು ಮೂರ್ತಿಗಳು ಪತಿವ್ರತೆಯರ ಪ್ರಭಾವವು ಈಪ್ರಕಾರ
ಇರುವುದೇ ! ಒಳ್ಳೆಯದು ನಾವು ಆ ಸ್ತ್ರೀಯಳಂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡೋಣವೆಂದು
ಯೋಚಿಸಿದರು. ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸ ಹಗಲು ಹತ್ತುಗಳಿಗೆ ಆದನಂತರ ಆ ಮೂವರು
ಆ ಅತ್ರಿಮಹಾಋಷಿಯ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಮಹಾಋಷಿಯು ತ್ರಿಮೂರ್ತಿ
ಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಅರ್ಘ್ಯಪಾದಧ್ಯಾದಿ ವಿಧಿಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ, ಕ್ಷೇಮ ವರ್ತಮಾನ
ಗಳಂ ವಿಚಾರಿಸಿ ಮಹಾತ್ಮರೆ ಈ ದಿವಸ ಎನ್ನ ಭಾಗ್ಯದಿಂದ ನೀವು ಮೂವರೂ ಒಂದು
ದರ್ಶನವಂ ಕೊಟ್ಟಿರಿ. ನಾವೂ, ನಮ್ಮ ಆಶ್ರಮವೂ, ಪಾವನವಾಯಿತೆಂದು ನಾನಾ
ವಿಧದಿಂದ ಹೊಗಳಿ, ಸ್ವಾಮಿಗಳಿರಾ ! ನೀವು ನಮ್ಮ ಗೃಹದೊಳು ಭುಂಜಿಸಿಕೊಂಡು
ಹೋಗಿರಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು. ಆ ಕಪಟವುಳ್ಳವರು ಒಳ್ಳೇದು ಎಂದು ಒಪ್ಪಿ
ಕೊಂಡರು. ಆಗ ಆ ಮುನೀಂದ್ರನು ಭಾರ್ಯಳಂ ಕರೆದು ಪ್ರಿಯಳೇ ! ನಮ್ಮ
ಭಾಗ್ಯವಶದಿಂದ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳೂ ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿ ಒಂದರು. ತ್ವರೆಯಾಗಿ ಅನ್ನವು

ಷಕ್ತಸಯುಕ್ತವಾದ ಕಾಯಿಪಲ್ಯಗಳಂ ಮಾಡೆನ್ನಲು, ಆ ಅನಸೂಯಾದೇವಿಯು
ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಸಾಕಮಾಡುವ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಸಂಕಲ್ಪಮಾತ್ರದಿಂದ ಸಕಲವನ್ನೂ
ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಪತಿಗೂ, ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳಿಗೂ, ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಆರಂಭಿಸಲು, ಆ ಮೂವ
ರು ಮೂರ್ತಿಗಳು ಆ ಮಹಾಋಷಿಯಂ ನೋಡಿ ನಿನ್ನ ಮಾಡದಿಯು ಈ ಪ್ರಕಾರ
ನೀಡುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಿಗತವಸ್ತ್ರಳಾಗಿ ನೀಡುವಹಾಗೆ
ಆಜ್ಞಾಪಿಸೆನ್ನಲು, ಆ ಮುನೀಂದ್ರನು ಆ ಪ್ರಕಾರವೇ ಭಾರ್ಯಳಿಗೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದನು.
ಆ ಮಹಾತ್ಮಳು ಅವರ ಕಪಟವನ್ನರಿತು ಪತಿಯಂ ನೋಡಿ, ಪ್ರಾಣನಾಥ! ನಿಮ್ಮ
ಆಜ್ಞೆಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮಿಷ್ಟಪ್ರಕಾರ ನೀಡುವೆನು. ಕಪಟಾತ್ಮರು ಬಾಲಕರಾದರೆ
ತಾವು ನನ್ನಮೇಲೆ ಅಸೂಯೆಪಡಬೇಡಿರೆಂದು ನುಡಿದು ವಿಗತವಸ್ತ್ರಳಾಗಿ ಅನ್ನವಂ
ತಂದಳು ಇಷ್ಟರೊಳು ಆ ದೇವಿಯ ಸಂಕಲ್ಪಮಾತ್ರದಿಂದ ಆ ಮೂವರು ಮೂರ್ತಿ
ಗಳು ಶಿಶುಗಳಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕಾವುಕಾವೆಂದು ಅಳುತ್ತಿರುವುದಂ ಕಂಡು, ಅತ್ರಿಮಹಾಋ
ಷಿಯು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟು ಭಾರ್ಯಳಂ ನೋಡಿ ಇದೇನು ಆಶ್ಚರ್ಯದ ಕಾರ್ಯವು?
ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳು ಬಾಲಕರಾದರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ದೇವಿಯು ಸ್ವಾಮಿ ಇವರು
ಮೂವರೂ ನನಗೆ ಮಾನಭಂಗವಂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಅವರ ಕಪಟವೇ ಈ
ಪ್ರಕಾರ ಅವರಂ ಶಿಶುಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿದವು. ತಾವು ಚಿಂತಿಸುವ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲವೆಂದು
ಹೇಳಿ ಪತಿಗೆ ಭೋಜನವಂ ನೀಡಿ ಆ ಮೂವರು ಕೂಸುಗಳಿಗೂ ಅನ್ನವಂ ಉಣಿಸಿ
ತೊಟ್ಟಿಲಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಉಯ್ಯಾಲೆಯಂ ತೂಗುತ್ತ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು

ಈ ವರ್ತಮಾನವು ಸರಸ್ವತೀದೇವಿಗೂ, ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಗೂ, ಪಾರ್ವತೀದೇ
ವಿಗೂ ತಿಳಿಯಬಂಡು ಆ ಮೂವರೂ ಬಹಳ ದುಃಖಿಸುತ್ತ ಅಯ್ಯೋ ನಮ್ಮ ಪತಿಗಳು
ಆ ದೇವಿಯ ಮನೆಯೊಳು ಯಾವರೂಪದಿಂದ ಇರುವರೋ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬರಬೇ
ಕೆಂದು ಒಂದು ಮಾಯಾವಾದಿಯಂ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಆ ಸ್ತ್ರೀಯು ತನ್ನ ರೂಪವು
ತಿಳಿಯದಹಾಗೆ ತನ್ನ ಮಂತ್ರತಂತ್ರಗಳಿಂದ ಒಂದು ಪಕ್ಷಿರೂಪವಂ ಧರಿಸಿ ಅತಿ
ವೇಗದಿಂದ ಹೊರಟಳು ಅನಸೂಯಾದೇವಿಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ತನ್ನ ಪೂರ್ವರೂ
ಪವಂ ಹೊಂದಲು, ಆ ಮಾಯದವಳು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟು ನಾನಾ ರೂಪಗಳಂ ಧರಿಸಿ
ಹೋಗಿದ್ದರೂ ಆ ಆಶ್ರಮವಂ ಹೊಕ್ಕಮಾತ್ರದಿಂದ ತನ್ನ ಪ್ರಥಮ ರೂಪವಂ ಧರಿಸಿ
ಸಿದುದಂ ನೋಡಿ ನಾಚಿಕೆಹೊಂದಿ ಆ ದೇವಿಯಂ ಹೊಗಳುತ್ತ ಆ ಪರ್ಣಶಾಲೆಗೆ
ಹೋಗಿ ಆ ಅನಸೂಯಾದೇವಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಮಹಾತ್ಮಳೇ ನಾನು ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳ
ಸತಿಯರು ಕಳುಹಿಸಲು ಬಂದೆನೆಂದು ಹೇಳಿ, ತಾಯಿ ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು, ಮಹೇಶ್ವರರ
ವರ್ತಮಾನವೇನೆಂದು ಕೇಳಿದಳು.

ಆ ಇಂದುಮುಖಿಯ ಕಪಟವಂ ವಹಿಸಿಬಂದ ಮೂವರು ಮೂರ್ತಿಗಳು, ಶಿಶುಗಳಾಗಿ ಉಯ್ಯಾಲೆಯೊಳು ನಿದ್ರೆಗೈವರೆಂದು ಹೇಳಿ ತೋರಿಸಲು ನೋಡಿ ಆ ಮಾಯಾದೂತಿಯು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟು ಮೂಗಿನಮೇಲೆ ಬೆರಳಿಟ್ಟು ನಾನಾವಿಧಗಳಿಂದ ಆ ದೇವಿಯಂ ಪೊಗಳುತ್ತ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ತೆರಳಿ, ಸರಸ್ವತಿ, ಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಪಾರ್ವತಿ ಇವರುಗಳೆಂ ನೋಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಾಚಾರವನ್ನೂ ತಿಳಿಯಹೇಳಿ ಎಲೈ ತಾಯಿಗಳಿರಾ ! ನಿಮಗೆ ಇಷ್ಟು ವಿಭವವುಂಟಾಗಿದ್ದೂ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು ? ಮಹಾ ಪತಿವ್ರತೆಯರ ಪ್ರಭಾವಗಳು ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿರುವುದು. ಆಹಾ ! ಪತಿವ್ರತೆಗಳ ಜನ್ಮವೇ ಜನ್ಮವು. ಅವರಿಗೆ ಯಾರೂ ಸಮಾನವಾಗಲಾರರೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನಾವಿಧದಿಂದ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿದಳು. ಆ ಮೂವರೂ ಮೂರ್ಛಾಪರವಶರಾಗಿ ಕೆಲವು ಹೊತ್ತಿನಮೇಲೆ ಎದ್ದು ಎಲೈ ಮಿತ್ರಳೆ ! ನಾವು ಏನುಮಾಡುವೆವು ? ಆ ಮಾಯಾಗಾತಿಯು ಅಮ್ಮಗಳಿರಾ ! ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರತಂತ್ರಗಳು ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಮೂವರೂ ದೀನತ್ವವಂ ವಹಿಸಿಹೋಗಿ ಪತಿಭಿಕ್ಷೆಯಂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಆ ದೇವಿಯಂ ಕೇಳಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಬರುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬೇರೊಂದು ವಿಧವು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಅವರು ದುಃಖಿಸುತ್ತ, ಭಕ್ತರು ಪ್ರಮತಗಣಂಗಳು, ಸಹಾ ಹೊರಟು ಆ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ವೃಕ್ಷಗಳು ಕುಸುಮ ಫಲ ಭರಿತವಾಗಿರುವುದಂ ನೋಡಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡುತ್ತಾ ಆ ದೇವಿಯು ಇರುವ ಪರ್ಣಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಿ ಆ ಮೂವರೂ ಎರಡು ಹಸ್ತಗಳಿಂದ ಮೈಮೇಲಿರುಡುಶರಗಂ ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡು ಅವಮಾ ! ಪತಿಭಿಕ್ಷೆಯಂ ಕೊಡೆಂದು ಬೇಡಿದರು. ಆ ಅನಸೂಯಾದೇವಿಯು ಇವರು ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳ ಸತಿಯರೆಂದರಿತು, ಅವರವರ ಪತಿಗಳಂ ಅವರವರ ಶರಗಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಲು ನೋಡಿ, ಅವರು ವಿಸ್ಮಯಹೊಂದಿ ಅವಮಾ ಮಹಾಪತಿವ್ರತಾರತ್ನಳೇ ! ಈ ಶಿಶುಗಳಂ ನಾವು ಯಾವಪ್ರಕಾರ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವೆವು ? ನಾವು ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲದವರು. ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಕೃಪೆಯುಳ್ಳವಳಾಗಿ ಯತಾವ್ಹಾವವಾಗಿ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಪತಿಗಳಂ ನಮಗೆ ದಯಪಾಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಪಾರ್ತಿಸಿದರು. ಆ ದೇವಿಯು ಎಲೈ ತ್ರಿಲೋಕವಾಸನರಾದ ತಾಯಿಗಳಿರಾ ! ನಿಮ್ಮ ಪತಿಗಳು ಕಪಟದಿಂದ ಈ ಪ್ರಕಾರವಾದ ಶಿಶುಗಳಾದರೇ ಹೊರತು ನನ್ನ ತಪ್ಪಿತವಲ್ಲ. ಆದರು ಕಲ್ಮಷರಹಿತರಾಗಿ ಯಥಾ ರೂಪವಂ ಹೊಂದುವಿರೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿದ ಕೂಡಲೆ ಆ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ರೂಪಗಳಂ ಹೊಂದಿ ಆ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳೂ ತಮ್ಮ ಸತಿಗಳಂ ನೋಡಿ ಅದ್ಭುತಾನಂದಪರರಾಗಿ ಆ ಅನಸೂಯಾದೇವಿಯ ಪಾದಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ತಾಯಿ ಮಹಾ ಪತಿವ್ರತಾರತ್ನವೆ ! ನಾವು ನಿನ್ನ ಮಹಿಮೆಯಂ ನೋಡದೆ ಗರ್ವದಿಂದ ಕಪಟವಂ

ವಹಿಸಿಬಂದು ಒಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿವು. ನಮಗೆ ಗರ್ವಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವಾಯಿತು. ನಾವು ನಿಮ್ಮ ಮಹಿಮೆಯುಂ ತಿಳಿಯದೇಹೋದೆವು. ನಾವು ನಿನ್ನಂತ ಮಹಾಪತಿವ್ರತೆಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದರೆ ನಮಗೆ ಜನ್ಮ ಶೂನ್ಯವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನಾ ವಿಧಗಳಿಂದ ಹೊಗಳಿ, ತಾಯಿ ನೀನು ನಮ್ಮ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯುಂ ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ನಾವು ಮೂವರೂ ನಿನ್ನ ಉದರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವಹಾಗೆ ನಮಗೆ ಆಜ್ಞೆಯುಂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು. ಆ ದೇವಿಯು ಭರ್ತನ ಇಷ್ಟಪ್ರಕಾರ ಒಳ್ಳೆದೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅವರು ಕೋರಿದಹಾಗೆ ವರವನ್ನಿತ್ತಳು. ಆ ಮೂವರೂ ಸತಿಯರೊಡನೆ ಆ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ನಾನಾವಿಧಗಳಿಂದ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿ ಅವರವರ ನಿಲಯಗಳಿಗೆ ಹೋದರು.

ಅನಂತರ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಚತುರ್ಮುಖಬ್ರಹ್ಮನು ಆ ದೇವಿಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜಂದ್ರನಾಗಿಯು, ಶ್ರೀ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವು ದತ್ತಾತ್ರೇಯನಾಗಿಯು, ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವನು ದೂರ್ವಾಸನಾಗಿಯೂ ಜನಿಸಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸತ್ಯಭಾಮೆಯು ನೀನು ಪತಿವ್ರತೆಯರ ಅದ್ಭುತ ಚರಿತ್ರೆಗಳು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಮಂತ್ರ ತಂತ್ರಗಳು, ಮದ್ದುಗಳೆಂದು ಮಾತಾಡಿದೆ ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಬುದ್ಧಿಯುಂ ಪಡೆದು ನಿನ್ನ ಪತಿಯು ಮಾನವನೆಂದು ಯೋಚಿಸದೆ ದೇವರೆಂದು ತ್ರಿಕರಣಶುದ್ಧಿಯಾಗಿ ಭಾವಿಸಿ ಸೋಮಾರಿತನ ಮತ್ತು ಗರ್ವವಂ ಬಿಟ್ಟು ಶರ್ದಾಸಕ್ತಳಾಗಿ ಪತಿಗೆ ನೀನು ವಿವಿಧ ಸೇವೆಗಳ ಮಾಡುತ್ತ ಆತನ ಪಾದಗಳಿಗೆ ಅರ್ಚನೆ ವಂದದಾದಿ ಪೂಜೆಗಳಂ ಮಾಡಿ ಆತನ ಭುಕ್ತಶೇಷವಂ ಮಹಾಪ್ರಸಾದವೆಂದು ಗ್ರಹಿಸಿ ನಿನ್ನ ಚಿತ್ತವಂ ನೀನು ವಶಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹಿಂದೆ ನಿನ್ನಪತಿಯು ನಿನಗೆ ವಶನಾಗಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಹೋಗದೆ ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಅನುರಾಗವುಳ್ಳವನಾಗಿ ಇರುವನು ಆದ್ದರಿಂದ ನೀನು ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಶೃಂಗಾರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಷ್ಟವಿಡದೆ, ಇತರ ಪುರುಷರಂ ಬಣ್ಣಿಸದೆ ಮಿತಭೋಗಿಯಾಗಿ, ಮಿತಭಾಷಿಯಾಗಿ ಜೀವಕಾರುಣ್ಯವಂ ಪಡೆದು ವರ್ತಿಸೆಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಆ ಸತ್ಯಭಾಮೆಯು ಅಧಿಕ ಆಶ್ಚರ್ಯವಂ ಹೊಂದಿ ತಾಯಿ ! ನಿನ್ನ ವಾಕ್ಯಗಳು ಅಮೃತತುಲ್ಯಗಳಹುದು. ಅನಸೂಯಾದೇವಿಯು ಚರಿತ್ರವು ಅಧಿಕ ಆಶ್ಚರ್ಯವೂ, ತ್ರಿಲೋಕ ವಾವನವೂ, ಸರ್ವವಾಪಕ್ಷಯವೂ ಅಹುದು. ಎನ್ನ ಭಾಗ್ಯವಶದಿಂದ ನಿನ್ನಿಂದ ಕೇಳುವಳಾದೆನೆಂದು ಅನೇಕ ವಿಧದಿಂದ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿ, ಮಹಾತ್ಮಳೆ ನನಗೆ ಅರುಂಧತೀದೇವಿಯ ಕಥೆಯಂ ಹೇಳಿ ನನ್ನಂ ಕೃತಾರ್ಥಳಾಗುವಂತೆ ಮಾಡೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲು ಆ ದ್ರೌಪದಾದೇವಿ ಇಂತೆಂದಳು.

ಇಂಥಾ ಮಹಾಪತಿವ್ರತೆಯರ ಕಥೆಯುಂ ಯಾರಾದರು ಪಠಿಸಿದರೂ,

ಕೇಳಿದರೂ ಅಂತವರಿಗೆ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸುಖವೂ, ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪುಣ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿಯೂ ಉಂಟಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಗ್ರಹಿಸಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಮೊದಲನೆಯ ಕಥೆ ಮುಗಿದುದು.



ಅರುಂಧತೀ ದೇವಿಯ ಕಥೆ.

ಸತ್ಯಭಾಮಿನಿ ಶದ್ಧಾಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೇಳು ? ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ವಶಿಷ್ಠಮಹಾಶಯು ಸೀಯು ಬಹುಕಾಲ ಸಮಾಧಿ ನಿಷ್ಠೆಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತ, ಆಶ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮವು ಆತಿ ಉತ್ತಮವಾದುದೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಒಂದಾನೊಂದು ದಿವಸ ಮತಂಗಮಹಾಶಯನು ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ತರುಗಾಡುತ್ತಿರುವ ಅರುಂಧತಿ ಎಂಬ ಕನ್ಯಾ ಮನೆಯಂ ಕಂಡು ಅವಳಂ ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯತ್ನಿಸಿ ಮತಂಗ ಮಹಾಶಯನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಧರ್ಮಯುಕ್ತದಿಂದ ಆ ಲತಾಂಗಿಯಂ ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವುದಿವಸಗಳಿದ್ದು ತಾನು ಒಂದಾಶ್ರಮವಂ ನಿರ್ಮಯಿಸಿ ಕೊಂಡು ಭಾರ್ಯಳಂ ತನ್ನ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡುಹೋದನು. ಆ ಅರುಂಧತೀ ದೇವಿಯು ಅಧಿಕವಾದ ಪತಿಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳವಳಾಗಿ ತನ್ನ ಭರ್ತನಂ ದೇವದೇವನೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಆತನಿಗೆ ವಿವಿಧ ಶಿಶ್ರೂಷೆಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತ ದೇಹದಲ್ಲಿಯು, ಸುಖದಲ್ಲಿಯು ಅಶಕ್ತಿಪರಳಾಗದೆ ತ್ರಿಕರಣ ಶುದ್ಧಿಯಾಗಿ ಪುರುಷನಲ್ಲಿ ಬಯಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳವಳಾಗಿ

ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಈ ಪ್ರಕಾರವಿರಲು ಕೆಲವುದಿವಸಗಳಿಗೆ ಆ ಮಹಾಯುಷಿಗೆ ಕರುಣೆ ಹುಟ್ಟಿ ಆ ಬಿಸರುಹದಳಾಕ್ಷಿಯಂ ಕಂಡು ಎಲೈ ಇಂದುಮುಖೀ ನಿನಗೇನು ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಕೇಳಿದರೆ ಕೊಡುವೆನೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಅರುಂಧತಿಯು ಭರ್ತನ ಪಾದಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಸ್ವಾಮಿ ಲೋಕದೊಳು ಶರೀರಗಳು ಧನ ಧಾನ್ಯ ವಸ್ತು ವಾಹನಾದಿಗಳು ನಿತ್ಯವಾದವುಗಳೆಲ್ಲವೆಂದು ಎನ್ನ ಬುದ್ಧಿಗೆ ತೋರುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ದೇವರವರು ನನಗೆ ನಿತ್ಯಾನಂದ ಸುಖವು. ಎನ್ನ ಚಿತ್ತವು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸುವ ಹಾಗೂ, ಪಾತಿವ್ರತ್ಯವು ಉಂಟಾಗುವಹಾಗೂ ಇರುವ ಮಾರ್ಗವಂ ದಯಪಾಲಿಸಿ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದಳು. ಆ ಮುನೀಂದ್ರನು ನಮನಗೆಯಿಂದ ಭಾರ್ಯಳಂ ಆದರಿಸಿ ಪ್ರಿಯಳೆ! ನೀನು ಶ್ಯಾಮಲಾಶಕ್ತಿಯ ಸಹೋದರಳಲ್ಲವೆ? ನಿನ್ನ ಚಿತ್ತವು ಯಾತಕ್ಕೆ ಅಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸುವುದೆಂದು ನುಡಿದು, ಆ ಇಂದುಮುಖಿಯಂ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಆಕೆಗೆ ಸಜ್ಜಿದಾನಂದ ಮಾರ್ಗವೂ, ವಿರಾಟ್ ಸ್ವರೂಪ ನಿರ್ಣಯವೂ, ನಾದಬ್ರಹ್ಮಾನಂದ ಸುಖವೂ, ಶಾರಕಮಂತ್ರಪ್ರಭಾವವೂ, ಅಷ್ಟಾಕ್ಷರ ಮಂತ್ರ, ಮಂತ್ರಾರ್ಥ, ಮಂತ್ರಮೂಲ, ಮಂತ್ರಸಾರಗಳಂ ಬೋಧಿಸಿ, ಪರಮಹಂಸಸ್ವರೂಪನ ಪ್ರಭಾವವಾದ್ಯಂತವನ್ನೂ ತಿಳಿಸಿದರು. ಆ ಇಂದುಮುಖಿಯು ಪತಿಯಿಂತ ಸಾಂಖ್ಯ ಸೂತ್ರವಂ ಗ್ರಹಿಸಿ ಶ್ರದ್ಧಾಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳವಳಾಗಿ ಭರ್ತನಿಗೆ ವಿವಿಧ ಪರಿಣಯಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತ ಆತನ ಭುಕ್ತಶೇಷವಂ ಮಹಾ ಪ್ರಸಾದವೆಂದರಿತು ಭಕ್ತಿ ಸುತ್ತ ಪದಾ ಪ್ರಣವಧ್ಯಾನವಂ ಮಾಡುತ್ತ ರೇಚಕಪೂರಕಗಳಿಂದ ನಾದಬ್ರಹ್ಮವಂ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಆ ದಶವಿಧ ನಾದಗಳಂ ಕೇಳುತ್ತ ಹಂಸಪಂಚಾಕ್ಷರೀ ಮಂತ್ರವಂ ಜಪಿಸಿ ಕುಂಭಕದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತ ಭರ್ತನು ಕೋರಿದವೇಳೆ ಭೋಗಿಸುತ್ತ ಸರ್ವಕಾಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸೋಹಂ ಭಾವವಂ ಬಿಡದೆ ಪತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವಕಾಲದಲ್ಲೂ ಅಸೂಯತೆಯಾದರೂ ಆಯಾಸವಾದರೂ ಹೊಂದದೆ, ಪತಿಯು ಸಲಿಗೆಕೊಟ್ಟರೂ ತನ್ನ ಭಕ್ತಿಭಾವವಂ ಬಿಡದೆ ಸದಾಕಾಲವೂ ಹಂಸಸ್ವರೂಪನೇ ಪ್ರಾಣನಾಥನೆಂತಲೂ, ಭರ್ತನೇ ದೇವರೆಂತಲೂ, ಮೋಕ್ಷಾದಿ ಪದವಿಗಳಂ ಕೊಡುವ ಪರವತ್ಮನೆಂತಲೂ ಭಾವಿಸಿ, ಇತರ ಚಿಂತೆಗಳೆಲ್ಲದೆ ತನಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಪುತ್ರರುಗಳಲ್ಲಿಯಾದರೂ, ಪುತ್ರಿಯರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆದರೂ, ಭರ್ತನಲ್ಲಿ ಆಯಾಸವಂ ಪಡದೆ ನಿರ್ಮಲಚಿತ್ತದಿಂದ ಪ್ರಣವಧ್ಯಾನವಂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಈ ಪ್ರಕಾರವಿರಲು ಒಂದುದಿವಸ ಆ ಮಹಾಯುಷಿಯು ತನ್ನ ಭಾರ್ಯಳ ಚಿತ್ತವೃತ್ತಿಯಂ ತಿಳಿಯಲೋಸುಗ ಭಾರ್ಯಳಂ ಕಂಡು ಪ್ರಿಯಳೆ ನೀನು ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಬಹಳ ಘಾಸಿಪಡುತ್ತಿರುವಿ. ನಿಧಿ ಇರಲು ನಿನಗೆ ಪ್ರಿಯವಾಗಿರುವುದಲ್ಲವೆ? ಎಂದು

ನುಡಿದರು. ಆ ಅರಂಧತಿಯು ಭರ್ತನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಮಹಾತ್ಮಾ ! ಈ ಮಕ್ಕಳು ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದರೋ, ಇನ್ನುಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಜನ್ಮ ಸುವರೋ ಈ ಮಕ್ಕಳ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ನಾವು ಕೆಡಬಹುದೆ? ನನ್ನ ತಂದೆಯು ಒಂದುದಿವಸ ನನ್ನಂ ನೋಡಿ ಮಾನವರಿಗೆ ಧನವು ಕೊಡುವುದು ದುಃಖಕರವೇ ಹೊರತು ಸುಖಕರವಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಮಾನವರು ಧನಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಜನನೀಜನಕರಂ ಸಹೋದರರಂ, ಬಂಧುಗಳಂ, ಆಪ್ತರಂ ಕೊಲ್ಲುವರೆಂತಲೂ, ಅಯ್ಯೋ ಮಿತ್ರರಂ ಶತ್ರುಗಳನ್ನಾಗಿ ನೋಡುವರೆಂತಲೂ, ಧನಲಕ್ಷ್ಮಿಯೊಡನೆ ಪಂಡಮೇಡ್ಯಗಳು ಒಂದು ಅವು ನೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು, ಶ್ರೋತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು, ಜಿಹ್ವೆಯಲ್ಲೊಂದು, ಸೇರುವು ದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಧನವೂ ಬೇಡ, ವಿಭವವೂ ಬೇಡ. ಮೋ ಕ್ಷಕ್ಕಿಂತಲೂ ನನಗೆ ಬೇರೊಂದು ಕೋರಿಕೆಗಳಿಲ್ಲವೆಂದು ನುಡಿದಳು. ಆ ಮುನೀಂದ್ರ ನು ಭಾರ್ಯಾಳ ಚಿತ್ತವೃತ್ತಿಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರು. ಆ ಅರಂಧತಿಯು ಇತರ ಚಿಂತೆಗಳು ಯಾವದೂ ಇಲ್ಲದೆ ಭರ್ತನಂ ಆರಾಧಿಸುತ್ತ ಮೌನವಂ ಅವಲಂಬಿಸಿ ಆತ್ಮಧ್ಯಾನವಂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಈ ಕಥೆಯು ಈ ಪ್ರಕಾರವಿರಲು ಒಂದುದಿವಸ ನಾರದರು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪತಿ ವ್ರತಾಶಿರೋಮಣಿಗಳಂ ತಿಳಿಯಲೋಸುಗ ಕಡಲೇಕಾಳುಪ್ರಮಾಣದ ಬೆಟ್ಟದ ಕಲ್ಲು ಗಳಂ ಗಂಟುಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಸತ್ಯಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ. ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಪಡೆದು ಸರಸ್ವತೀದೇವಿಯ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ಅಮ್ಮಾ ! ಈ ಕಡಲೆ ಕಾಳು ಗಳಂ ಹುರಿದುಕೊಡು ಎಂದರು. ಆಕೆಯು ಆ ಕಲ್ಲುಗಳಂ ಕಂಡು ಅಬ್ಬಾ ! ಇದು ನನ್ನಿಂದ ಆಗದು ಎಂದು ನುಡಿದಳು. ಅನಂತರ ವೈಕುಂಠಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಆ ವಿಷ್ಣು ದೇವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಪಡೆದು ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯಂ ಕಂಡು ಓ ತಾಯಿ! ಈ ಕಡಲೇಕಾಳುಗಳಂ ಹುರಿದುಕೊಟ್ಟರೆ ಭಕ್ತಿ ಸುವೆನು ಎಂದು ಹೇಳಲು, ಆಕೆಯು ಆ ಕಲ್ಲುಗಳಂ ಕಂಡು ಹಸನ್ಮುಖಳಾಗಿ ನಂದಾ ! ಈ ಕಲ್ಲುಗಳು ಕಡಲೆಯಾಗ ಒಲ್ಲದೆ? ನಾನು ಯಾವಪ್ರಕಾರ ಹುರಿದುಕೊಡುವೆನು? ನೀನು ಯಾವಪ್ರಕಾರ ಭಕ್ತಿ ಸುವಿ? ಇದು ನನ್ನಿಂದಾಗದೆಂದು ನುಡಿದಳು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಆ ನಾರದಮಹಾ ಋಷಿಯು ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಪರಮೇಶ್ವರನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಪಡೆದು ವಾರ್ವತೀದೇವಿಯಂ ಕಂಡು, ಈ ದಿವಸ ಎಕಾದಶೀ ವ್ರತವು, ನನಗೆ ಈ ಕಡಲೇ ಕಾಳುಗಳಂ ಹುರಿದುಕೊಟ್ಟರೆ ಭಕ್ತಿ ಸುವೆನೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ದೇವಿಯು ಆ ಕಲ್ಲು ಗಳಂ ಕಂಡು ಪುಣ್ಯಾತ್ಮಾ, ಕಲ್ಲುಗಳು ಕಡಲೆಯಾಗುವುದೆ? ಹುರಿದುಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಅಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಆಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನಾರದರು

ವಶಿಷ್ಠರ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದು ಆ ಮಹಾಋಷಿಯೊಡನೆ ಸಂಭಾಷಿಸುತ್ತ ಆ ಅರುಂಧತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ, ಹೇ ನಾದಿನಿ! ಈ ದಿವಸ ಏಕಾದಶೀ ವ್ರತವು ಈ ಕಡಲೇಕಾಳುಗಳಂ ಹುರಿದುಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ಭಕ್ತಿಸುವನೆಂದು ನುಡಿದರು. ಆ ಪತಿವ್ರತೆಯು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಮೊರವಂ ತಂದು ಅದರೊಳಗೆ ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡು ಅದಂಕಂಡು ಮುಗುಳುನಗೆಯಿಂದ ಆ ಕಲ್ಲುಗಳಂ ಭರ್ತನಿಗೆ ತೋರಿಸಲು ಆತನು ಹಸನ್ಮುಖನಾಗಿ ಸುವ್ಮನೆ ಇದ್ದನು. ಆ ಅರುಂಧತಿಯು ನಿರ್ಮಲಚಿತ್ತದಿಂದ ಪರಮಹಂಸನಂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತ ಒಲೆಯಮೇಲೆ ಹಂಚನ್ನಿಟ್ಟು ಆ ಕಡಲೆ ಕಾಳುಗಳಂ ಹಾಕಿ, ಶಬ್ದ ಹುಟ್ಟುವ ಹಾಗೆ, ಅವುಗಳ ಹೊಟ್ಟೆ ಸೀಳುವಹಾಗೆ ಹುರಿದುತಂದು ಆತನ ವಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದುದಂ ಕಂಡು ಆ ಮುನೀಂದ್ರನು ವಿಸ್ಮಯಭರಿತಚಿತ್ತನಾಗಿ ಆ ದೇವಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಅನೇಕ ವಿಧಗಳಿಂದ, ಸ್ತೋತ್ರವಂ ಮಾಡಿ ಆ ವಶಿಷ್ಠಮಹಾಋಷಿಗೆ ಆ ಕಡಲೆಯಂ ತೋರಿಸಿ ನಿನ್ನ ಭಾಗ್ಯವೇ ಭಾಗ್ಯವೆಂದು ಆತನಂ ಕೊಂಡಾಡಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಆ ಕಡಲೆಯಂ ಭಕ್ತಿಸುತ್ತ ಅಧಿಕ ರುಚಿಯಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಆನಂದಿಸುತ್ತ, ಸತ್ಯಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಆ ಸರಸ್ವತೀದೇವಿಗೆ ಆ ಕಡಲೆಯಂ ತೋರಿಸಿ ಅಮ್ಮಾ! ಅರುಂಧತೀದೇವಿಯು ಹುರಿದುಕೊಟ್ಟಳೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ದೇವಿಯು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟು ಆ ಕಡಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವಂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಭರ್ತನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಆತನಿಗೆ ತೋರಿಸಿ ನಿನ್ನಂತ ದೇವರಿಗೆ ನಾನು ಭಾರ್ಯಳಾಗಿದ್ದೊ ನನಗೆ ಅಷ್ಟರ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೇಹೋಯಿತಲ್ಲವೆ ಎಂದು ನುಡಿದು ತನ್ನಂ ತಾನು ನಿಂದಿಸಿಕೊಂಡಳು. ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಆ ನಾರದಮುನಿಯು ವೈಕುಂಠಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಆ ರಮಾದೇವಿಗೆ ಆ ಕಡಲೆಯಂ ತೋರಿಸಿ, ಹೇತಾಯಿ, ಕಡಲೆಯು ಬಹಳ ರುಚಿಕರವಾಗಿದೆ, ಅರುಂಧತೀದೇವಿಯು ಹುರಿದುಕೊಟ್ಟಳು. ನಿಮ್ಮಿಂದ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನುಡಿದಿರಲ್ಲ, ಎಂದು ನುಡಿದನು. ಆ ದೇವಿಯು ಆ ಕಡಲೆಯಂ ಕಂಡು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡುತ್ತಾ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವಂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ತನ್ನ ಪತಿಯ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಆ ಕಡಲೆಯಂ ತೋರಿಸಿ ಸರ್ವವನ್ನೂ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿ ಆಹಾ, ನಾನು ಅಷ್ಟು ಸಮರ್ಥಳು ಆಗದೇಹೋದೆನೇ ಎಂದು ತನ್ನಂ ತಾನು ನಿಂದಿಸಿಕೊಂಡು ವ್ಯಸನಪಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಇಷ್ಟರೊಳು ಕಲಹಪ್ರಿಯನು ಕೈಲಾಸಲೋಕವಂ ಹೊಕ್ಕು ಆ ಪಾರ್ವತೀ ದೇವಿಗೆ ಆ ಕಡಲೆಯಂ ತೋರಿಸಿ ಅವುಗಳಂ ಭಕ್ತಿಸುತ್ತಾ ಆಹಾ, ಬಹಳ ರುಚಿಕರವಾಗಿದೆ. ಅರುಂಧತೀದೇವಿಯು ಹುರಿದುಕೊಟ್ಟಳು. ನಿಮ್ಮಿಂದ ಆಗದೆಂದು ನುಡಿದಿರಲ್ಲ ಎಂದನು. ಆ ಪಾರ್ವತಾದೇವಿಯು ಆ ಕಡಲೆಯಂ ಕಂಡು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಮನಸ್ಕಳಾಗಿ ಆಹಾ! ಅಷ್ಟರ ಮಹಾತ್ಮಳೂ ಇರುವಳೇ ಎಂದು ಹೊಗಳಿ ಆ ಕಡಲೆಯಂ ತನ್ನ ಪತಿಗೆ ತೋರಿಸಿ, ಹೇಳಿ ತನ್ನಂ ತಾನು ನಿಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಮಹಾತ್ಮಾ,

ನಾನು ಆ ದೇವಿಯಂ ಕಂಡುಬರುವೆವು, ಬಾ ಎಂದು ಕರೆದಳು, ಆ ಮಹೇಶ್ವರನು. ಆಶ್ಚರ್ಯಾನಂದಾಂಬುಧಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ನಂದಿವಾಹನರೂಢನಾಗಿ ಪಾರ್ವತೀ ಸಮೇತನಾಗಿ ವೈಕುಂಠವುರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಆ ಕಡಲೆಯಂ ವಿಷ್ಣುಮೂರ್ತಿಗೆ ತೋರಿಸಲು, ಹಾ, ಹಾ, ಇಷ್ಟು ಪ್ರಭಾವವುಳ್ಳ ಮಹಾ ಪತಿವ್ರತೆಯರಂ ಸೇವಿಸಿ ಬರುವೆನೆಂದು ಆ ವಿಷ್ಣುಮೂರ್ತಿಯೂ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯ ಸಹಿತ ಗರುಡವಾಹನರೂಢನಾಗಿ ಶಿವ ದೇವರ ಸಹಿತ ಸತ್ಯಲೋಕವಂ ಗಮಿಸಿ ಆ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರಿಂದ ಸತ್ಕಾರವಂ ಪಡೆದರು. ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನಾದ ಆ ಬ್ರಹ್ಮದೇವನೂ ಸರಸ್ವತೀ ಸಮೇತನಾಗಿ ಹಂಸವಾಹನರೂಢನಾಗಿ ಆ ಮೂವರು ಮೂರ್ತಿಗಳೂ ಪ್ರಯಾಣರಾಗಿ ವಶಿಷ್ಠ ಮಹಾಮುನಿಯ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಗಮಿಸಿದರು. ಆ ಮುನೀಂದ್ರನು ಅವರಂ ಪೂಜಿಸಿ ಮಹಾತ್ಮರೆ! ನಿನ್ನ ಭಾಗ್ಯವಶದಿಂದ ಈದಿನ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳ ದರ್ಶನವಾಯಿತು. ನಾನು ಧನ್ಯನಾದೆನೆಂದು ನುಡಿದನು. ಆ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳು ಓ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮಾ ಮಹಾಪತಿವ್ರತೆಯು ನಿನ್ನ ಪತ್ನಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಿನಗೆ ಯಾವುದರಲ್ಲಿತಾನೆ ಕೊರತೆಯುಂಟು! ನಾನು ನಿನ್ನ ಪತ್ನಿಯ ದರುಶನವಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ದಂಪತೀ ಸಮೇತರಾಗಿ ಬಂದೆವು ಎಂದು ನುಡಿದರು. ಆ ವಶಿಷ್ಠಮಹಾಮುನಿಯು ಅರುಂಧತಿಯಂ ಕರೆದು ಪ್ರಿಯಳೆ! ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳು ದಂಪತೀಸಮೇತರಾಗಿ ಬಂದಿರುವರು ಇವರುಗಳಿಗೆ ಸೇವಾ ಸತ್ಕಾರ್ಯಗಳಂ ಮಾಡೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದರು. ಆ ಅರುಂಧತಿಯು ಭರ್ತನ ಆಜ್ಞಾಪ್ರಕಾರ ನಮಸ್ಕರಿಸಲು, ಅವರು ನೀನು ಮಹಾಪತಿವ್ರತಳು, ನಿನ್ನ ದರ್ಶನವು ನಮಗೆ ಪುಣ್ಯಭಾಜನವು. ಆಹಾ! ಯಾವ ಲೋಕದಲ್ಲಾದರೂ ಕಲ್ಲುಗಳಂ ಕಡಲೆಯಾಗಿ ಹುರಿದುಕೊಡುವವರುಂಟೆ? ಓ ಮಹಾತ್ಮಳೆ! ನಿನ್ನ ಕೀರ್ತನೆಯಂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಎಷ್ಟರವರು? ನಾನು ಪಾವನರಾದೆನೆಂದು ಕೊಂಡಾಡಿದರು. ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳ ಸತಿಗಳು ಆ ಪತಿವ್ರತೆಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಪ್ರತಿವಂದನೆಯಂ ಕೈಗೊಂಡು ಅನೇಕ ವಿಧಗಳಿಂದ ಸ್ತೋತ್ರವಂ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಾಡಿದರು. ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳು ಆ ದೇವಿಯಂ ಕಂಡು ಓ ಮಹಾತ್ಮಳೆ! ನಿನ್ನ ಯಶಸ್ಸು ತ್ರಿಲೋಕ ವಿಧಿ ತವು. ತ್ರಿಲೋಕಗಳವರು ನಿನ್ನಂ ಧ್ಯಾನಮಾಡಿ ಸೇವಿಸಿದರೆ ದುರ್ಭಿಕ್ಷುಭಯಗಳು ನಿವಾರಣೆಯಾಗಿ ಆಯುರ್ವೃದ್ಧಿಗಳಂ ಹೊಂದಿ ಪುಣ್ಯಲೋಕವಂ ಹೊಂದುವರು. ಇಂದು ಮೊದಲು ದೇವದಾನವರೊಳು ಯಾರಾದರೂ ಸತಿಪತಿಯುಕ್ತರಾಗಿ ನಮ್ಮ ಹಾಗೆ ನಿಮ್ಮಂ ಸೇವಿಸುವರೋ ಅವರ ಯಶಸ್ಸು ಪುಣ್ಯಲೋಕವಂ ಪಡೆಯುವುದೆಂದು ಆಶೀರ್ವಚನವಂ ಮಾಡಿ ಆ ಮಹಾಪತಿವ್ರತೆಯ ಕೈಯಿಂದ ಆತಿತ್ಯವಂ ಕೈಕೊಂಡು ನಂತೋಷಜಿತ್ತರಾಗಿ ಆ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕೆಲವುಹೊತ್ತು ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡು

ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಅವರವರ ನಿಲಯಗಳಿಗೆ ಹೋದರೆಂದು ದ್ರೌಪದಿಯು ಸತ್ಯಭಾಮೆಗೆ ಹೇಳಿದಳು.

ಆ ಸತ್ಯಭಾಮೆಯು ಅಧಿಕ ಆಶ್ಚರ್ಯಪರಳಾಗಿ ಮೂಗಿನಮೇಲೆ ಬೆರಳಿಟ್ಟು ಆ ಅರುಂಧತೀದೇವಿಯನ್ನು ಕೀರ್ತಿಸಿ ದ್ರೌಪದೀದೇವಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಪುಣ್ಯಾತ್ಮಳೆ ! ನಿನ್ನ ಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಏನೆಂದು ಹೇಳಲಿ ! ಮಹಾಪತಿವ್ರತೆಗಳ ಜರಿತ್ರವು ಬಹಳ ಅದ್ಭುತಗಳು. ಹಾ ಹಾ ! ಜನ್ಮಕರ್ಮಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ನನಗೆ ಭಯವುಂಟಾಗುವುದು ಎನ್ನ ಚಿತ್ತವು ಯಾವಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಶಾಂತಿಯಾಗುವುದು ? ಅಷ್ಟರ ಪ್ರಭಾವವುಳ್ಳ ಪರಮ ಪತಿವ್ರತೆಯು ಅಂತ್ಯಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ಕೇಳಲು ಆ ದ್ರೌಪದರಾಯನ ವೃತ್ತಿಯು ಇಂತೆಂದಳು.

ಸತ್ಯಭಾಮೆಯೇ ಕೇಳು ? ಸಮಸ್ತ ಶರೀರಗಳಿಗೆ ಆಧಾರಭೂತನಾದ ಹಂಸ ಸ್ವರೂಪಿಗೆ ಕುಲವು ಎಲ್ಲಿಯದು, ಜಾತಿಯಲ್ಲಿಯದು, ಮನುಷ್ಯ, ಮೃಗ, ಪಕ್ಷಿ, ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಾದಿ ಸಮಸ್ತ ಜಂತುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆ ಮಹಾತ್ಮನು ಒಬ್ಬನೇ ಕಾರ್ಯಕಾರಣ ಸ್ವರೂಪನಾಗಿರುವನು. ಕುಲಭೇದ, ಜಾತಿಭೇದಗಳು ವೃತ್ತಿಯಿಂದಲೇ ಉಂಟಾಗುವುದು. ಈ ಭೇದವೇ ಅಹಂಕಾರವು. ತ್ರಿಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಗುಣವೇ ಪ್ರಧಾನವೇ ಹೊರತು ಕುಲದಿಂದ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ. ಹಿರಿಯರು ವಿಧಿನಿಷೇಧಗಳಂ ಹೊಂದರು. ಸುಗುಣ ಸಂಪತ್ತಿಯೇ ಸ್ತ್ರೀಗಳಿಗಾದರೂ, ಪುರುಷರಿಗಾದರೂ, ತ್ರಿಲೋಕ ವಿಧಿತವು. ಆ ಲೋಕದ ಸುಖಗಳು ಅಲ್ಪವಾದವುಗಳು. ಇವುಗಳಂ ಇಚ್ಛಿಸಿ ವೈಧವಾಗಿ ನಿತ್ಯ ಸುಖಗಳಂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸರು. ಆದುದರಿಂದ ನೀನು ಸುಖದುಃಖಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಚಿತ್ತಳಾಗಿ ಸಮಸ್ತ ಮಹಿಮೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣಸ್ವರೂಪವಾದ ಆತ್ಮಾರಾಮನಂ ತಿಳಿದುಕೊ ? ಆತನೇ ಈ ಲಿಂಗಶರೀರಗಳಿಗೆ ಭರ್ತನು. ಆತನ ಬರುವಿಕೆ ಹೋಗುವಿಕೆಯೇ ಪ್ರಣವಾಕ್ಷರದ್ವಯವು. ಆ ಆಕ್ಷರದ್ವಯವಂ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯವಾದ ಜಿಹ್ವೆಯಂ ಕೂಡಿಸಿ ಜಪವಂ ಮಾಡುವವರೇ ಮೌನಿಗಳು. ಅವರೇ ಭಗವದ್ಭಕ್ತರು, ಅವರೇ ಮಹಾ ಪತಿವ್ರತೆಗಳು, ಅವರಿಗೆ ಮೋಕ್ಷವು ಅಂಗೈಯ್ಯೊಳಗೇ ಇರುವುದು. ಅವರಿಗೆ ಸಮಸ್ತ ಭೂತಗಳೂ ಭಯಪಡುವುದು. ಸ್ತ್ರೀಗಳಿಗೆ ಆತ್ಮಧ್ಯಾನವೇ ಪತಿಭಕ್ತಿ. ಅದೇ ವಿಶ್ರಾಂತಿಮಾರ್ಗವು. ಆತ್ಮನೇ ನಿರಾಕಾರ ನಿರ್ಗುಣಬ್ರಹ್ಮವು. ತನ್ನ ಚಿತ್ತದೊಳು ನಾಟಿದ ಪುರುಷನೇ ಸಾಕಾರನು. ಭಕ್ತಿಯು ನಿರಾಕಾರನಾದ ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪನಲ್ಲಿಯೂ, ಭಯವು ಭರ್ತನಲ್ಲಿಯೂ ಇಟ್ಟು ಪತಿಗೆ ವಿವಿಧ ಶಿಶ್ರುಷೆಗಳಂ ಮಾಡಬೇಕು. ಪತಿಯ ಆಜ್ಞಾಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯಬೇಕು. ಪತಿಗೆ ಉಪಚಾರಗಳಂ ಸತಿಯು ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ದಾದಿಯರಿಂದ ಮಾಡಿಸಕೂಡದು. ವಾಂಛೆಯಿಲ್ಲದ ಪತಿವ್ರತಾ

ಸ್ತ್ರೀಯರು ಭರ್ತನಿಂದ ನಿರ್ದೇಶಿತರಾಗಿ ಪರವುರುಷನ ಇಚ್ಛೆಯಂ ಪೂರೈಸಿದರೂ ಅವರು ನಿರ್ದೋಷರೇ ಮೊರತು ದೋಷರಲ್ಲ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಬೃಗುಮಹಾಮುನಿಯು ಭಾರ್ಯಳು ಪತಿಭಕ್ತಿಯೂ, ಪರಲೋಕಚಿಂತನೆಯೂ ಇದ್ದು ಭರ್ತನೊಡನೆ ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸವಂ ಮಾಡುತ್ತಿರಲು ಆ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಯೋಗಪುರುಷನು ಬಂದು ಆ ಬೃಗುಮುನಿಯಿಂದ ಸತ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಮಹಾತ್ಮಾ ! ನನಗೆ ಜೇನು, ಬಾಳೆಹಣ್ಣುಗಳು ಬಹಳ ಪ್ರೀತಿಯೆಂದು ಆ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಸುತ್ತಲು ಹತ್ತುಯೋಜನಗಳ ದೂರದವರಿಗೆ ಇಲ್ಲದಿರುವ ವಸ್ತುವನ್ನು ಇಚ್ಛಿಸಿದನು. ಆ ಮಹಾಮುನಿಯು ಭಾರ್ಯಳಂ ನೋಡಿ ಈತನ ಇಷ್ಟವಂ ಯಾವಪ್ರಕಾರ ಪೂರೈಸುವುದು ಎನಲು, ಆಸರಸಭರ್ತನ ಇಷ್ಟ ಪ್ರಕಾರ ಸಂಕಲ್ಪನೆಮಾಡಿ ಆ ಫಲಗಳಂ ತರಿಸಿ ಆ ಮುನಿಗೆ ಕೊಡಲು ಅದಂ ಕಂಡು ಆತನು ಆನಂದಿಸಿ ಅವರಂ ಅನೇಕವಿಧಗಳಿಂದ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿದನು.

ಆದ್ದರಿಂದ ನೀನು ವಿವೇಕವುಳ್ಳವಳಾಗಿ ನಿನ್ನ ಪತಿಯನ್ನು ದೇವನೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಆತನಿಗೆ ವಿವಿಧ ಶುಶ್ರೂಷೆಗಳನ್ನು ನಿನ್ನ ಕೈಯಿಂದಲೇ ಮಾಡು. ನಿನ್ನ ಜಿಹ್ವೆಯಿಂದ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತ ಆತನ ಇಷ್ಟಪ್ರಕಾರ ವರ್ತಿಸಿ ಪುಣ್ಯಲೋಕಪ್ರಾಪ್ತಳಾಗುವಳಾಗು ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಆ ಸತ್ಯಭಾಮೆಯು ತಾಯಿ ! ನನ್ನಂಥ ಮಂದಮತಿಗಳಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವುದೆ ? ನಾನು ಯಾವದಕ್ಕೂ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ವ್ಯರ್ಥಳು. ಮಹಾ ಪತಿವ್ರತಾಶಿರೋಮಣಿಯಾದ ಲೋಪಾಮುದ್ರಾದೇವಿಯು ಚರಿತ್ರೆಯಂ ಹೇಳಿ ನನಗೆ ನಿರ್ಮಲಚಿತ್ತವು ಮೋಕ್ಷವೇಕ್ಷೆಯು, ಪತಿಭಕ್ತಿಯು ಸಹ ಉಂಟಾಗುವಂತಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲು, ಆ ದ್ರೌಪದಾದೇವಿಯು ಇಂತೆಂದಳು.

ಈ ಮಹಾಪತಿವ್ರತೆಯ ಚರಿತ್ರೆಯಂ ಯಾರು ಶ್ರದ್ಧಾಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪಠಿಸುವರೋ, ಕೇಳುವರೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸುಖವೂ, ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮೋಕ್ಷವೂ, ಉಂಟಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವು. ಆದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಇದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವರೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ೞೞೞೞ ಎರಡನೆಯ ಕಥೆಯು ಸಮಾಪ್ತವು ೞೞೞೞ





ಲೋಪಾಮುದ್ರಾದೇವಿಯ ಕಥೆ.

ಸತ್ಯಭಾಮೆಯ ಕೇಳು, ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ವಿದರ್ಭದೇಶದ ಅರಸನ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಲೋಪಾಮುದ್ರಿಯು ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರವೂ, ಸುಕುಮಾರತ್ವವು, ಅಣುಕುವೆಯು, ಶಾಂತವು, ಸೈರಣೆಯು, ಜೀವಕಾರುಣ್ಯವು, ಗಂಭೀರತ್ವವು, ದಯಾರಸವು ಉಂಟಾಗಿ ಪದ್ಮಿನಿಜಾತಿಯ ಕನ್ನಿಕೆಯು ಎಂದು ಸ್ತುತಿಸಲ್ಪಡುತ್ತ ಯವ್ಯನವಂ ಮೀರಿದ ಕನ್ನಿಕೆಯಾಗಿ ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರ, ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ, ವೇದಾಂತ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಪಠಿಸುತ್ತಾ ಪತಿವ್ರತಾಸ್ತ್ರೀಗಳ ಜರಿತ್ರೆಗಳಂ ಕೇಳುತ್ತ ದಾದಿಗಳೊಡನೆ ಎಲ್ಲ ವಿನೋದಗಳಂ ಮಾಡಿಸುತ್ತ ಉತ್ಸಾಹದೊಡನೆ ಇದ್ದಳು.

ಈ ಪ್ರಕಾರವಿರಲು ಆ ನರೇಂದ್ರನ ಸಭೆಗೆ ಅಗಸ್ತ್ಯಮಹಾಋಷಿಯು ಬಂದು ದಂ ಕಂಡು ಅರಸನು ಸಿಂಹಾಸನದಿಂದಿಳಿದು ಎದುರಾಗಿ ಹೋಗಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಉಚಿತಾಸನದಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸಿ, ಆಘ್ಯವಾದ್ಯಾದಿ ವಿಧಿಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ ಕ್ಷೇಮಂಗಳಂ ವಿಚಾರಿಸಿ ಮಹಾತ್ಮರೆ ? ಈ ದಿವಸ ನಿಮ್ಮ ದರ್ಶನದಿಂದ ನಾವು ಧನ್ಯರಾದೆವು. ನಮ್ಮ ಗೃಹವು ಪವಿತ್ರವಾಯಿತು. ದೇವರವರು ಬಂದ ಕಾರ್ಯವೇನು ? ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟಾಲಾಪಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಶಕ್ತಿಮೀರಿ ನೆರವೇರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನುಡಿದನು. ಆ ತಪೋಧನನು ಮಾನವೇಂದ್ರಾ ನಿನ್ನಂ ಸತ್ಯದುರಂಧರನೆಂದು ನೆನೆದು ಬಂದು ಕೋರಿಕೆಯಿಂದ ನಾನು ಬಂದೆನು. ನೀನು ಕೊಟ್ಟ ವಾಗ್ಧಾನಕ್ಕೆ

ತಪ್ಪಬೇಡ. ಎನ್ನ ಪಿತೃದೇವತೆಗಳು ನನಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನೀನು ವಿವಾಹ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಸಂತಾನವಂ ಪಡೆದು ನಮಗೆ ಪುಣ್ಯಗತಿಯು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡು ಎಂದು ಅನೇಕ ವಿಧಗಳಿಂದ ಹೇಳಿ ಅದೃಶ್ಯರಾದರು. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಗೃಹಸ್ಥನಾಗಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ನಿನ್ನ ಪುತ್ರಿಯಂ ಇಚ್ಛಿಸಿ ಬಂದಿರುವೆನು. ತ್ವರಿತದಿಂದ ನನಗೆ ನಿನ್ನ ಪುತ್ರಿಯಂ ಕೊಟ್ಟು ವಿವಾಹ ಮಾಡೆಂದನು. ಆ ನರೇಂದ್ರನ ಕಿವಿಗಳಿಗೆ ಆ ಮಾತುಗಳು ನಾಟಿದೊಡನೆಯೇ ಮೂರ್ಛಾಕ್ರಾಂತ ನಾದುದಂ ಕಂಡು ಮಂತ್ರಿ, ಪ್ರಧಾನಿ, ಸಾಮಂತ ಅರಸುಗಳು ಆತನಂ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅಂತಃಪುರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಶೈಶ್ಯೋಪಚಾರಗಳಂ ಮಾಡಿ ಎಬ್ಬಿಸಿ ಕೂಡಿಸಿದರು. ಆ ನರೇಂದ್ರನು ಮೂಗಿನಮೇಲೆ ಬೆರಳಿಟ್ಟು ಓಹೋ! ಮಿತ್ರರೆ? ದರಿದ್ರನು, ವನವಾಸಿಯು, ಜಡಾಧಾರಿಯು, ಶುಷ್ಕಭೂತನು ಆದ ಈ ಮಹರ್ಷಿಯು ಆಡಿದ ವಚನಗಳನ್ನು ನೀವು ಕೇಳಿದಿರಲ್ಲವೆ? ನಾನು ಆತನಿಗೆ ಏನು ಮಾಡುವೆನೋ ನೋಡಿರಿ? ಎಂದನು. ಆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಭುವಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ರಾಜೋತ್ತಮಾ! ಅಗಸ್ತ್ಯಮಹಾಋಷಿಯು ಸಾಮಾನ್ಯನಲ್ಲ. ಇಂದ್ರದ್ಯುಮ್ಮ ಮಹಾರಾಯನಂ ಮದಗಜವಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವಂತೆ ಶಪಿಸಿದನು. ಸಮುದ್ರಜಲ ಅದ್ಯಂತ ವನ್ನೂ ಅಂಗೈಯೊಳು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆಪೋಶನವಂ ಮಾಡಿದನು. ವಿಂಧ್ಯಪರ್ವತದ ಗರ್ವವಂ ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರಿಗೆ ಸಂಚಾರವಂ ಕಲ್ಪಿಸಿದನು. ಹೋ, ಹೋ, ಅಗಸ್ತ್ಯಮುನೀಂದ್ರನು ಅಧಿಕ ಪ್ರಭಾವಸಂಪನ್ನನೆಂದು ಕೇಳಿರುವಿರಲ್ಲವೆ? ಆದುದ ರಿಂದ ದೇವರವರು ಕೋಪವನ್ನು ಬಿಡುವುದು ಕ್ಷೇಮಕರವೆಂದು ಅನೇಕವಿಧಗಳಿಂದ ನುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ವರ್ತಮಾನವಂ ಅರಸನ ಕನ್ನಿಕೆಯಾದ ಲೋಪಾಮುದ್ರೆಯು ಕೇಳಿ ಅತ್ಯಂತ ಭಯವೂ, ಸಂತೋಷವೂ ಸಹ ಹೊಂದಿ, ಅತಿ ವೇಗದಿಂದ ತಂದೆಯ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ತಂದೆಯ ತೊಡೆಯಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ತಂದೆಯಿಂದ ಆ ಮಹಾಋಷಿಯ ವರ್ತಮಾನವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿ, ತಂದೆಯ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಬರುತ್ತಿರುವ ಜಲವಂ ಒರಿಸಿ, ಪಿತನೇ? ನಮಗಿದು ಸಂತೋಷಕಾಲವಲ್ಲದೆ ದುಃಖ ಕಾಲವಲ್ಲವು ನಾವು ಪೂರ್ವಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಸುಕೃತಗಳಿಂದ ಋಷಿಶ್ರೇಷ್ಠನು ತನಗೆತಾನೇ ಬಂದನು. ಆತನು ಮಹಾವಿರುಷನು, ಸತ್ಪಾತ್ರನು, ನನ್ನಂ ಆತನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ವಿವಾಹವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ, ನಮ್ಮ ಪಿತಾಮಹರೆಲ್ಲರೂ ಪುಣ್ಯಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರು. ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಾದ್ದಾನಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಿದರೆ ಶಾಪವೂ, ಆ ಮಹಾ ಋಷಿಯು ಶಾಪವೂ ಸಂಭವಿಸುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಶಾಂತರಾಗಿ ನನ್ನಂ ಆ ಮಹಾತ್ಮನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ವಿವಾಹವಂ ಮಾಡಿರೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದಳು. ಆ ನರೇಂ

ದ್ರನು ಪುತ್ರಿಯನ್ನು ನೋಡಿ, ಅಮ್ಮಾ ! ನೀನು ಯಾವಾಗಲೂ ಇಂತ ವಿಕಾರ ಸ್ವರೂಪಿಗಳೆಂಬ ನೋಡಿಲ್ಲ. ಆತನು ನೋಡಿದರೆ ನಿನಗೆ ಪ್ರಾಣವು ಉಳಿಯುವುದೋ ಇಲ್ಲವೋ ತಿಳಿಯದು. ನೀನು ಹುಡುಗಿಯಾದಕಾರಣ ತಿಳಿಯದೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುವೆ ಎಂದು ನುಡಿದನು. ಆ ಕಂಜದಳಾಕ್ಷಿಯು ಪಿತನೇ ! ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಮಾಂಧಾಂತ ಮಹಾರಾಯನ ಸಮಾಪಕ್ಕೆ ಶಬರಿಯೆಂಬ ಮಹಾಖುಷಿಯು ಬಂದು ನಿನ್ನ ಪುತ್ರಿಯ ರೊಳಗೆ ಒಬ್ಬಳನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟು ವಿವಾಹವನ್ನು ಮಾಡೆಂದು ಕೇಳಲು. ಆ ಮಾಂಧಾತನು ನಿನ್ನಹಾಗೆ ಸಂಕಟಪಟ್ಟು ಮಹಾತ್ಮಾ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಿಕೆಯರೊಳು ಯಾರೂ ನಿನ್ನನ್ನು ವರಿಸದಿದ್ದರೆ ನಿನಗೆ ವಿವಾಹವನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಮಹಾಖುಷಿಯು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಆ ಕನ್ನಿಕೆಯರಿರುವ ಅಂತಃಪುರಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಆ ಮಾಂಧಾತನ ಐವತ್ತು ಪುತ್ರಿಯರೂ ಈತನು ವರಿಸುವುದಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ಆ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಬೇರೇ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯತ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಆ ಪುತ್ರಿಯರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಆ ಮಹಾಖುಷಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ವಿವಾಹಮಾಡಿದಂತೆ ಕೇಳಿರುವೆ ನಾದುದರಿಂದ ಆ ಮಹಾಖುಷಿಗಳ ಪ್ರಭಾವಗಳು ಅತಿ ವಿಚಿತ್ರವಾದುದು. ಆದುದರಿಂದ ನೀವು ಸಂಶಯಪಡಬೇಡಿರಿ. ನಾನು ಆ ಖುಷಿಯಂ ಬಿಟ್ಟು ಇತರರನ್ನು ವರಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ತುಚ್ಛವಾದ ಸುಖವನ್ನು ಒಲ್ಲೆನೆಂದೂ, ಶಾಶ್ವತ ಸುಖಹೇತುವಾದ ಮೋಕ್ಷವನ್ನೇ ಕೋರಿರುವೆನೆಂದೂ ಹೇಳಿದಳು. ಆ ಭೂಪಾಲನು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಹೊಂದಿ ಪುತ್ರಿಯ ವೈರಾಗ್ಯವನ್ನು ಭಾರ್ಯೆ ಮೊದಲಾದ ಬಂಧುಜನಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ಅವರೂ ನಾನಾವಿಧಗಳಿಂದ ಆ ಕನ್ನಿಕೆಗೆ ಬೋಧಿಸಿ ನೀನು ನಿರಾಕರಿಸೆಂದು ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಆ ಲತಾಂಗಿಯು ಒಪ್ಪದೆ ಪಿತನೇ ! ತಾವು ತ್ವರೆಯಾಗಿ ಆ ಖುಷಿಯ ಸಮಾಪಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟಪ್ರಕಾರ ವಿವಾಹವಂ ಬೆಳೆಸುವರೆಂದು ಹೇಳಿ ವಿವಾಹಪ್ರಯತ್ನವಂ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದಳು. ನಿಧಾನಿಸುವುದರಿಂದ ಆ ಮಹಾ ಖುಷಿಯು ಕೋಪಿಸುವರು. ಆದುದರಿಂದ ಜಾಗ್ರತೆ ಹೋಗಿರೆಂದಳು, ಆ ನರೇಂದ್ರನು ವ್ಯಸನಪಟ್ಟು ನಿನ್ನ ಹಣೆಯ ಒರಹವು ಈ ಪ್ರಕಾರವಿರುವುದೆಂದು ನುಡಿದು, ಮಂತ್ರಿಗಳೊಡನೆ ಸಭೆಗೆ ಚಿತ್ತೈಸಿ ಆ ಮಹಾಖುಷಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟಪ್ರಕಾರದಂತೆ ಮಾಡುವೆನೆಂದು ನುಡಿದು ವಿವಾಹಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು.

ಪುರಜನರೆಲ್ಲರೂ ಇದೇನು ಅನ್ಯಾಯವು. ಈ ಮಾಯಾಖುಷಿಯು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದನೋ ? ಸನ್ಯಾಸಿಗೆ ಭಯಪಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಅರಸನು ಚಂದ್ರಬಿಂಬದಂತೆ ಇರುವ ಸುಕುಮಾರಿಯಾದ ಪುತ್ರಿಯನ್ನು ಯಾವಪ್ರಕಾರ ಕೊಡಲು ಉದ್ಯುಕ್ತನಾದನು ? ಹಾ, ಹಾ, ಇದೇನು ? ಆಶ್ಚರ್ಯದ ಕಾಳ್ಕವೆಂದೂ, ಅಕಟಾ ವೃಕ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ

ಇದ್ದು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುವ ಜಟಾಧಾರಿಗೆ ವಿವಾಹವು ಯಾತಕ್ಕೇಂದೂ, ಈ ಬಾಡಿದ ದೇವವುಳ್ಳ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಹೆಂಡತಿ ಯಾತಕ್ಕೇಂದೂ, ಈ ವಸವಾಸಿಯು ನಮ್ಮ ಕನ್ನಿಕೆಯನ್ನು ಅನ್ಯಾಯಪಡಿಸಲೋಸುಗ ಬಂದಿರುವನೆಂದೂ, ನಮ್ಮ ಅರಸನ ವೃತ್ತಿಯು ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಸಮ್ಮತಿಸಿದಳೆಂದೂ, ಅನೇಕರು ಅನೇಕವಿಧಗಳಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ವ್ಯಸನಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಪ್ರಭುವು ಪುರಾಣಗಾರವನ್ನು ಮಾತಿಸಿ ಶುಭಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ವಿವಾಹವನ್ನು ಮಾಡಿದನು.

ಆಗ ಸ್ವಾಮಿಹಾರಿಯು ಅಧಿಕ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಭಾರ್ಯಳಂ ನೋಡಿ ಆನಂದಪಟ್ಟು ಆರುತಿಂಗಳ ಪರ್ಯಂತರ ಮಾವನವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಭಾರ್ಯೆಯಿಂದ ವಿವಿಧ ಉಪಚಾರಗಳಂ ಹೊಂದುತ್ತ ಇದ್ದರು. ಆ ಲೋಪಾಮುದ್ರೆಯು ಆ ಮಹಾತ್ಮನಿಂದ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನ, ನಾದಾನಂದ ಸುಖ ಮುಂತಾದುವಂ ಗ್ರಹಿಸಿ ಆಡರಿಸುತ್ತ, ಶರೀರಸುಖದಲ್ಲಿಯೂ, ನಿद्रಾಹಾರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಶಕ್ತಿಪರಳಾಗದೆ, ಪತಿಯನ್ನು ತನ್ನವಾಲಿನ ದೇವರೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ತೋಡಶೋಪಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರಲು, ಆ ಮುನೀಂದ್ರನು ಒಂದುದಿವಸ ಭಾರ್ಯಳಂ ಕುರಿತು ಪ್ರಿಯಳೆ! ನನಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಡಾಹವಾಗುತ್ತಿರುವುದು, ನಾನು ಕುಡಿದು ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವಷ್ಟು ಗೋಕ್ಷೀರವನ್ನು ನೀನು ತಂದುಕೊಡುವೆಯಾ? ಎಂದು ಕೇಳಲು ಆ ಕಂಜದಳಾಕ್ಷಿಯು ಸ್ವಾಮಿ! ದೇವರವರ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಯಾರಿಗೆ ಶಕ್ಯವು. ನಾನು ದೃಢವಾಗಿ ದೇವರವರಿಗೆ ಹೇಳಲಾರೆನು ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಗೋಕ್ಷೀರವಂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿರೆಂದು ಸುವರ್ಣಪಾತ್ರೆಯಂ ಶುದ್ಧಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಕ್ಷೀರವನ್ನು ಹಾಕಿ, ಅಕ್ಷಯವಾಗಲೆಂದು ಮನದಲ್ಲಿ ಸಂಕಲ್ಪಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆತ್ಮಾರಾಮನಂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತ, ಆ ಕ್ಷೀರದ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಪತಿಯಕ್ಕಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಳು. ಆ ಮುನೀಂದ್ರನು ಆ ಕ್ಷೀರವಂ ಎಷ್ಟು ಕುಡಿದರೂ ಅಕ್ಷಯವಾಗುತ್ತಲೇ ಇರುವುದಂ ನೋಡಿ ಅಧಿಕ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ಪ್ರಿಯಳೆ! ನಾವು ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊರಡೋಣವೆ? ಎಂದು ಕೇಳಲು, ಆ ಕಂಜದಳಾಕ್ಷಿಯು ಸಮ್ಮತಿಸಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವೆನೆಂದು ನುಡಿದಳು. ಆ ಮುನೀಂದ್ರನು ತನ್ನ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಪ್ರಭುವಿಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾದನು.

ಆ ನರೇಂದ್ರನೂ, ಆತನ ಭಾರ್ಯಳೂ ಅಧಿಕ ದುಃಖವಂ ಮಾಡುತ್ತಿರಲು ಆ ಲೋಪಾಮುದ್ರೆಯು ತಂದೆತಾಯಿಗಳಂ ಸಮಾಧಾನಗೊಳಿಸಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಮುತ್ತಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿರಾ! ನಾನು ನಿಮಗೆ ವೃತ್ತಿಯಾಗಿ ಹುಡುಗನಾದರಂದಲ್ಲವೆ ಶಾಸ್ತ್ರೀತವಾದ ಸುಖಾನಂದಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರಳಾದೆನು ಎಂದು ನಾನಾ ವಿಧಗಳಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನಗೊಳಿಸಿ, ತನ್ನ ವಿವಿಧ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳು, ವಾಹನ

ಗಳು ಬೇಡವೆಂದು ನಾರಸೀರೆಯಂ ಧರಿಸಿ ಭರ್ತನೊಡನೆ ಹೊರಟಳು. ಆ ಮುನೀಂ
ದ್ರನು ತನ್ನ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲೊಂದು ಪರ್ಣಶಾಲೆಯಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು
ಇರಲು, ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಲೋಪಾಮುದ್ರೆಯು ಮುನಿಯ ಕರುಣೆಯಿಂದ
ಗರ್ಭವಂ ಧರಿಸಿ ಪುಣ್ಯದಿವಸದೊಳು ಸುಪುತ್ರನಂ ಪಡೆದಳು. ಅಗಸ್ತ್ಯಮಹಾಶು
ಷಿಯು ಅಧಿಕ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ಪುತ್ರೋತ್ಸವವಂ ಮಾಡುವುಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸಿ ಸಹಸ್ರ
ಅಳತೆ ಮಹಾಶುಷಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಭಿಕ್ಷೆಗೆ ಕರೆತಂದು ತನ್ನ ಭಾರ್ಯಾಳಂ
ಕುರಿತು ಎಲೈ ಪ್ರಾಣನಾಯಕಿ ! ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಅನೇಕ ಮಹಾಶುಷಿ
ಗಳು ಭೋಜನಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದಿರುವರು, ಭೋಜನಪದಾರ್ಥಗಳಂ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸೆಂದು
ಹೇಳಿದರು. ಆ ಇಂದುಮುಖಿಯು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಕೂಡಲೇ ಸಹಸ್ರ ಅಳತೆ
ಸಂಖ್ಯೆಯುಳ್ಳ ಆ ಮಹಾಶುಷಿಗಳೆಲ್ಲರಿಗೂ ಷಡ್ರಸಯುಕ್ತವಾದ ಭೋಜನವನ್ನು
ನೀಡಿದಳು.

ಆ ಮಹಾಶುಷಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟು ಈ ಮಹಾಪತಿವ್ರತೆಯು ತನ್ನ
ಸಂಕಲ್ಪಮಾತ್ರದಿಂದ ಭೋಜನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಂ ತರಿಸಿ ಇಷ್ಟುಜನ ಮಹರ್ಷಿಗಳಿಗೆ
ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಭೋಜನವಂ ನೀಡಿದಳೆಂದು ಆ ದೇವಿಯಂ ಕೊಂಡಾಡಿ ಅಗಸ್ತ್ಯ
ಮಹಾಶುಷಿಯನ್ನು ಆಲಿಂಗನಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಅವರವರ ನಿಜಾಶ್ರ
ಮಗಳಿಗೆ ತೆರಳಿದರು.

ಬಳಿಕ ಒಂದುದಿವಸ ಆ ಅಗಸ್ತ್ಯಮಹಾಶುಷಿಯ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ವಿಷ್ಣುಲನೆಂಬ
ಶುಷಿಯ ಭಾರ್ಯಳಾದ ವಿಮಲಾಂಗಿ ಎಂಬಪತಿವ್ರತೆಯು ಬಂದು ಆ ಲೋಪಾ
ಮುದ್ರಾದೇವಿಯಂ ಕಂಡು ನೀನು ಅರಸನ ಮಗಳು, ನಿನಗೆ ನಿನ್ನ ತಂದೆಯು
ಕೊಟ್ಟ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಒಲ್ಲಿನೆಂದು ಬಂದಿರುವೆ. ನನಗೆ ಆಭರಣಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟವಾ
ಗಿರುವುದು. ನಿನ್ನಂ ಕೇಳಿದರೆ ನೀನು ನನಗೇನುಕೊಡುವಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು. ಆಗ
ಆ ಲೋಪಾಮುದ್ರೆಯು ತಾಯಿ ! ನೀನು ಕೋರಿದ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲೇ
ಕೊಡುವೆನೆಂದು ಹೇಳಲಾರೆನು. ಮರದ ಕೊಂಬೆಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸುವ ಆಭರಣಗಳಲ್ಲಿ
ನಿನಗೆ ಇಷ್ಟವಾದವುಗಳಂ ಧರಿಸೆಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಆಕೆಯು ಆ ಮರದೊಳಗೆ ತೂಗಾ
ಡುತ್ತಿರುವ ವಿವಿಧಾಭರಣಗಳಂ ಕಂಡು ಆ ದೇವಿಯಂ ಕೊಂಡಾಡಿ ಅಪ್ಪಣೆಯಂ
ಪಡೆದು ಅಲ್ಲಿಂದ ತನ್ನ ನಿಜಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದಳು.

ಆದುದರಿಂದ ಪತಿವ್ರತೆಯರಿಗಿಂತಲೂ ಮಾರಿದ್ದು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು

ಇರುವುದೆ ? ಮೂರು ಲೋಕಗಳೂ ಪತಿವ್ರತೆಯರಿಗೆ ಭಯಪಡುತ್ತಿರುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಎಲೈ ಸತ್ಯಭಾಮೆಯೇ ನೀನು ನಿನ್ನ ಪತಿಯಂ ದೇವರೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಆತನಿಗೆ ವಿವಿಧ ಶಿಕ್ಷಾಪ್ರದೇಶಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತಿರು. ನೀನು ಪುಣ್ಯಲೋಕವಂ ಪಡೆಯುವೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಯಮಭಟರಿಂದ ಜಾಧೆಪಟ್ಟು ಘೋರವಾದ ನರಕವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವೆ ಎಂದು ದ್ರೌಪದೀದೇವಿಯು ನುಡಿಯಲು, ಸತ್ಯಭಾಮೆಯು ಭೀತಿಯಂ ಪಟ್ಟು ಗಡಗಡನೆ ನಡುಗುತ್ತಾ ಆ ದ್ರೌಪದೀದೇವಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಮಹಾತ್ಮಳೆ ! ನಿನ್ನ ದರ್ಶನವಂ ಮಾಡಿದ ನನಗೆ ಪುಣ್ಯಲೋಕವು ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಆಹಾ ಎನ್ನ ಜಿತ್ತವು ಸುಗುಣಸಂಪತ್ತಿಗೇ ಇಚ್ಛಿಸುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಸಾವಿತ್ರೀ ದೇವಿಯು ಚರಿತ್ರೆಯಂ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮನವು ತೊಳೆದು ಶುದ್ಧಿಯಾಗುವಹಾಗೆ ಮಾಡೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲು ಆ ದ್ರೌಪದರಾಯನ ಪುತ್ರಿ ಇಂತೆಂದಳು.

ಈ ಮಹಾಪತಿವ್ರತೆಯರ ಕಥೆಯಂ ಯಾರು ಓದುವರೋ ಮತ್ತು ಯಾರು ಕೇಳುವರೋ ಅಂತಹ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸುಖವೂ, ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮೋಕ್ಷವೂ ಉಂಟಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವು. ಆದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಗ್ರಹಿಸಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಮೂರನೇ ಕಥೆಯು ಮುಗಿದುದು.





ಸಾವಿತ್ರೀದೇವಿಯ ಕಥೆ.

ಸತ್ಯಭಾಮಿನಿ! ಆಲಿಸಿ ಕೇಳು? ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಮಾದ್ರದೇಶದ ಅರಸನ ಪುತ್ರಿ ಯಾದ ಸಾವಿತ್ರೀದೇವಿಯು ಶಾಂತ ಶಮದಮಾದಿ ಸದ್ಗುಣಗಳಿಂದಲೂ, ಸುಂದರತ್ವ ದಿಂದಲೂ, ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರಲು ತಂದೆಯಿಂದ ತನ್ನ ಉಪರಿಗೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ನಾರದಮಹರ್ಷಿಗಳಿಗೆ ವಿವಿಧ ಶಿಕ್ಷಣಗಳೂ, ಅರ್ಚನೆ ವಂದನಾದಿ ಪೂಜೆಗಳೂ, ದೂಪದೀಪ ನೈವೇದ್ಯಗಳೂ, ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತ ಆ ಮಹಾತ್ಮನ ಭುಕ್ತಶೇಷವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುತ್ತ ಭಯಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಆ ನಾರದಮುನೀಂದ್ರನು ಸಾವಿತ್ರಿಯ ತ್ರಿಕರಣಶುದ್ಧಿಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷಿಸಿ ಎಲೈ ಕನ್ನಿಕಾಮಣಿಯೆ! ನಿನಗೆ ಬೇಕಾದ ವರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊ, ಕೊಡುವೆನು ಎಂದು ಹೇಳಲು, ಆ ಬಿಸರೂಪದಳಾಕ್ಷಿಯು ಸ್ವಾಮಿ, ನನಗೆ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯ, ಧರ್ಮ ವೃತ್ತಿ ಇವುಗಳಂ ಕರುಣಿಸಬೇಕೆಂದು ನುಡಿದು, ಆ ವರಗಳಂ ಪಡೆದು ಮಹಾತ್ಮರೆ! ಮಹಾಪತಿವ್ರತೆಯರ ಲಕ್ಷಣವನ್ನೂ, ಪತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ವರ್ತಿಸಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಸಹ ನನಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳಲು, ಆ ತಪೋಧನನು ಅಧಿಕ ಆನಂದದಿಂದ ಇಂತೆಂದನು.

ಎಲೈ ಸಾವಿತ್ರಿಯೇ ಕೇಳು? ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗಾದರೂ, ಪುರುಷರಿಗಾದರೂ, ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪನೇ ಪತಿಯು, ಆತನೇ ಭರ್ತನು, ಆತನೇ ಪ್ರಾಣನಾಥನು, ಆತನು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಶರೀರಗಳು ವೃಥಾವು. ಆ ಆತ್ಮನು ವಾಯುರೂಪದಿಂದ ಮೂಲಾ

ಧಾರ ಪಡಾಧಾರಗಳಂ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ತಿರುಗುವುದರಿಂದ ಹಂಸಸ್ವರೂಪನೆಂತಲೂ, ಕಳಾಸ್ವರೂಪನಾಗುವುದರಿಂದ ಆತ್ಮಾರಾಮನೆಂತಲೂ, ಹೇಳಲ್ಪಡುವುದು. ಆತನ ಬರುವಿಕೆ, ಹೋಗುವಿಕೆಯೇ ಪ್ರಣವಾಕ್ಷರಧ್ವಯವು. ಆ ಅಕ್ಷರಧ್ವಯವೇ ಸೋಹವು. ಆ ಸೋಹವೇ ಐಕ್ಯವು, ಆದುದರಿಂದ ನೀನು ಸದಾ ಪ್ರಣವಧ್ಯಾನವಂ ಮಾಡು. ಆ ಪ್ರಣವಸ್ವರೂಪನೇ ನಿರಾಕಾರನು. ತನ್ನ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದ ಭರ್ತನೇ ಸಾಕಾರನು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸಾಕಾರ ನಿರಾಕಾರಗಳಂ ಒಂದಾಗಿ ಭಾವಿಸಿ ಪುರುಷನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಶ್ರದ್ಧೆಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಆತನಿಗೆ ವಿವಿಧ ಉಪಚಾರಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತ ಆತನಂ ತನ್ನವಾಲಿನ ದೇವರೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದೇ ಪತಿಭಕ್ತಿಯೆಂದು ಪ್ರಣವಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳಿ ನಾದಬ್ರಹ್ಮವಂ ತೋರಿಸಿ, ಅನೇಕವಾದ ಧರ್ಮಗಳಂ ಬೋಧಿಸಿ, ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ ನಾರದರು ಸ್ವರ್ಗಲೋಕಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದರು.

ಅನಂತರ ಸಾವಿತ್ರೀದೇವಿಯು ಅಧಿಕ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಬುದ್ಧಿ ವಿಶೇಷತ್ವವುಂಟಾಗಿ, ಮಹಾಮುಷಿಗಳು ಹೇಳಿಹೋದ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಣವಧ್ಯಾನವಂ ಮಾಡುತ್ತ ರೇಚಕ ಪೊರಕಗಳಿಂದ ನಾದಬ್ರಹ್ಮವಂ ಎಬ್ಬಿಸಿ ಅದ್ಭುತವಂ ಪಡೆದು ಕೇಳುತ್ತ, ನಿದ್ರಾಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಯವಿಡದೆ ಆನಂದದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ತೇಲುತ್ತಿರಲು, ಸಾವಿತ್ರೀದೇವಿಯು ತಂದೆಯಾದ ಅಶ್ವಪತಿಯೆಂಬ ಅರಸನು ಪುತ್ರಿಯು ಇರುವ ಉಪ್ಪರಿಗೆಗೆ ಬಂದು ಆಕೆಗೆ ಔಪವನ್ನ ಐವತ್ತೈದು ದೇಶಗಳಂ ಪರಿಪಾಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಅರಸುಪುತ್ರರ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳಂ ತೋರಿಸಿ ಆಮ್ನಾ ! ನೀನು ಈ ಪಟಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನು ಇಷ್ಟಪಡುವೆಯೋ ಆ ರಾಜಪುತ್ರನಂ ಕರತಂದು ನಿನಗೆ ವಿವಾಹವಂ ಮಾಡುವೆನೆಂದು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಟವನ್ನೂ ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರವರ ದೇಶಗಳನ್ನೂ, ಮತ್ತು ಹೆಸರುಗಳನ್ನೂ ಜನನೀಜನಕರಿಬ್ಬರೂ ಹೇಳುತ್ತಿರಲು. ಆ ಇಂದುಮುಖಿಯು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡಿ ಸಾಳ್ವದೇಶದ ಅರಸನ ಮಗನಾದ ಸತ್ಯವಂತನನ್ನು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಳು. ಆ ನರೇಂದ್ರನು ಸಂತೋಷಿಸಿ ಪಂಡಿತರಂ ಕರೆದು ಶುಭ ಮುಹೂರ್ತವಂ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಲಗ್ನಪತ್ರಿಕೆಯಂ ಆ ದ್ಯುಮತ್ತೇನ ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ತಲಪಿಸುವಂತೆ ದೂತರ ಕೈಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿದನು. ಆ ದೂತರು ಸಾಳ್ವದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಲು ದ್ಯುಮತ್ತೇನ ಮಹಾರಾಜನು ಇಲ್ಲದಿರುವಕಾರಣವಂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಆ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಹಿಂದಿರುಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಬಂದು ಅಶ್ವಪತಿಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಸ್ವಾಮಿ ! ಆದ್ಯುಮತ್ತೇನಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ಕಣ್ಣು ಕಾಣದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಶತ್ರುಗಳು ಸೈನ್ಯಸಮೇತರಾಗಿ ಬಂದು ಆ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳಲು, ಆ ನರೇಂದ್ರನೂ, ಆತನ ಭಾರ್ಯೆಯೂ, ಪುತ್ರನೂ ಸಹ ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ತಪವಂ ಮಾಡುತ್ತ

ಉರುವರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕಾಯಶ್ವಪತಿ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪವು ಹೊಂದಿ ತನ್ನ ಪುತ್ರಿಯ ಉಪರಿಗೆಗೆ ಹೋಗಿ, ಅಮ್ಮಾ ಸಾವಿತ್ರೀ, ಸಾಳ್ವದೇಶದ ಪ್ರಭುವಾದ ದ್ಯುಮತ್ತೇನ ಮಹಾರಾಯನಿಗೆ ನೇತ್ರ ವಿರೋಧವು ಸಂಭವಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಶತ್ರುಗಳು ರಾಜ್ಯವಂ ತೆಗದುಕೊಂಡ ಹಾಗೂ, ಜನನೀಜನಕರೊಡನೆ ಆ ಸತ್ಯವಂತನು ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋದರೆಂತಲು, ದೂತರು ಸಮಾಚಾರವಂ ತಂದರು, ನೀನು ಬೇರೊಂದು ಅರಸನ ಪುತ್ರನಂ ವರಿಸೆಂದು ನುಡಿದನು. ಆ ಕಮಲಾಕಾರಳು ಕನ್ನೀರು ಸುರಿಸುತ್ತ ಶೋತ್ರಗಳಂ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಮೂರ್ಚೆ ಆದಳು. ಆ ಪ್ರಭುವು ನೋಡಿ ಭಯಪಟ್ಟು ಭಾರ್ಯಳಂ ಕರಿಯಲು, ಆ ದೇವಿ ಬಂದು ಪುತ್ರಿಯಂ ಎಬ್ಬಿಸಿ ತನ್ನ ತೊಡೆಯಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ನೇತ್ರಗಳಂ ಒರಿಸಿದಳು. ಆಕನ್ನಿಕೆಯು ಓ ಪ್ರಿಯವಾದ ಜನನೀ ಜನಕರುಗಳಿರಾ, ಶರೀರಗಳು ವಿಭವಗಳು, ನಿತ್ಯವಲ್ಲ. ಅವುಗಳು ನೋಡುತ್ತಿರಲು ಮಾಯವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದು. ಪರಮ ಹಂಸಸ್ವರೂಪನಾದ ಆತ್ಮಾರಾಮನೇ ಸರ್ವಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಇರುವನು, ಪುಣ್ಯಪಾಪಗಳೂ ಬಂದ ಮೋಕ್ಷಗಳು ಹೊಂದುವಹಾಗೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಚಿತ್ತವೆಂಬುವದೇ ಕಾರಣವು. ಆತನೇ ಮೂಲಕಾರಣನು, ಆತನ ಸಂಕಲ್ಪವಿಕಲ್ಪಗಳೇ, ಪ್ರಪಂಚನಿಷ್ಪ್ರಪಂಚಗಳು ಆತನೇ ವಿರಾಟ್ ಸ್ವರೂಪನು. ಆತನ ಮಾಯವಂ ತಿಳಿಯಲಾಗದೆ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳು ಮೋಸಹೋಗುತ್ತಿರುವರು. ಪತಿ ವ್ರತಾಶಿರೋಮಣಿಗಳೆಲ್ಲರು ಚಿತ್ತಶುದ್ಧಿಯು ಪತಿಭಕ್ತಿಯು ಉಳ್ಳವರಾಗಿ ಇರುವರು. ಕನ್ನಿಕೆಗಳು ತಮ್ಮ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟವಾದ ಪುರುಷರಂ ವಿನಹಾಯಿತರರಂ ಕೋರುವದು ನರಕವೆಂತಲು, ಜಾರರೆಂತಲು ಹೇಳುವರಾದ್ದರಿಂದ, ನಾನು ತುಚ್ಛಸುಖಗಳ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿ ಆ ಸತ್ಯವಂತನಂವಿನಹಾ ಅನ್ಯರಂ ಇಚ್ಛಿಸುವದಿಲ್ಲ, ಶಾಶ್ವಿತಸುಖಾನಂದವನ್ನೆ ಕೋರಿಯಿರುವೆನು. ಶರೀರವು ಜಾರತ್ವವು ಮಾಡುವದಕ್ಕಿಂತಲು, ಚಿತ್ತವು ಜಾರತ್ವವು ಮಾಡುವದು ರೌರವಾದಿ ನರಕವು. ನಿಮ್ಮಂಥಾ ಧರ್ಮಸ್ವರೂಪರಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿ ನಾನು ಘೋರ ನರಕದಲ್ಲಿ ಬೀಳಬಹುದೆ, ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋಗುವದು ಸುಕೀರ್ತಿಯಲ್ಲವೇ, ಈ ಲೋಕಸುಖಗಳು ಕನಸಿನ ಆನಂದವು. ಅಕಟಾ ಎಷ್ಟರ ವಿಪತ್ತು ಸಂಭವಿಸಿದರು ಧರ್ಮಂ ಬಿಡಬಾರದು. ಲೋಕದೊಳು ವಿವೇಕ ಶೂನ್ಯರು ಧನಧಾನ್ಯವಿಭವಗಳು ನಿತ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಖಂಡಗರ್ವದಿಂ ಮುಂದೆ ಬರುವ ಗತಿಯನರಿಯದೆ ಹಿರಿಯರು ನಿಂದಿಸುವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಧನಿಕರಿಗೆ ಧರ್ಮಚಿಂತೆಯು ಹಿರಿಯರಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯೂ ಮೋಕ್ಷಾಪೇಕ್ಷೆಯು ಉಂಟಾಗಿರುವದು. ದುಸ್ತರವು ಆ ಸತ್ಯವಂತನು ತನ್ನ ಜನನೀಜನಕರಿಗೆ ಶೇವೆ ಮಾಡುತ್ತ ಜಟಾಧಾರಿಯಾಗಿ ವನವಾಸಿಯಾಗಿ ದರಿದ್ರನಾಗಿದ್ದರು ಎನಗೆ ಆತನೇ ಪತಿಯಲ್ಲದೆ ಇತರರಂ ಕೋರುವದಿಲ್ಲ, ಇದೇ ಎನ್ನ ಚಿತ್ತವು

ತ್ತಿಎಂದು ನುಡಿದಳು. ಆ ಜನನೀಜನಕರು ಪುತ್ರಿಯಂ ಮುತ್ತಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಗುವೇ ನಿನಗೆ ವಿವಾಹವು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಆತನು ನಿನಗೆ ಪತಿಯಾವ ಪ್ರಕಾರವಾದನು. ನಿನ್ನ ಮಾತುಗಳು ಲೋಕವಿರುದ್ಧಗಳೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಕನ್ನಿಕೆಯು ಪ್ರಿಯವಾದ ತಂದೆತಾಯಿಗಳಿರಾ, ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಕೇಳಿರಿ, ಎಂದು ಇಂತೆಂದಳು. ಮಾನವರಿಗೂ ರೆಕ್ಕೆಗಳಿರುವ ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೂ ಬಾಳ ತಾರತಮ್ಯವಿರುವದಲ್ಲದೆ, ಪೂರ್ವತೀತು ಪಕ್ಷಿಗಳು ತಮ್ಮ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ವರನು ಸೇರಿಸುವದಕ್ಕೆ ನೆನದು, ಬಂಧುಗಳೊಡನೆ ಅನೇಕ ದೇಶಗಳು ಸಂಚರಿಸಿ ಅಧಿಕ ಬುದ್ಧಿಯೂ ರೂಪಯವ್ಯವವು ಉಳ್ಳ ಒಂದು ಗಂಡುವಂ ತಂದು ಮರದಮೇಲೆ ನಿಂದ್ರಿಸಿ ಆ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ತೋರಿಸಲು ಆ ಹೆಣ್ಣು ತೀತುವು ವರನಂ ನೋಡಿ, ಚಿತ್ತಾನಂದವು ಹೊಂದಿ ತನ್ನ ಜನನೀ ಜನಕರಿಗೆ ಹೇಳಿತು ಅವು ಸಮ್ಮತಿಸಿ ವಿವಾಹ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಯತ್ನಿಸಿ ಇರುವಾಗ ನಿರ್ಧಯಮುಳ್ಳ ಒಂದು ಬೇಟೆಗಾರನು ಬಾಣದಿಂದ ಆ ಗಂಡುಪಕ್ಷಿಯಂ ಹೊಡೆದು ಕೆಡಪಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಅದು ಕಂಡು ಆ ಹೆಣ್ಣು ಪಕ್ಷಿಯು ಘೋರವಾಗಿ ದುಃಖಿಸುತ್ತಯಿತ್ತು. ಈ ಪಕ್ಷಿಯ ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ಪುತ್ರಿಯು ಸಮಾಧಾನ ಪಡಿಸಿ, ಅನ್ನಾ ನೀನು ಬೇರೊಂದು ಭರ್ತನಂ ವರಿಸೆಂದು ನುಡಿದರೂ ಆ ಹೆಣ್ಣುಪಕ್ಷಿ ಕಿವಿಗಳು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು, ತಂದೆತಾಯಿಗಳಿರಾ ! ನಿಮ್ಮ ವಾಕ್ಯಗಳು ಧರ್ಮವಿರುದ್ಧಗಳು, ಪೂರ್ವ ಒಂದಾನೊಂದು ಪುಣ್ಯಪುರುಷನೂ ಆತನ ಭಾರ್ಯಳು ನಮ್ಮ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಕೂತು ಆ ಇಬ್ಬರು ಸಂವಾದವು ಮಾಡಿದ ಧರ್ಮಸೂಕ್ಷ್ಮಗಳೆಲ್ಲವು ನಿಮಗೆ ಕರ್ಮವು ಸುತ್ತಿಕೊಂಡದರಿಂದ ಮರತು ಇದ್ದೀರಿ. ಎನ್ನ ಭಾಗ್ಯವಶದಿಂದ ಎನ್ನ ಮನದೊಳು ಅವು ನಿಂತಿರುವದು. ಅಕಟಾ ನಾನು ಬೇರೊಂದು ಪುರುಷನಂ ಇಚ್ಛಿಸುವದಿಲ್ಲ ತುಚ್ಛ ಸುಖಗಳನ್ನೊಲ್ಲೆನು, ಅಗ್ನಿಯೋಳ್ ಬಿದ್ದು ಪುಣ್ಯಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುವೆನೆಂದು ನುಡಿದು ಆ ಹೆಣ್ಣುಪಕ್ಷಿ ತನ್ನ ಮೂಗಿನಿಂದ ಕಾಷ್ಠಗಳಂ ಹಿಡಕೊಂಡು ಬಂದು ಅಗ್ನಿಯೋಳ್ ಹಾಕಿ ತನ್ನ ರೆಕ್ಕೆಗಳಿಂದ ಬೀಸಿ, ಅಗ್ನಿ ಕೆಂಡಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿ ಆ ಅಗ್ನಿಯೋಳು ಬಿದ್ದು ಪ್ರಾಣವಂ ಬಿಟ್ಟು ಪುಣ್ಯಲೋಕಗಳಂ ಹೊಂದಿತೆಂದು ಕೇಳಿಲ್ಲವೇ ! ನಾನು ಆ ಪಕ್ಷಿಗಿಂತಲು, ಕನಿಷ್ಠಳೇ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇಂತೆಂದಳು. ಜನನೀ ಜನಕರುಗಳಿರಾ ! ಪೂರ್ವ ಭೃಗು ಮಹಾ ಋಷಿಯ ಭಾರ್ಯ ರೇಣುಕಾದೇವಿಯು ಪತಿಭಕ್ತಿಯಿಂದಲ್ಲವೇ ಹೊಳೆಯ ಮಣಲುನಿಂದ ಗಡಿಗಿ ಮಾಡಿ ಆ ಮಣಲು ಪಾತ್ರದಿಂದ ನೀರು ತಂದು ಭರ್ತನೆ ಕೊಡುತ್ತಿದಳೆಂತಲು, ಗಂಧರ್ವ ಅರಸನೂ ತನ್ನ ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ನೆನಸುವದರಿಂದ ಆ ಮಣಲು ಪಾತ್ರೆಯು ಹೋದ ಹಾಗೂ ಕೇಳಿಲ್ಲವೇ ! ಚಿತ್ತವು

ವ್ಯಭಿಚರಿಸುವದೇ ಪಾಪವಲ್ಲದೆ ಶರೀರವು ವ್ಯಭಿಚರಿಸುವದರಿಂದ ಪಾಪವು ಸಂಪ್ರಾಪ್ತಿ ಆಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಪೂರ್ವ ಕಾಮಪಾಲನೆಂಬ ವಿಪ್ರನ ಭಾರ್ಯಳು ವಿಮಲಾಂಗಿ ಯೆಂಬ ಪುಣ್ಯವತಿ ತ್ರಿಕರಣ ಶುದ್ಧಿಯಾಗಿ ಪುರುಷನಲ್ಲಿ ಭಯಭಕ್ತಿ ಶ್ರದ್ಧೆವುಂಟಾಗಿ ಆತನಿಗೆ ವಿವಿಧೋಪಚಾರಗಳು ಮಾಡುತ್ತ ತನ್ನ ಪತಿಯೇ ತ್ರಿಲೋಕ ಪತಿಯೆಂತಲೂ ತನ್ನ ಪುರುಷನಿಗಿಂತಲೂ ಸುಂದರವಾದ ಪುರುಷರು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಆತನೇ ದೇವನೆಂತಲು ಭಾವಿಸಿ, ಆತನ ಆಜ್ಞಾಪ್ರಕಾರವು ವರ್ತಿಸುತ್ತ, ಅಧಿಕ ಎಚ್ಚರವಾಗಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸುತ್ತಿ ದ್ದಳು ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿವಸ ಪರಪುರುಷನ ಗಮನವು ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಚಿತ್ತ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಉಂಟಾದ್ದರಿಂದ ಆ ಉತ್ತಮಳು ಪಾಪಗತಿ ಹೊಂದಿದ ಹಾಗೆ ಹಿರಿಯರು ಹೇಳುವರು:—ಗಂಗಾತೀರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಭಾರ್ಯ ಅಂಬಯೆಂಬ ಪುಣ್ಯ ವತಿ, ಪತಿಭಕ್ತಿಪರಳಾಗಿ ಪುರುಷನಿಂದ ವೇದಾಂತ ಧರ್ಮಗಳು ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಗ್ರಹಿಸಿ ಪತಿಗೆ ವಿವಿಧತುಕ್ರೂಷಗಳು ಮಾಡುತ್ತ, ತನ್ನ ಚಿತ್ತವು ಎಂದಿ ಗೂ, ಅಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸದೆ ಇರುವಹಾಗೆ ಧರ್ಮದೇವತಿಯಾದ ಹಂಸಸ್ವರೂಪ ನಂ, ಸದಾಕಾಲವು ಜಪಿಸುತ್ತಿರಲು ಒಂದುದಿವಸ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮನೆಯೊಳು ಜೋರ ರು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಸೊತ್ತುಗಳಂ ಗ್ರಹಿಸಿ ಆ ದುರಾತ್ಮರು ಸುಮ್ಮನೆ ಹೋಗದೆ ಆ ಬ್ರಾ ಹ್ಮಣನನ್ನು ಒಂದು ಸ್ಥಂಭಕ್ಕೆ ಬಿಗಿದು, ಆತನು ನೋಡುತ್ತಿರಲು ಆ ಮಾನವತಿಯಳಂ ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಮಾನಭಂಗವು ಮಾಡಿ ಹೋದರು. ಅಷ್ಟರೊಳು ಆ ಅಂಬಕನ ಭರ್ತನಂ ಬಿಗಿದ ಕಟ್ಟುಗಳ ಬಿಚ್ಚಿ ಪ್ರಾಣನಾಥಾ, ನಾನು ಈ ದೇಹಬಿಡುವದಿಲ್ಲ. ಅಗ್ನಿಯೋಳ್ ಬೀಳುವೆನು ಅಗ್ನಿಕುಂಡವಂ ಮಾಡೆಂದಳು. ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಭಾರ್ಯ ಳಂ ನೋಡಿ, ಪ್ರಿಯಳೇ, ನೀನು ನಿರ್ದೋಷಿಯು, ದುರಾತ್ಮರು ಆ ಪ್ರಕಾರಮಾಡಿ ದರು. ನೀನು ಶಂಕಿಸಬೇಡ ಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯಗಳಿಂದ ನಿನಗೆ ಭಂಗವು ಉಂಟಾಗಲಾರದು; ನೀನು ಅಗ್ನಿಯೊಳು ಬೀಳಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ, ಕೇಳದೆ ಅಧಿಕವೈರಾಗ್ಯ ದಿಂದ ಅಗ್ನಿಕುಂಡವು ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು; ಅದರೊಳು ಹಾರಿಬೀಳುವದಕ್ಕೆ ಯತ್ನಿ ಸಿದಳು. ಧರ್ಮದೇವತೆಯು ಆ ಅಂಬಕಸ್ತವಂ ಹಿಡಕೊಂಡು ಓಹೋ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮಳೇ ನೀನು ನಿರ್ದೋಷಿಯು ಪತಿವ್ರತಾ ಶಿರೋಮಣಿಯೆಂದು ಕೀರ್ತನೆ ಮಾಡಿ ಅಗ್ನಿ ಯೊಳು ಬೀಳದೆ ಮಾಡಿದಹಾಗೆ ಪೂರ್ವೋಕ್ತಿಗಳು ಉಂಟಾಗಿರುವಾಗ ನಾನು ದಾವಪ್ರಕಾರ ಅನ್ಯರಂ ಇಜ್ಜೈಸುವೆನು ನೀವು ವಿಚಾರಪಡದೆ, ಆ ಸತ್ಯವಂತನಿಗೇ ನನ್ನಂ ಕೊಟ್ಟು ವಿವಾಹವು ಬೆಳಸುವಿರೇ ಎಂದು ನುಡಿದಳು.

ಅನಂತರ ನಾರದ ಮಹಾಶುಷಿ ಬಂದುದಂ ಕಂಡು ಆ ನರೇಂದ್ರನು ಅರ್ಘ್ಯ ಪಾದ್ಯಾದಿ ವಿಧಿಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ ಕ್ಷೇಮವಂ ವಿಚಾರಿಸಿ, ತನ್ನ ಪುತ್ರಿಯ ವರ್ತಮಾ

ನವಂ ಹೇಳಿ ದುಃಖಿಸಿದನು. ಆ ಮುನೀಂದ್ರನು ಸಾವಿತ್ರಿಯಂ ನೋಡಿ ಮಗುವೇ !
 ಆ ಸತ್ಯವಂತನು ಅಶ್ವಾಪುಷ್ಪವನು, ಈದಿವಸಕ್ಕೆ ಮುನ್ನೂರ ಅರವತ್ತೈದನೇ
 ದಿವಸವು ಮರಣವು ಹೊಂದುವನು. ನಾನು ದೇವರಹಸ್ಯವು ತಿಳಿದು ಹೇಳಿದೆನು.
 ನೀನು ಆತನಂ ಇಚ್ಛೆಪಡಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿದನು. ಆ ಕನ್ನಿಕೆಯು ಸ್ವಾಮಿ ! ದೇ
 ವರವರು ಈಪ್ರಕಾರ ಹೇಳುವದು ನ್ಯಾಯವೇ ! ದೇವರವರ ನೀತಿಯಲ್ಲವೇ ಎನ್ನ ಹೃ
 ದಯದಲ್ಲಿ ನಿಂತುಯಿರುವದು, ನಾನು ಶಾಸ್ತ್ರಿತ ಸುಖಾನಂದವು ವಿನಹಾ ತುಜ್ಜ
 ಸುಖಗಳಂ ಇಚ್ಛಿಸಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆ ಸತ್ಯವಂತನು ಈ ದಿವಸವೇ ಮೃತಿಯೊಂದುವನೆಂ
 ದು ಕೇಳಿದರೂ ಎನ್ನ ಶರೀರವಂ ಅಗ್ನಿಗೆ ಹಾವತಿಕೊಡುವನೇ ಹೊರ್ತು ನಿಲ್ಲಿಸುವ
 ದಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಎನ್ನ ವೈರಾಗ್ಯವೆಂದು ನುಡಿದಳು. ಆ ಮುನೀಂದ್ರನು ಆ ಕನ್ನಿಕೆಯ
 ಮಾನಸಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷಿಸಿ, ಆಪ್ರಭುವಂ ಕಂಡು ನಾವುದಾರಾದರು ಹೇಳಿದರೂ ಕೇ
 ಳಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ನೀನು ತ್ವರೆಯಾಗಿ ವಿವಾಹವುಮಾಡಿಸೆಂದು ಹೇಳಿ ಆ ಮುನೀಂದ್ರನು ತೆರ
 ಳಿದನು. ಆ ನೆರೀಂದ್ರನು ದಾವದುಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ತೋಚದೆ, ಆ ಸತ್ಯವಂತನಿರುವ
 ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಪುತ್ರಿಯಂ ಬಂಧುಗಳಂ ಸಂಗಡ ಕರಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ವಿವಾ
 ಹವೆಂಮಾಡಿಸಿ, ಆ ಅಂತಾಂಗಿಯಂ ಅತ್ತೆಮಾವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ, ತನ್ನ ಪುತ್ರಗೆ ತಿಳಿಯದ
 ಹಾಗೆ ಅತ್ತೆ ಇದ್ದು ತನ್ನ ಪಟ್ಟಣದವರಿಗೂ ಭಟರಂನಿಯಮಿಸಿ, ಯಾವಾಗಿನ
 ಸಮಾಚಾರವು ಆಗಬೇ ತನಿಗೆ ತಿಳಿಯುವಹಾಗೆ ಕಟ್ಟುಮಾಡಿ ಭಾಳಿವಿಚಾಪಡುತ್ತಿ
 ದ್ದನು. ಆ ಸಾವಿತ್ರಿ ತನ್ನ ಭರ್ತನಂ ದೇವರೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ತ್ರಿಕರಣ ಶುದ್ಧಯಾಗಿ
 ಆತನ ಪಾದಗಳಿಗೆ ಅರ್ಚನೆವಂದನಾದಿ ಪೂಜೆಗಳುಮಾಡಿ ಧೂಪದೀಪ ನೈವೇದ್ಯಗ
 ಳಿಂದ ಸಂತುಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತಾ, ಆತನ ಇಷ್ಟಪ್ರಕಾರವು ವಿಹರಿಸುತ್ತ, ಅತ್ಮಾರಾಮನಂ
 ಸದಾಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತ, ಅತ್ತೆಮಾವರಿಗೆ ವಿವಿಧೋಪಚಾರಗಳುಮಾಡುತ್ತ, ದಿವಸಗಳೆಣು
 ಸುತ್ತ, ಮುನ್ನೂರ ಅರವತ್ತೈದನೇ ದಿವಸ ಆ ಯಂದುಮುಖಿ ತನ್ನ ಭರ್ತನಿಗೂ
 ಅತ್ತೆಮಾವರಿಗೆ ಪೂಜಾವಿಧಾನಗಳುಮಾಡಿ ಅತ್ತೆಮಾವಂದಿರಿಂದ ತಾನು ತನ್ನ ಭರ್ತ
 ನೊಡನೆ ಫಲಕಾಷ್ಟಕುಸುಗಳಿಗೆ ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಹಾಗೆ ವರವೆಂಪಡೆದು. ಭರ್ತ
 ನೊಡನೆ ಪ್ರಯಾಣವಾದಳು. ಆ ಸತ್ಯವಂತನು ಭಾರ್ಯಳೆಂನೋಡಿ ಪ್ರಿಯಳೆ ! ನೀನು
 ವನವಾಸಿ ಆದ ನನ್ನಂಯಿಚ್ಛಿಸಿ ವಿವಾಹವುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಶರೀರಸುಖಗಳೊಲ್ಲದೆ
 ನನ್ನೊಡನೆ ನೀನು ವನವಾಸಿಯಾಗಿ ಘಾಸಿಪಡುತ್ತಿರುವೀ, ಅಕಟಾ ! ನೀನು ನನ್ನೊ
 ಡನೆ ಬರಲಾರಿ ದುಷ್ಟವೃಗಗಳಿಗೆ ಭಯಪಡುವಿ ನೀನು ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿಯಿರು ಯಥಾ
 ಪ್ರಕಾರವು ನಾನು ಒಬ್ಬನೇ ಹೋಗಿ, ಫಲಕಾಷ್ಟಕುಸುಮಗಳು ತರುವನೆಂದು ನುಡಿ
 ದನು. ಆ ಇಂದುಮುಖಿಯಳು ಆತನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ನಾನು ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ಅತ್ತೆ

ಮಾವರಿಂದ ವರವಂಪಡದೆನು. ದೇವರವರೂ ಕಟಾಕ್ಷಿಸಿ ಸಂಗಡ ಕರಕೊಂಡು ಹೋಗಿರೆಂದು ವ್ರಾಧಿಸಿ, ಆತನ ಇಷ್ಟವಂಪಡೆದು ಆತನೊಡನೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಪುಷ್ಪಗಳಂ ಬಿಡುಸುತ್ತ, ಪುರುಷನು ಕೊಯಿದುಕೊಟ್ಟ ಫಲಗಳಂ ಗಂಟುಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ಕಾಷ್ಟಗಳ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಅತಿಕದೂರವು ಹೋದರು.

ಆ ಸತ್ಯವಂತನು ಒಂದು ಮರದಕೊಂಬೆಯು ಒಣಗಿಯಿರುವದಂ ಭಾರ್ಯಳಿಗೆ ತೋರಿಸಿ ತಾನಾ ವೃಕ್ಷವಂಯೇರಿ ಆ ಕೊಂಬೆಯಂ ಕೊಡಲಿಯಿಂದ ಮುರದೊಡೆದು ಮರವಿಳಿದು ಬಂದು ನನಿಗೆ ಶಿರೋಬಾರವು ಶರೀರಾಯಾಸವು ಉಂಟಾಗಿರುವದು, ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ನಿದ್ರಿಸುವೆನೆಂದು ಹೇಳಿ, ಭಾರ್ಯಳತೊಡಿಯಮೇಲೆ ಶಿರವಂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಲಗಿದನು. ಆ ಸಾವಿತ್ರಿ ನಾರದ ಮುನೀಂದ್ರನಂ ನೆನದು ತನ್ನ ಭರ್ತನಿಗೆ ಕಾಲವು ಸಮಾಪಿಸಿ ಇರುವುದೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ, ರೇಚಕಪೂರಕಗಳಿಂದ ತ್ರೇತಾಗ್ನಿಯಂ ವಿಜೃಂಭಿಸುವಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತ ಧರ್ಮದೇವತೆಯಾದ ಆತ್ಮಾರಾಮನಂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತ, ಚತುರ್ದಿಕ್ಕುಗಳು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅಲ್ಲಿ ಯಮಧರ್ಮರಾಯನು ತನ್ನ ದೂತರಂ ಕಂಡು ಎಲೈ ಕಿಂಕರರೇ ! ವೇಗವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಆ ಸತ್ಯವಂತನ ಪ್ರಾಣಗಳಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದನು. ಆ ಯಮಭಟರು ಬಂದುನೋಡಿ ಭಯಭ್ರಾಂತರಾಗಿ ಹಿಂತಿರಿಗಿಹೋಗಿ ಮಹಾತ್ಮಾ ! ಆ ಸತ್ಯವಂತನ ಶಿರವು ಆತನ ಭಾರ್ಯಳು ತನ್ನ ತೊಡೆಯಮೇಲೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಮಾಧಿಯೊಳುಯಿರುವಳು. ಆ ಲತಾಂಗಿ ಸುತ್ತಲು ತ್ರೇತಾಗ್ನಿಗಳು ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುವದು, ನಾವು ಸಮಾಪಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಾರದೆ ಬಂದೆವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ದಂಡಧರನು ರೌದ್ರಾಕಾರನಾಗಿ ಮಹಿಷವಾಹನವಂ ಎರಿ ಅತಿವೇಗವಾಗಿ ಬಂದು ದೂರದಲ್ಲಿ ನಿಂತು, ದೀರ್ಘಾಲೋಚನೆಮಾಡದೆ ತನ್ನ ಉದ್ದವಾದ ಪಾಶಗಳಿಂದ ಆತನ ಪ್ರಾಣವಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು ಆ ಸಾವಿತ್ರಿ ಪ್ರಥಮ ಬಂದ ಯಮಭಟರು ಹಿಂದೆ ಬಂದ ಯಮಧರ್ಮರಾಯನಂ ನೋಡಿ, ತನ್ನ ಪತಿಯ ಪ್ರಾಣಗಳಂ ಕೊಂಡುಯ್ಯುವದಂ ಅರಿತು ಪತಿಯ ಸಿರವಂ ಭೂಮಿಯಮೇಲೆ ಇಟ್ಟು ಆತನಮೇಲೆ ವಸ್ತ್ರವಂಮುಚ್ಚಿ ಸೂರ್ಯನಂ ನೋಡಿ ಓತ್ರಿ ಲೋಕವಂದಿತನಾದ ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ನಾನುಬರುವಪರಿಯಂತ್ರವು ಎನ್ನ ಪತಿಯ ಶವವಂಕಾ ದುಯಿರೆಂದು ಹೇಳಿ, ಆತನೊದರಿ ತನ್ನ ಭರ್ತನ ಪ್ರಾಣದ ಸಂಗಡ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆ ಸಾವಿತ್ರಿ ತನ್ನ ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಬರುವದರಿಂದ ಯಮ ಧರ್ಮರಾಯನು ಆಕೆಯ ಅಗ್ನಿಜ್ವಾಲೆಗೆ ಸಹಿಸದೆ ಹಿಂದೆತಿರಿಗಿ ನೋಡಿ ಅವ್ಮಾ ನೀನು ನನ್ನ ಸಂಗಡ ಬರಲವಶ್ಯಕೆವಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಪತಿವಿನಹ ನಿನಗಿಷ್ಟವಾದ ವರವಂ ಬೇಡು ಕೊಡುವೆನೆಂದು ನುಡಿದನು.

ಆ ಇಂದುಮುಖಿ ತನ್ನ ಮಾವನವರ ನೇತ್ರಗಳು ಕಾಣುವಹಾಗೆ ವರವಂ ಕೇಳಿದಳು. ಧರ್ಮದೇವತೆ ಅವರಮನ್ನಿ ತು ಹೋಗುತ್ತ ಆ ಪತಿವ್ರತಾ ಶಿರೋಮಣಿ ಅಗ್ನಿಶಿಖೆಗಳಂ ಸಹಿಸದೆ ತಾಯಿಾ ನಿನ್ನ ಪತಿ ವಿನಹ ಎರಡನೇವರವಂ ಬೇಡಲು ಆಕೆಯು ತನ್ನ ಮಾವನಿಗೆ ರಾಜ್ಯವು ಬರವಹಾಗೆ ವರವಂ ಬೇಡಿದಳು. ಆ ಯಮಧರ್ಮರಾಯನು ನಿನ್ನ ಪತಿವಿನಹ ಮೂರನೇ ವರವಂ ಬೇಡೆನಲು, ಸಾವಿತ್ರಿ ತನ್ನ ಪಿತನಿಗೆ ನೂರು ಪುತ್ರರಾಗುವಂತೆ ವರವಂ ಕೇಳಿದಳು. ಅಷ್ಟರೊಳು ಆ ಇಂದು ಮುಖಿ ತನ್ನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಸಮಾಪಿಸಿ ಬರುವದರಿಂದ ಆ ಪತಿವ್ರತಾಗ್ನಿ ತನ್ನ ಲೋಕವಂ ಸುಡುವದೆಂದು ಭಯಪಟ್ಟು ಆ ಯಮಧರ್ಮರಾಯನು ಓ ಪತಿವ್ರತಾ ರತ್ನವೇ ನೀನು ದಯದಿಂದ ಹಿಂತಿರಿಗಿ ಹೋಗೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು. ಆ ಕಮಲ ಕಂಠಿಯು ಮಹಾತ್ಮಾ ನಾನು ನಿನ್ನೊಡನೇ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಎನ್ನ ಪತಿಯ ಪ್ರಾಣಗಳೊಡನೆ ಬರುವೆನು. ಅತನು ದಾವಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇರುವನೋ ನಾನು ಆ ಲೋಕದಲ್ಲಿರುವವಳು, ಎನ್ನ ಪ್ರಾಣಗಳು ಸಹಿತ ನೀವು ಕೊಂಡೊಯಿರಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಎನ್ನ ಪತಿಯ ಪ್ರಾಣವಂ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿರೆಂದು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಯೋಧರ್ಮ ದೇವತೆಯೇ ದೇವರವರಿಗೆ ತಿಳಿಯದ ಧರ್ಮಗಳು ಇರುವದೇ, ಸತಿಯಳಿಗೆ ಪತಿಗಿಂತಲು ಬೇರೊಂದುಮ ಫವು ಇಲ್ಲವೆಂದು ನುಡಿದಳು. ಆ ಯಮಧರ್ಮರಾಯನು ನಾಲ್ಕನೇ ವರವಂ ಬೇಡೆಂದನು. ಆ ದೇವಿ ಎನ್ನ ಪತಿಯಂ ಕೊಡೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲು, ಆ ಧರ್ಮದೇವತೆ ಮುಗುಳು ನಗೆಯಿಂದ ಆ ದೇವಿಯು ಇಷ್ಟಪ್ರಕಾರವು ಸತ್ಯವಂತನ ಪ್ರಾಣವಂ ಬಿಟ್ಟು ತಾಯಿಾ ನೀನು ಮಹಾಪತಿವ್ರತೆಯು ನಿನ್ನ ಚಿತ್ತವು ಧರ್ಮದಲ್ಲೇ ವರ್ತಿಸುವದು. ನಿನ್ನ ಪತಿಯು ಅನೇಕ ಯಾಗಗಳು ಮಾಡಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಹೊಂದುವನು ನೀನೂ ನೂರುಮಂದಿ ಪುತ್ರರಂ ಪಡದು ಪತಿಯೊಡನೆ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋಗುವೀ ಎಂದು ಆಶೀರ್ವಾದವಂ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದನು.

ಆಸಾವಿತ್ರಿದೇವಿಯು ಸೂರ್ಯನಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪತಿಯವರದ ಸಮಾಪಕ್ಕೆ ಬಂದಳು ಸತ್ಯವಂತನು ನೇತ್ರಗಳಂತೆರದು ಭಾರ್ಯಳಂಗೆಡಿ ಓಇಂದುಮುಖೀ ನೀನು ಎಲ್ಲಿಗೆಹೋಗಿದ್ದಿ ಒಂದು ಬಲವಾದವನು ಬಂದು ಕಾಲಪಾಶಗಳಿಂದ ಯನ್ನಪ್ರಾಣಗಳಂ ಕೀಳಿಕೊಂಡುಹೋದನು ಮತ್ತೆ ದಾವಪ್ರಕಾರ ಬಂದೆನೊತಿಳಿಯದು ನೀನು ಆಬಲಶಾಲಿಯಂ ನೊಡಿಲ್ಲವೆಂದನು ಆಬಿಸರುಹದಳಾಕ್ಕೆ ಆತನಂ ಮುತ್ತಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸ್ವಾಮಿ ದೇವರವರಿಗೆ ಶಾಂತವಾಗಿ ತಿಳುಶುವೆನೆಂದು ಹೇಳಿ ಪತಿಯಂಯೆಬ್ಬಿಸಿ ಸಮಾಪಕೂಡ್ರಿಸಿಕೊಂಡು ಶರೀರವಾದ್ಯಂತವು ಸ್ಪರ್ಶನೆಯಂ ಗೈದು, ಪಾದಗಳಂ ಒತ್ತಿ, ಪ್ರಾಣನಾಥಾ! ನಿಮಗೆ ಈಗ ನಡಿಯುವದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟುಮಾತ್ರ

ಭಯವಿಲ್ಲ. ಅರುಣೋದಯದಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ನಮ್ಮ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಈಗ ಅಸ್ತಮಾನವಾಯಿತೆಂದು ನುಡಿದಳು. ಅಸತ್ಯವಂತನು ಅಕಟಾ ! ಎನ್ನ ಜನನೀ ಜನ ಕರು ದುಷ್ಟವೃಗಗಳ ಬಾಯಿಗೆ ಆಗುವರೋ, ಇಲ್ಲದೆ ನಾವು ಬಾರದ ದುಃಖದಿಂದ ಪ್ರಾಣಗಳೆಂ ಬಿಡುವರೋ ತಿಳಿಯದು. ನಾವು ತ್ವರಿತದಿಂ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ನುಡಿ ದನು. ಆ ಇಂದುಮುಖಿಯು ಒಳ್ಳೆದೆಂದು ಪತಿಯಂ ನಿರ್ದಾನದಿಂದ ನಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಇಷ್ಟರೊಳು ಆ ದ್ಯುಮತ್ತೇನ ಮಹಾರಾಯನಿಗೆ ನೇತ್ರಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣುವದರಿಂದ ಆಶ್ಚರ್ಯಮಂ ಪಟ್ಟು, ತನ್ನ ಪತಿಯಂ ನೋಡಿ, ಓ ಪ್ರಾಣ ನಾಯಕೀ ಇದು ಏನು ಆಶ್ಚರ್ಯದ ಕಾರ್ಯವು! ಈದಿನ ಎನ್ನ ನೇತ್ರಗಳು ಬಾಲನೇತ್ರ ಗಳ ಹಾಗೆ ಪಾರ್ವೆಯು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಯುವದು. ಆಹಾ ನಮ್ಮ ಭಾಗ್ಯವು ಏನೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಪುತ್ರನು, ಸೊಸೆಯು, ಬಾರದೆ ತಡವಾದರು. ಅಯ್ಯೋ ನಾವು ಹೋಗಿ ನೋಡೋಣ ಬಾಯೆಂದು ಆ ಇಬ್ಬರು ಪ್ರಯಾಣವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮಹಾ ಋಷಿಗಳಂ ದರ್ಶನಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತ, ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹೋಗುತ್ತ, ಅವರಂ ಸಂಧಿಸಿ, ಓಹೋ ಈ ದಿವಸ ಇಷ್ಟು ತಡ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ? ನನಗೆ ನೇತ್ರಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣುವದೆಂದು ನು ಡಿಯುತ್ತ, ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಕರತಂದು, ತನ್ನ ಸೊಸೆಯಂ ಕಂಡು, ಅಮ್ಮಾ ಎನ್ನ ಪುತ್ರ ನು ಈ ಪ್ರಕಾರ ಬಳಲಿ ಇರುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ಕೇಳಲು, ಆ ಸಾವಿತ್ರಿ ನಡದ ವರ್ತಮಾನವು ತಾನು ಯಮಧರ್ಮರಾಯನಿಂದ ಹೊಂದಿದ ವರಗಳು, ತನ್ನಂ ತನ್ನ ಪತಿಯಂ ಆಶೀರ್ವಾದವಂಗೈದದು ವಿಶಿಷ್ಟ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದಳು. ಆ ದ್ಯುಮ ತ್ತೇನ ಮಹಾರಾಯನು ಅಧಿಕ ಆನಂದವಂ ಹೊಂದಿ, ಸೊಸೆಯಂ ತನ್ನ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸಿ, ಮಹಾ ಪತಿವ್ರತಾ ರತ್ನವೇ, ನಿನ್ನಿಂದ ನಾವು ಪುನೀತರಾದವು, ನಮ್ಮ ವಂಶವು ಭೂನಿಯಮೇಲೆ ನಿಂದ್ರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿದ ಅದಿಶಕ್ತಿಯೆಂದು ನಾನಾ ವಿಧಗಳಿಂದ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿ, ಮುತ್ತಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಆ ನಂದಬಾಷ್ಪಗಳಂ ಸುರಿಸಿದನು. ಅತ್ತೆಯು ಸೊಸೆಯಂ ನಾನಾ ವಿಧಗಳಿಂದ ಸ್ತೋ ತ್ರಮಾಡಿ ಮುತ್ತಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆನಂದಿಸಿದಳು. ಆ ಸತ್ಯವಂತನು ತನ್ನ ಮೂಗಿನ ಮೇಲೆ ಬೆರಳಂ ಇಟ್ಟು, ಭಾರ್ಯಳಂ ಆಲಿಂಗನವಂ ಮಾಡಿದನು. ಅಷ್ಟರೊಳು ಆ ಮ ಹಾ ಋಷಿಗಳೆಲ್ಲವರೂ ಬಂದು ನೋಡಿ ಅಧಿಕ ಆನಂದದಿಂದ ಆ ಸಾವಿತ್ರಿದೇವಿಯಂ ಕೀರ್ತನೆಮಾಡಿ ಅವರವರ ಆಶ್ರಮಗಳಿಗೆ ಹೋದರು. ಈ ವರ್ತಮಾನವಾದ್ಯಂತವು ಅಶ್ವಪತಿ ಮಹಾರಾಯನು ದೂತರಿಂದ ಕೇಳಿ, ಭಾರ್ಯಳಂ ಬಂಧುಗಳಂ ಸಂಗಡ ಕರೆಡು ಕೊಂಡು ಮಂಗಳ ವಾದ್ಯಗಳಿಂದ ಆ ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ತನ್ನ ಬೀಗನಿಂದ ಮರ್ಯಾ

ದೆಯಂ ಪಡೆದು, ಅಳಿಯನಂ ಪುತ್ರಿಯಂ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ, ತನ್ನ ಪುತ್ರಿಯಂ ತೊಡೆಯ
ಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ನಡೆದ ವರ್ತಮಾನವೆಲ್ಲವಂ ಕೇಳಿದನು. ಆ ಇಂದುಮುಖಿ
ಯಳು ಜನನೀ ಜನಕರಿಗೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ತಿಳಿಯ ಹೇಳಿದಳು. ಅವರು ಆಶ್ಚರ್ಯನಂದದಿಂದ
ಪುತ್ರಿಯಂ ಮುತ್ತಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಅಮ್ಮಾ ನೀನು ಅತ್ತೆಯ ಮನೆಗೂ, ಹುಟ್ಟಿದ ಮ
ನೆಗೂ ಕೀರ್ತಿಯಂ ತಂದೀಯೆಂದು ನಾನಾ ವಿಧಗಳಿಂದ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿದರು. ಆ
ನರೇಂದ್ರನು ಮಹಾ ಋಷಿಗಳು ಸಹಾ ಸರ್ವ ಜನರಿಗೆ ಆ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಮಾರಾಧ
ನೆಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಷ್ಟರೊಳು ಸಾಳ್ವದೇಶದಿಂದ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಪ್ರಧಾನ
ಸಾಮಂತ ಅರಸರು ಬಂದು ಆ ದ್ಯುಮತ್ಸೇನ ಮಹಾರಾಯನಂ ಕೊಂಡೊಯಿದು
ಆತನಿಗೆ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕವಂ ಮಾಡಿ, ಆ ಸಾವಿತ್ರೀದೇವಿ, ಯಮಧರ್ಮರಾಯನಿಂದ
ಹೊಂದಿದವರ ಪ್ರಕಾರವು ತನ್ನ ತಂದೆಯಾದ ಅಶ್ವಪತಿ ಮಹಾರಾಯನಿಗೆ ಕ್ರಮೇಣ
ನೂರುಪುತ್ರರು ಹುಟ್ಟಿ, ತನ್ನ ಪತಿಯಿಂದ ಅನೇಕ ಯಾಗಗಳಂ ಮಾಡಿಸಿ, ಲೋಕ
ದಲ್ಲಿ ಸತ್ಕೀರ್ತಿಯು, ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತ ಸುಖಾನಂದವು ಹೊಂದಿ, ಆ ಭಾರ್ಯ
ಭರ್ತರು ಪ್ರಾಣವಿಯೋಗಗಳಂ ಹೊಂದಿ ಮೋಕ್ಷಪ್ರಾಪ್ತಿಗಳಾದರು. ಆದ್ದರಿಂದ
ಪತಿವ್ರತೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ನಿರಾರಿದ್ದು ಒಂದೂಯಿಲ್ಲ. ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ
ವಿಶ್ವಾಸವು ಉಂಟಾಗಿ, ವೃಥಾ ಕೋರಿಕೆಗಳು ಕೋರದೆ ನಿನಗೆ ಲಭ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೆ
ತೃಪ್ತಿಹೊಂದಿ ಇರೂಯೆಂದು ದ್ರಾಪತೀದೇವಿ ಹೇಳಿದಳು. ಆ ಸತ್ಯಭಾಮೆ ಆ ದೇವಿ
ಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ತಾಯಿ ಅಧಿಕ ಪಾವನವಾದ ಚರಿತ್ರೆಯಂ ಹೇಳಿ, ಎನ್ನ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ
ಉಲ್ಲಾಸವಂ ಉಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಹಾ ಹಾ! ಅಧಿಕವಾದ ಪುಣ್ಯಕಥೆಯಂ ಹೇಳಿದೆ.
ಜಂದ್ರವದನಾದೇವಿಯ ಚರಿತ್ರೆಯಂ ಹೇಳಿ, ಎನ್ನ ಚಿತ್ತಜಲನೆಯಂ ತೀರಿಸೆಂದು ಬೇ
ಡಲು ಆ ದ್ರುಪದರಾಯನ ಪುತ್ರಿ ಇಂತೆಂದಳು—

ಈ ಮಹಾ ಪತಿವ್ರತೆಯ ಕಥೆಯನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಪಠಿಸಿದರೂ, ಕೇಳಿದರೂ,

ಅಂಥಾ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸುಖವೂ ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮೋ

ಕ್ಷವೂ ಲಭಿಸುವದೆಂಬುವದಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವು. ಆದ್ದರಿಂದ

ಎಲ್ಲರೂ ಗ್ರಹಿಸುವರೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನ.

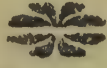
ಸಾವಿತ್ರೀದೇವಿ ಕಥೆಯು ಸಮಾಪ್ತವು.

ನಾಲ್ಕನೇ ಕಥೆಯು ಸಮಾಪ್ತವು.





ಚಂದ್ರವದನಾದೇವಿಯ ಕಥೆ.



ಸತ್ಯಭಾಮಳೇ ಕೇಳು. ಪೂರ್ವ ಕಾಸ್ಮೀರದೇಶವಂ ಪಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ, ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಮಹಾರಾಯನಿಗೆ ಅಧಿಕ ಸುಗುಣವತಿಯಾದ ಚಂದ್ರವದನೆಯೆಂಬ ಒಂದು ಪುತ್ರಿಕಾರತ್ನವು ಯಿರುವಳು ಆ ಯಿಂದುಮುಖಿ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತಯವ್ಯನಳಾಗಿ ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿಯಿರಲು ಒಂದು ದಿವಸ ಆಕನ್ನಿಕೆಯಿರುವ ವುಪ್ಪರಿಗೆಗೆ ತಂದೆಯಿಂದ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟುಬಂದ ಆ ಭೃಗುಮಹಾ ರುಷಿಯಂ ಕಂಡು ಆ ಮಹಾತ್ಮನಿಗೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಬಿದ್ದು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಭಯಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಆತನಂಕೊಂಡೊಯಿದು ಒಂದು ರತ್ನಾಸನದಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸಿ ಪಾದಗಳಂತೊಳದು ವಸ್ತ್ರದಿಂ ಕಂಗಳಂ ಒರಿಸಿ ಅರ್ಚನೆವಂದನಾದಿ ಪೂಜೆಗಳು ಧೂಪದೀಪ ನೈವೇದ್ಯಗಳು ವಿವಿಧೋಪಚಾರಗಳು ಮಾಡಿ ಸಂತುಷ್ಟಿಹೊಂದಿಸಿದಳು ಅದಕ್ಕಾ ಮಹಾತ್ಮನುಸಂತೋಷಿಸಿ. ಆ ಅರಸನಪುತ್ರಿಯಂ ತನ್ನ ತೊಡೊಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕನ್ಯಕಾರತ್ನವೇ; ನೀನು ಅಧಿಖಗುಣವುಳ್ಳವಳು ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವದಾದರು ಈಚ್ಛೆಪಟ್ಟರೆ ಕೊಡುವೆನೆಲು ಆ ಯಿಂದುಮುಖಿಯು ಮುಖವಿನ್ನಳಾಗಿ, ಸ್ವಾಮಿ ಮುನೀಂದ್ರರೇ ನಾನು ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮಗಳಂ ಇಚ್ಛೆಸುವದಿಲ್ಲ. ಅವು ಅಲ್ಪ ಸುಖಗಳು, ಸ್ವಪ್ನಸಮಾನವು ಅಲ್ಲದೆ ನಿಜವಾದದ್ದಲ್ಲ; ನಾನು ಶಾಶ್ವತ ಸುಖಾನಂದವಾದ ಮೋಕ್ಷವನ್ನೇ ಇಚ್ಛೆಸುವೆನು ದೇವರವರು ಕಟಾಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿದಳು. ಆ ಮುನೀಂದ್ರನು ಪಕ್ಕೆಂದುನಕ್ಕು ಓಹೋ ಗುಣವತಿಯಳೇ, ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮಗಳು ನಮ್ಮವಾಕ್ಯದಿಂಲೇ ನೀನುಹೊಂದುವೀ. ಆಬಾ ಮೋಕ್ಷವೆಂಬುವುದು ಮೂರುಲೋಕಕ್ಕೆ ದುಸ್ತರವಾದದ್ದು. ಅದಕ್ಕೆ ಆತ್ಮಧಾನವು ಪತಿಭಕ್ತಿಯು ಕಾರಣಗಳು, ಅದು ಮೈರಾಗ್ಯದಿಂದ ಹೊಂದುವಂಥಾ ಪದವಿಯು. ಆಪದವಿಗೆ

ವು ಯುಗಗಳವರಿಗೂ ಸಮಾದಿನಿಷ್ಠೆಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆವು ಆಹಾ ನೀನು ದೊಡ್ಡ ಕೋರಿಕೆಯಂ ಯಿಚ್ಛೆಪಟ್ಟುಯಿರುವಿ ನಿನಗೆ ಯಿಷ್ಟರಬುದ್ಧಿವುಂಟಾಗುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಂ ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳು ನೀನು ಪೂರ್ವಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ನರನಾರಾಯಣಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿದ್ದು ಆಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ವಿವಿಧೋಪಚಾರಗಳು ಮಾಡುತ್ತ. ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕ ಭಕ್ತಿವುಳ್ಳವಳಾಗಿ ಅವರ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ನೀರುಚ್ಚಲುತ್ತು ಅವರ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳುಕೇಳುತ್ತ. ಮೋಕ್ಷಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಯಿದ್ಧಕಾರಣದಿಂದ ನಿನಗಿಂಥಾ ಜನ್ಮವುಲಭಿಸಿತು. ಪುಣ್ಯಾತ್ಮಳೇ? ಮೋಕ್ಷವೆಂಬ ಪದವಿಯು ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ತೋರಲಾಗುವದೇ, ನಿನ್ನಭಾಗ್ಯವೇ ಭಾಗ್ಯವು ನೀನು ಸಾಖ್ಯತಾರಕಗಳನ್ನು ಶ್ರದ್ಧಾಶಕ್ತಳಾಗಿ ಕೇಳೆಂದು ಆ ಲತಾಂಗಿಯ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಭಸ್ಮರೇಖೆಯಂಯಿಟ್ಟು. ಅಷ್ಟಾಕ್ಷರೀ ಮಂತ್ರವಂಭೋಧಿಸಿ; ಪಂಚಭೂತ ಸ್ಥಾನಗಳಂವರಿಸಿ, ಪಂಚವಂಶತಿ ತತ್ವಗಳಂ ಅವುಗಳ ಅಧಿದೇವತೆ. ಅಧಿಭೂತಗಳಂಹೇಳಿ, ವಿರಾಟ್ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಿಳಿಯಹೇಳಿ. ಆತ್ಮಾರಾಮನಂತೋರಿಸಿ, ನಾದಬಿಂದು ಖಳಿಗಳಂಹೇಳಿ, ಲಿಂಗಶರೀರಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪನೇ ಪರಮಹಂಸನೆಂತಲು, ಪರಬ್ರಹ್ಮವೆಂತಲು ಮೋಕ್ಷಾದಿಪತಿಯೆಂತಲು ಹೇಳುವರು. ಆತನ ಬರುವಿಕೆ ಹೋಗುವಿಕೆಯೇ ರೇಚಕ ಪೂರಕಗಳು ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರನಾಡಿಗಳೇ ಸಂಚರಿಸುವದಾರಿಗಳು, ಅಗ್ನಿನಾಡಿಯೇ ಕುಂಭಕವು; ವಾಕ್ಯೇ ಮವುನವು, ಇದೇ ಆತ್ಮಧ್ಯಾನವು ಮನೋ ಮಾರುತಗಳು ಕೂಡಿಸಿ ಸದಾಕಾಲವು ಜಪಿಸುತ್ತ, ತುಟಿಗಳಂ ಬಂಧಿಸಿ ಮವುನವಂಹೊಂದಿ ಜತೆಯಾದ ನಾಗಸ್ವರಗಳು ವಾದುತ್ತನಾದ ಬ್ರಹ್ಮವಂಯೆಬ್ಬಿಸಿ ಆನಂದಿಸುತ್ತ. ಆ ಹಂಸ ಸ್ವರೂಪನೇ ನಿರಾಕರಬ್ರಹ್ಮವಾಗಿಯು ವಿವಾಹವುಮಾಡಿಕೊಂಡ ಪತಿಯು ಸಾಕಾರ ಬ್ರಹ್ಮವಾಗಿಯು, ಸಾಕಾರನಿರಾಕಾರಗಳಿಗೆ ಹಂಸನೇ. ಕಾರಣವೆಂತಲು ಭಾವಿಸಿ ಭಕ್ತಿವೈರಾಗ್ಯಗಳುಹೊಂದಿ ಭರ್ತ ಆಜ್ಞೆಯಂನಡಿಸುತ್ತ ಆತನ ಯಿಷ್ಟಪ್ರಕಾರ ವರ್ತಿಸುತ್ತ ವಿವಿಧೋಪಚಾರಗಳುಮಾಡುತ್ತ, ಮಾನವನೆಂದು ಯೋಚಿಸದೆ ಆ ವಿರಾಟ್ ಸ್ವರೂಪನೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ದೃಕ್ಚಿದೃಶ್ಯ ಭಾವಗಳಂಹೊಂದಿ ಜೀವಕಾರುಣ್ಯವು ವುಂಟಾಗಿ ನಡಿಯೆಂದು ಸ್ವರವು ಭೋಧಿಸಿ ಆ ಮುನೀಂದ್ರನು ತೆರಳಿದನು. — ತದನಂತರ ಆ ಚಂದ್ರವದನಾದೇವಿಯು ತ್ರಿಕಾಲಗಳಲ್ಲಿಯು, ಅಷ್ಟಾಕ್ಷರೀ ಮಂತ್ರವಂ ಜಪಿಸುತ್ತ, ಆ ಜಪಪಂಚಾಕ್ಷರೀ ಮಂತ್ರವಂ ಜಪಿಸಿ ನಾದಬ್ರಹ್ಮವಂ ಎಬ್ಬಿಸಿ ಆನಂದಪಡುತ್ತಾ; ಸರ್ವಕಾಲ ಸರ್ವಾವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಪ್ರಣವಾಕ್ಷರದ್ವಯವಂ ಜಪಿಸುತ್ತ ಅಧಿಕ ವಿರಕ್ತಿಮಾರ್ಗವಂ ಅಪಲಂಬಿಸುತ್ತಲು ಇರುವದಂ ಜನಕನು ಗ್ರಹಿಸಿ ವಿವಾಹವು ಬೆಳೆಸುವದಕ್ಕೆ ಯತ್ನಿಸಿ ಪುತ್ರಿಯ ಉಪ್ಪರಿಗೆಗೆ ಹೋಗಿ ತನ್ನ ಯತ್ನವಂ ಹೇಳಿದನು. ಆ ಇಂದುಮುಖಿ ತಂದೆಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಪಿತನೇ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟಪ್ರಕಾರವು

ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹವೇನು; ಆದರೂ ಯನ್ನ ಇಷ್ಟವಂ ತಿಳಕೊಳ್ಳು ಅದೇನೆಂ ದರೆ ಪಕ್ಷಿಗಳೊಳು ಕಾಗಿಯು ಚಂಡಾಲವು. ಮೃಗಗಳಲ್ಲಿ ಕತ್ತೆಯು ಚಂಡಾಲವು, ಮಾನವರೊಳು ವೇದಾಂತ ವಿಚಾರಣೆ ಇಲ್ಲದವರೇ ಚಂಡಾಳರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅರಸರ ಪುತ್ರರ ಎಲ್ಲರಂ ಎನ್ನ ಸ್ವಯಂವರಕ್ಕೆ ಕರಸು ನಾನು ಬರದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರಗಳು ಬರದ ಪುಣ್ಯ ಪುರುಷನಂ ವಿವಾಹವು ಮಾಡಿಸು ನಾನು ಚಂಡಾ ಲರ ಕೂಡುವಿಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುನುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ನುಡಿದು ಈ ಕೆಳಗೆ ಬರದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಂ ಬರದು ಜನಕನ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟಳು.

ಚಂದ್ರವದನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು.

- ೧ ಧರ್ಮಾರ್ಥ ಕಾಮಮೋಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ದಾವದು ಶ್ರೇಷ್ಠವು.
- ೨ ಮಾನವರಿಗೆ ಸುಖಾನಂದವುದಾವದು.
- ೩ ದಶವಿಧ ನಾದಗಳಾದ ದೇವ ವಾದ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾನವರು ದಾವ ಪ್ರಕಾರ ಕೇಳುವದಕ್ಕೆ ಅರಿಯುವರು.
- ೪ ಆತ್ಮಾರಾಮನ ಬರುವಿಕೆ ಹೋಗುವಿಕೆಯೇನು.
- ೫ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಸ್ವರೂಪನು ಲಿಂಗಶರೀರಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸ್ಥಾನವು ದಾವದು.

ಆ ಭೂವಾಲನು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಂ ತೆಗದುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಪುತ್ರಿಯ ಸ್ವಯಂವರಕ್ಕೆ ಅರಸರ ಪುತ್ರರೆಲ್ಲರಂ ಕರಸಿ ಒಬ್ಬಬ್ಬರಾಗಿ ತನ್ನ ಅರಮನೆಗೆ ಕರದು ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಂ ತೋರಿಸಿ, ಇವುಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರಗಳು ಲಿಖಿತಗಳಂ ಅವರವರಿಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬರಿಸಿ ಆ ಲಿಖಿತಗಳೆಲ್ಲವಂ ತನ್ನ ಕುಮಾರ್ತೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಆಕೆ ಅವುಗಳಂ ಓದಿ ಕೊಂಡು, ಆಂಧ್ರದೇಶದ ಅರಸನ ಪುತ್ರನಾದ ವಿಂದ್ಯಾಖ್ಯನು ವೇದಾಂತ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಬರದ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರಗಳು—

೧ ಧರ್ಮಾರ್ಥ ಕಾಮಮೋಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ—ಮೋಕ್ಷವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವು.

೨ ಮಾನವರಿಗೆ—ನಾದ ಬ್ರಹ್ಮವೇ ಕೇವಲ ಸುಖಾನಂದವು.

೩ ದಶವಿಧನಾದಗಳಂ—ರೇಷಕದಿಂದೆಬ್ಬಿಸಿ ಕೇಳಬಹುದು.

೪ ಆತ್ಮಾನಾಮನ ಬರುವಿಕೆ—ಹೋಗುವಿಕೆಯೇ ಪ್ರಣವವು.

೫ ಪರಮಾತ್ಮ ಸ್ವರೂಪನು—ನೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಪೋಜ್ಯೋತಿ ಸ್ವರೂಪನಾಗಿ ಇರುವನೆಂದು ಬರದನು.

ಚಂದ್ರವದನೆಯು ಅಧಿಕ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟು, ಪಿತನಿಗೆ ತನ್ನ ಇಷ್ಟವಂ ಹೇಳಿದಳು ಆ ನರೇಂದ್ರನು ವಿಂದ್ಯಾಖ್ಯನ ಆಲಿಂಗನವಂಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಆತನ ವರ್ತಮಾನವೆಲ್ಲ ವು ವಿಚಾರಿಸಿ ತಿಳಕೊಂಡು ತನ್ನ ಪುತ್ರಿಯ ಉಪ್ಪರಿಗೆಹೋಗಿ ಅಮ್ಮಾ ! ಆ ವಿಂದಾ

ಖ್ಯನು ಪಾಂಚಾಲದೇಶದ ಅರಸನ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಚಿತ್ರಾಂಗನೆಯಂ ವಿವಾಹವುಮಾಡಿ ಕೊಂಡುಯಿದ್ದಾನೆಂದು, ಆತನ ವರ್ತಮಾನವೆಲ್ಲವು ತಿಳಿಯಹೇಳಿದನು. ಆ ಕನ್ನಿಕೆಯು ಆತನ ವಿಷಯವಾಗಿ ದಾವದೊಂದುಸಂಶಯ ಬೀಳದೆ ವಿವಾಹಂ ಬೆಳಸೆಂದಳು. ಆ ನರೇಂದ್ರನು ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ವಿವಾಹ ಮಹೋತ್ಸವಂಮಾಡಿಸಿದನು. ಆ ಎಂದಾಖ್ಯನು ದಿವ್ಯಸುಂದರತ್ವದಿಂ ಪ್ರಕಾಸಿಸುತ್ತಯಿದ್ದ ಆ ಭಾರ್ಯಳಿಂದ ವಿವಿಧಶಿಕ್ಷಾಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಪರಮಾನಂದವಂ ಹೊಂದಿ, ಆ ಲತಾಂಗಿಯಂ ಸಂತೋಷ ಪಡಿಸಿ ಇಬ್ಬರು ವೇದಾಂತಭಾವಗಳಂ ವಿಮರ್ಶಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇದ್ದರು.

ಆ ಚಂದ್ರವದನೆಯು ಆತ್ಮಧ್ಯಾನದಿಂದ ಪತಿಯ ಮನೋಭೀಷ್ಣಗಳಂಗ್ರಹಿಸಿ ಭೋಜನಪದಾರ್ಥಗಳಂ ಜಾಗ್ರತೆಪಡಿಸಿ ಪತಿಗೆ ನೀಡುವದರಿಂದ ಆ ಎಂದಾಖ್ಯನು ಆಶ್ಚರ್ಯಪರವಶನಾಗಿ ಅಬ್ಬಾ ಈಕೆಯು ಮಹಾ ಪತಿವ್ರತೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳಾಗಿರುವಳೆಂದು ಮನದೊಳು ಸಂತೋಷಹೊಂದಿ ಆರುತಿಂಗಳುವರಿಗೂ ಅಲ್ಲೆಯಿದ್ದು ಸತಿಯಳ ಪತಿಭಕ್ತಿಗೆ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಂದ ಪ್ರಯಾಣವಾಗಿ ಭಾರ್ಯಳಂ, ವಿವಿಧವಸ್ತುಗಳು ಜತುರಂಗಬಲವು ದಾಸದಾಸೀಜನಗಳನ್ನು ಸಂಗಡ ಕರಕೊಂಡು ಪಾಂಚಾಲದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವುದಿವಸವಿದ್ದು ಆ ಚಿತ್ರಾಂಗನೆಯಂ ಸಂಗಡ ಕರಕೊಂಡು ಅಧಿಕವಾದ ಸೈನ್ಯದೊಡನೆ ಬರುತ್ತಾ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಇಳಿದು ಬಿಡಾವಂಮಾಡುತ್ತಾ ಈ ಪ್ರಕಾರವು ತನ್ನ ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದನು. ಒಂದು ದಿವಸ ರಾತ್ರಿ ರಂಭೆ, ಯೂರ್ವಶಿ, ಮೇನಕಿ, ತಿಲೋತ್ತಮಯಂಬ ದೇವವೇಶ್ಯರು ಆಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಆ ಚಂದ್ರವದನಳಂ ಕಂಡು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟು, ಆಹಾ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಮಗಿಂತಲು ಮಾರಿದ ಸ್ತ್ರೀಗಳು ಇರುವರೆಯೆಂದು ವಿಚಾರಹೊಂದಿ, ನಾವು ಈ ಇಂದುಮುಖಿಯಳ ಪತಿಯಂ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವದರಿಂದ ಇವಳು ಕಳಾಹೀನವಾದ ಚಂದ್ರಬಿಂಬದ ವೋಲು ಇರುವಳೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ, ಆ ನಾಲ್ವರೂ ನಿದ್ರೆವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಎಂದಾಖ್ಯನಂ ಒಂದು ಪಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ತಮ್ಮ ಮಂದಿರಗಳಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯಿದು ಅಲ್ಲಿ ಪುರುಷನಾಗಿಮಾಡಿ ವಂತಿನಮೇರಿಗೆ ಆ ನಾಲ್ವರು ಆತನೊಡನೆ ಭೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಎಂದಾಖ್ಯನು ಅಕಟಾ ಇದೇನು ಅನ್ಯಾಯವು! ಈ ದೇವವೇಶ್ಯರು ನನ್ನಂ ಮಾಯೋಪಾಯದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ತಂದರು. ಆಹಾ ಅಧಿಕ ಗುಣವತಿಯಾದ ಚಂದ್ರವದನೆಯು ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಎನೆಂದು ಅಳುತ್ತಿರುವಳೋ, ನಾವು ದಾವಪ್ರಕಾರ ಹೋಗಲರಿವೆವೆಂದು ತನ್ನ ಮನದೊಳು ವಿಷಾದವು ಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದನು. ಆ ಚಂದ್ರವದನೆಯು, ಚಿತ್ರಾಂಗನೆಯು ನಿದ್ರೆಯಿಂದೆದ್ದು ನೋಡಿ, ತಮ್ಮ ಭರ್ತನಂ ಕಾಣದೆ ಕಾವಲರಂ ವಿಚಾರಿಸಿ, ಆ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದೆ ದುಃಖಿಸುತ್ತ, ಆ

ಚಿತ್ರಾಂಗನೆ ಚಂದ್ರವದನೆಯಂ ಕಂಡು, ಸಹೋದರಳೇ, ನಮ್ಮ ಪತಿಯು ಮಟು
ಮಾಯವಾಗಿ ಹೋದರು. ಈವತ್ತಿಗೆ ಮೂರು ದಿವಸಗಳಿಂದ ನಾವು ನಿದ್ರಾಹಾರ
ಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಈ ಅರಣ್ಯದೊಳು ಅಳುತ್ತಿದ್ದೆವು; ಆತನ ಹೋಗುವಿಕೆ ತಿಳಿಯದೆಹೋ
ಯಿತು. ಎನ್ನ ತಂದೆಯ ದೇಶವು ಸಮಾಪವಾಗಿಯೇ ಇರುವದು. ನಾವು ಅಲ್ಲಿಗೆ
ಹೋಗಿ ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಗೂ ದೂತರಂ ಕಳುಹಿಸಿ, ಆತನ ಹೋಗುವಿಕೆ ತಿಳಿಕೊಳ್ಳೋ
ಣ ಬಾಯೆಂದು ಕರೆಯಲು, ಆ ಚಂದ್ರವದನೆಯು—ಅಕ್ಕಾ, ನಮ್ಮ ಪತಿಯು ಬರು
ವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ನಾವು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಹೋಗಬಾರದು. ಪತಿಹೀನವಾದ ಸತಿಗ
ಳಿಗೆ ಶರೀರ ಸುಖವು ಯಾತಕ್ಕೆ? ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳು ಧರಿಸುವದು ಯಾತಕ್ಕೆ? ಜನನೀ
ಜನಕರು ಯಾತಕ್ಕೆ? ಪಟ್ಟಣಗಳು ಯಾತಕ್ಕೆ? ನಾನು ಈ ವನವಂ ಬಿಟ್ಟು ಬರುವ
ದಿಲ್ಲ. ಪತಿವ್ರತೆಗಳ ಪ್ರಭಾವವು ತಿಳಿಯದೆ ನೀವು ಭಾಷಣಮಾಡಿದೆ. ಅಕಟಾ !
ಪೂರ್ವತ್ರಲೋಕಮೋಹಿನಿಯೆಂಬ ಪತಿವ್ರತೆ ವರುಣದೇವನ ಪುತ್ರಿ ಅಪಹರಿಸಿದ ತನ್ನ
ಪತಿಯಂ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡಳೆಂದು ಕೇಳಿಯಿರುವೆನು. ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಪತಿವ್ರತೆಯ
ರು ಅನೇಕವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಂ ಮಾಡಿದಹಾಗೆ ಹಿರಿಯರ ವಚನಗಳು ಇರುವದು.
ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಪತಿಯು ಹ್ಯಾಗೆ ಬಾರದಿರುವನು; ಆತನು ದೇವಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇರು
ವನು. ನಾನು ಆತನಂ ಕರಸದ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಇಷ್ಟಪ್ರಕಾರ ನೀನು
ನಡಿಯೆಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಆ ಚಿತ್ರಾಂಗನೆ—ಸಹೋದರೀ, ನಿನ್ನಂ ಬಿಟ್ಟು ನಾನುಮಾ
ತ್ರ ಹೋಗುವನೇ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಕಾಶ್ಮೀರ, ಪಾಂಚಾಲ, ಆಂಧ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ನಡದ
ಸಮಾಚಾರವಂ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದಳು. ಆ ಚಂದ್ರವದನೆಯು ನಿದ್ರಾಹಾರಗಳು
ಯಿಲ್ಲದೆ ಸಮಾಧಿಯೋಳ್ ಕೂತು ಪ್ರಣವ ಧ್ಯಾನವಂ ಮಾಡುತ್ತ, ತುರ್ಯಾವಸ್ಥೆ
ಯಂ ಹೊಂದಿ, ಪ್ರಾಣಪಾನಗಳೆಂ ಒಂದಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಸೂರ್ಯನಾಡಿಯೊಳು ಚಂದ್ರ
ನಂ, ಚಂದ್ರನಾಡಿಯೊಳು ಸೂರ್ಯನಂ ನಡಿಸಿ, ಆ ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರರಂ ಸ್ವಾಧೀನಮಾಡಿ
ಆ ಎರಡರಂ ತಡೆದು ಅಗ್ನಿನಾಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು, ಪಂಚಾಗ್ನಿಗಳಂ ಒಂದಾಗಿ ಮಾಡು
ತ್ತಯಿದ್ದಳು. ಆ ಚಂದ್ರವದನೆಯ ಜನನೀ ಜನಕರು ಚಿತ್ರಾಂಗನೆಯ ತಂದೆ ತಾಯಿ
ಗಳು ವಿಂದಾಖ್ಯನ ಜನನೀ ಜನಕರು ಅತ್ಯಂತ ವ್ಯಸನದಿಂದ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಿನಿ
ಷ್ಠಳಾಗಿ ಪದ್ಮಾಸನದಮೇಲೆ ಕೂತಿರುವ ಆ ಚಂದ್ರವದನೆಯಂ ಕಂಡು ದುಃಖಪ
ಟ್ಟರು. ಆ ಚಿತ್ರಾಂಗನೆಯು ಅವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಅತ್ತಿ ಮಾವನವರಿಗೆ ತನ್ನಂ ತಿಳಿ
ಯಹೇಳಿ, ಅವರಿಗೆ ಚಂದ್ರವದನೆಯ ವೈರಾಗ್ಯವೆಲ್ಲವಂ ಹೇಳಿ, ಈ ದಿನಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ
ತ್ತೆಂಟು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಈ ಚಂದ್ರವದನೆಗಳು ಸಮಾಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೂತಿರುವಳೆಂದು ಹೇಳಿ
ದಳು. ಆ ಮೂವರು ಅರಸರು ಒಂದಾಗಿ ಕೂಡಿ, ಅಬ್ಬಾ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣವಂ

ದಾವಪ್ರಕಾರ ನಿಂದ್ರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವಳು. ಅಷ್ಟರ ಸುಕುಮಾರಿಯು ಇಷ್ಟರಯೋಗವು ದಾವಪ್ರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಳೆಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಆ ಮೂವರು ಆ ಲತಾಂಗಿಯಂ ನೋಡುತ್ತ ದುಃಖಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಆ ಚಂದ್ರವದನೆಯ ಪಂಚಾಗ್ನಿಗಳಿಂದ ಪತಿವ್ರತಾಗ್ನಿಯು ದೇವಲೋಕಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದಂ ಕಂಡು, ಆ ದಿವಿಜಪತಿ ಗಾಬರಿಯಾಗಿ, ಓಹೋ ಮೋಸವು ಬಂತೆಂದು ವಿಚಾರಿಸಿ, ಸರ್ವವಂ ತಿಳಿದು, ಆ ದೇವವೇಶ್ಯರಂ ದಂಡಿಸಿ, ಅಕಟಾ! ನಮ್ಮ ಲೋಕವೆಲ್ಲವು ಸುಟ್ಟುಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವದು. ಈ ಪತಿವ್ರತಾಗ್ನಿಯಂ ಜಯಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮೂರುಲೋಕಕ್ಕೆ ಅಸಾಧ್ಯವು. ತ್ವರೆಯಾಗಿ ಆ ದೇವಿಯಂ ಸೇವಿಸುವೆವು ಬನ್ನಿರೆಂದು ಆ ವಿಂದಾಖ್ಯನಂ ತನ್ನ ವಿಮಾನದಮೇಲೆ ಕೂಡ್ರಿಸಿಕೊಂಡು ಅಷ್ಟದಿಕ್ಪಾಲಕರು ತನ್ನಂ ಶೇವಿಸಲು ದೇವವಾದ್ಯಗಳಿಂದ ಆದಿವಿಜಪತಿಯು ಬಂದು, ಆ ದೇವಿಯದಿರಿಲಿ ನಿಂತು ಎಲೈ ತಾಯಿ! ಮಹಾಪತಿವ್ರತಾರತ್ನವೇ ನಾನು ದೇವೇಂದ್ರನು, ನಿನ್ನ ಪತಿಯಂ ತಂದೆನೆಂದು ಅನೇಕ ವಿಧಿಗಳಿಂದ ಪಾರ್ಥನೆಯಾಡಿ ಮೂರುಲೋಕವಂ ನಿಲ್ಲನೆಂದು ಬೇಡುತ್ತಾ, ಆ ಲತಾಂಗಿಗೆ ಶೈತ್ಯೋಪಚಾರಗಳು ಮಾಡಿಸಲು, ಆ ಇಂದುಮುಖಿ ತನ್ನ ನೇತ್ರಗಳಂ ತೆರೆದು, ತಣ್ಣಗಿರುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಜತುರ್ದಿಕ್ಕುಗಳು ನೋಡಿ ಪತಿಯಂಕಂಡು ಎದ್ದು ಆತನ ಪಾದಗಳ ಮೇಲೆ ಬೀಳಲು, ಆತನು ಭಾರ್ಯಳಂ ಎಬ್ಬಿಸಿ, ಪ್ರಿಯಳೇ! ಇಂದ್ರಾದಿದೇವರು ಬಂದಿರುವರು ನೀನು ಅವರಂ ಆದರಿಸೆಂದನು. ಆ ಚಂದ್ರವದನೆಯು ಅವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದಳು. ಆ ದಿವಿಜಪತಿ ಆಕೆಯಂ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ, ತಾಯಿ ಪತಿವ್ರತಾರತ್ನವೇ! ರಂಭೆ, ಯೂರ್ದಶಿ ಮೇನಕೆ, ತಿಲೋತ್ತಮಿಯೆಂಬ ನಾಲ್ವರು ದೇವವೇಶ್ಯರು ನಿನ್ನ ಪತಿಯಂ ಕೊಂಡೊಯಿದು ನಿನಗೆ ಅವಜ್ಞತೆಯಂಮಾಡಿದರು. ನಾನು ಅವರಂ ದಂಡಿಸಿ ನಿನ್ನ ಪತಿಯಂ ತಂದೆನು. ನಿನ್ನ ಕೀರ್ತಿಯು ಮೂರುಲೋಕಗಳಿಗಿಂತಲೂ ನಿನ್ನ ದರುಶನೆಯಾಡಿ ನಾನು ಪಾವನನಾದೆನೆಂದು ನಾನಾವಿಧಗಳಿಂದ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿದನು. ಅನಂತರ ಆ ದೇವವೇಶ್ಯರು ತನಗೆ ಶಾಪವಂ ಕೊಡುವಳೇನೋ ಎಂದು ಭಯಪಟ್ಟು ಅತಿವೇಗವಾಗಿ ಬಂದು ಆ ದೇವಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ತಾಯೇ! ನಮ್ಮ ತಪ್ಪಿತಗಳಂ ಮನ್ನಿಸೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡು ಅಪ್ಪಣೆಪಡದು ಹೋದರು. ಇಂದ್ರಾದಿದೇವರು ಅವರವರ ಲೋಕಗಳಿಗೆ ತೆರಳಿದರು.

ಕಾಸ್ತೀರದೇಶದ ಅರಸನು ಆತನಸತಿಯು ಪುತ್ರಿಯಂ, ತಮ್ಮ ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯಿದು ಶಲ್ಯಕಾರವಾಗಿ ಯಿದ್ದ ತಮ್ಮ ಪುತ್ರಿ ದ್ರೇಹವಂಕಂಡು ಘೋಳು ಘೋಳೆಂದು ದುಃಖಪಟ್ಟು ಯಲೈತಾಯೇ ನಿನ್ನ ಸುಕುಮಾರತ್ಯವು ಕ್ಷುತ್ಸಿಪಾಸಗ

ಳು ಯೆಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತು ಆಹಾ ನಮಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರತಕ್ಕೀರ್ತಿಯಂಯುಂಟು ಮಾಡಿದೆಯೆಂದು ಮುಕ್ತಿಟ್ಟುಕೊಂಡು. ಅನ್ನ ರಸವಂಕುಡಿಸಿ ಸುಖೋಲ್ಲಾಸುಳ್ಳವಳಾಗಿಮಾಡಿ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಬರುವ ಹಾಗೆ ನಾನವಾನಗಳಂ ಮಾಡಿಸು ತಿದ್ದರು. ಆಚಿತ್ರಾಂಗನೆ ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿದ್ದಳು ಆಂಧ್ರದೇಶದ ಅರಸನು ತನ್ನ ಪುತ್ರನಂ ಆಲಿಂಗನೆಯಂ ಮಾಡಿಮುಕ್ತಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯಿದು ಆತನು ಭೂಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬಂದ ವರ್ತಮಾನ ವಾಧ್ಯಂತವು ಕೇಳಲು ಆವಿಂದಾಖ್ಯಾನು ಜನನೀ ಜನಕರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ನಡೆದ ವರ್ತಮಾನವೆಲ್ಲವು ತಿಳಿದುಹೇಳಿದನು, ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ಕುಮಾರನಂ ಮುಕ್ತಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆನಂದ ಪಡು ತ್ತಿದ್ದರು ಆಮುವರು ಅರಸರು ಆ ಅರಣ್ಯದೊಳು ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳು ಯಿದ್ದರು, ಕಾಸ್ತೀರ ಮಹಾರಾಯನು ತನ್ನ ಪುತ್ರನಿಗೆ ಶರೀರ ಸುಖವಂವುಂಟುಮಾಡಿ, ಯಥಾಪ್ರಕಾರವು ಶರೀರಕ್ಕೆ ಬಲವು ಬಂದಮೇಲೆ ಆಚಂದ್ರವದನಳಂ ಅತ್ತಿಮಾವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಬೀಗರಿಂದ ಅಪ್ಪಣೆಪಡೆದು ತನ್ನದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋದನು ಪಾಂಚಾಲ ಮಹಾರಾಯನು ತನ್ನ ಪುತ್ರಿಯಂಒಪ್ಪಿಸಿ ಅಪ್ಪಣೆಪಡೆದು ಹೋದನು ಆಂಧ್ರ ದೇಶದ ಅರಸನ ಕುಮಾರನಂ ಸೊಸೆಯರಂ ಅಮಿತವಾದ ಸೈನ್ಯಗಳಂ ಸಂಗಡ ಕರೆದುಕೊಂಡು ತನ್ನ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದ ಪುತ್ರನಿಗೆ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕವಂ ಮಾಡಿಸಿದನು. ಆ ವಿಂದಾಖ್ಯಾನು ದೀರ್ಘಕಾಲವು ರಾಜ್ಯ ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡಿ ಚಂದ್ರವದನೆಯು ತಾನು ದೇಹವಂ ಬಿಟ್ಟು ಮೋಕ್ಷವಂ ಹೊಂದಿ, ಶಾಸ್ತ್ರತ ಸುಖಾನಂದಗಳಂ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಆ ಸತ್ಯಭಾಮೆಯು ಆಶ್ಚರ್ಯವಂ ಹೊಂದಿ ಮೂಗಿನಮೇಲೆ ಬೆರಳಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆ ಚಂದ್ರವದನೆಯಂ ಕೀರ್ತನೆ ಮಾಡಿ ಮಹಾತ್ಮಳೇ ? ನೀನು ಅಷ್ಟರದೃಢ ಚಿತ್ತಿಮುಳ್ಳವಳೆಂದು ನಾನು ತಿಳಕೊಂಡೆನು, ಆಹಾ ಎನ್ನ ಭಾಗ್ಯವೇ ಭಾಗ್ಯವು. ಪತಿವ್ರತೆಯರಂ ಕೇಳಲಾದೆನೆಂತು ಹೇಳಿ, ಸುಮತೀದೇವಿಯ ಚರಿತ್ರೆಯಂ ಹೇಳಿ ನನ್ನಂ ಮುಕ್ತಿ ಪಡಿಯವವಳ ಹಾಗೆ ಮಾಡೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲು, ಆ ದೃಪದರಾಯನ ಪುತ್ರಿ ದ್ರೌಪತಿಯು ಇಂತೆಂದಳು;

ಈ ಮಹಾ ಪತಿವ್ರತೆಯ ಕಥೆಯು ದಾರಾದರೂ ಪರಿಷಿದರೂ, ಕೇಳಿದರೂ

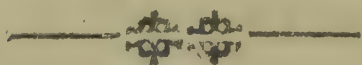
ಅಂಥಾ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸುಖವು ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿ

ಮೋಕ್ಷವು ಲಭಿಸುವದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವು.

ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲರು ಗ್ರಹಿಸುವರೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಚಂದ್ರವದನಾ ದೇವಿಯ ಕಥೆ ಸಮಾಪ್ತಂ.

ಐದನೇ ಕಥೆ ಸಮಾಪ್ತವು.





ಸುಮತೀದೇವಿಯ ಕಥೆ.

ಸತ್ಯಭಾಮಳೇ ಪೂರ್ವ ಅಧಿಷ್ಠಾನ ಪುರದಲ್ಲಿ ಕೌಸಿಕನೆಂಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಇರುವನು. ಆ ಹುಡುಗನು ಸುಮತಿಯೆಂಬ ಕನ್ನಿಕೆಯಂ ವಿವಾಹಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆ ಭಾರ್ಯಳೊಡನೆ ಭೋಗಿಸದೆ, ಸಂಭಾಷಿಸದೆ ನೇತ್ರಗಳಿಂದ ನೋಡದೆಯು, ದುರಾಹಂಕಾರದಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಲೋಲ ನಾಗಿವಾರಾಂಗನೆ ಎರಮನಿ ಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತ, ದುರಾಚಾರನಾಗಿ ಹಿರಿಯರಂ ದೂಷಿಸುತ್ತ ಯಾರಂ ಲಕ್ಷ್ಯವಿಡದೆ ಪಿತ್ರಾರ್ಚಿತವಂ ವಾಙ್ಮಯಮಾಡುತ್ತ ಭಾರ್ಯಳಂ ಬೊಡಿಯುತ್ತ ದುರ್ಭಾಷೆಗಳು ನುಡಿಯುತ್ತ ಪಾಪಾತ್ಮನಾಗಿ ಹಿರಿಯರ ಶಿಷ್ಯಾಚಾರಗಳಂ ತಪ್ಪಿಸಿ ತಿರುಗುತ್ತ ಒಂದು ದಿವಸ, ಪಿತೃಶ್ರಾದ್ಧವಂ ಮಾಡಿ ಆ ವೇಳೆಗೆ ಮುನಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ರಾತ್ರಿ ಬಿಳಿಸುವದಕ್ಕೆ ತನಗೆ ಫಲಹಾರಗು ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು ಹೋದಮೇಲೆ ಆ ವೇಳೆಗೆ ಮುನಿಗೆ ತಾಯ್ನು ದು ಭಾರ್ಯಳಿಗೆ ಹೇಳಿ ಹೋದನು. ಆ ಸುಮತಿ ದೇವಿಯು ಅಧಿಕ ಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳವಳಾಗಿಯು ಪತಿಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳವಳಾಗಿಯು ಇದ್ದಳಾದ್ದರಿಂದ ಪತಿಯು ಎಷ್ಟು ಹೊಡೆದರೂ. ಎಂಥಾ ದುರ್ಭಾಷೆಗಳು ಬೊಯಿದರು ಬದುಲು ಹೇಳಳು. ಮನದೊಳಗಾದರೂ ಅಸೂಯಭಾವವಂ ಹೊಂದಳು, ತನ್ನ ಭರ್ತನಂ ತನ್ನ ಪಾಲಿನ ದೇವರೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಆತನು ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಬಂದವೇಳೆಯೊಳು ವಿವಿಧೋಪಚಾರಗಳಂ ತ್ರಿಕರುಣ ಶುದ್ಧಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತ ತನ್ನ ಭೋಗದಲ್ಲಿಯೂ ಶರೀರಸೌಖ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆ ಕ್ರಿಪರಳಾಗದವಳಾಗಿ ಶಾಶ್ವಿತ ಸುಖಾನಂದವಾದ ಮೋಕ್ಷವನ್ನೇ ಇಚ್ಛಿಸಿ, ಅತಿ ಅಭ್ಯಾಗತರಾದವರಿಗೆ ಅನ್ನವಂ ಇಡುತ್ತ, ಅವರಿಂದ ಪತಿವ್ರತೆಯರ ಚರಿತ್ರೆಗಳಂ ಕೇಳುತ್ತ ಕಾಲವಂ ಕಳೆಯುತ್ತ, ಆರಾತ್ರಿ ಪತಿಯ ಆಜ್ಞಾಪ್ರಕಾರ ಮೂರುವಿಧಹಿಟ್ಟು

ಅಡಿಗೆಯಂ ಮಾಡಿ, ರಾತ್ರಿ ಹತ್ತು ಘಳಿಗೆ ಆದನಂತರ ಆ ಭಕ್ತೃಗಳಂ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಆ ವೇಶ್ಯಳ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೋದಳು. ಆ ದುರಾಚಾರನು ಆ ಫಲಹಾರಗಳಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳಂ ತನ್ನ ಪ್ರಿಯಳಾದ ವೇಶ್ಯಳು ತಾನು ಉಂಡು, ಆ ಭಾರ್ಯಳಂ ನೋಡಿ ಎಲೆ ದುಷ್ಟಾತ್ಮಳೇ! ಭಕ್ತೃಗಳು ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಿಗೂ ತಕ್ಕಹಾಗೆ ತಾರದೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ತಂದೀಯೆಂದು ದುರ್ಭಾಷೆಗಳು ಬೊಯಿದು ಹೋಗು ಹೋಗಿಂದು ಆರ್ಥಚಂದ್ರ ಪ್ರಯೋಗವಂ ಮಾಡಿ ಓಡಿಸಲು, ಕಗ್ಗತ್ತಲೆಯೊಳು ಒಬ್ಬಂಟಿಗಳಾಗಿ ಆ ವೇಶ್ಯಳ ಮನೆಯಿಂದ ಬರುತ್ತ, ಧರ್ಮದೇವತೆಯಂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತ, ತನ್ನ ಜನ್ಮವಂ ತಾನು ನಿಂದಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅಷ್ಟೊಳು ತನಗೆ ಎದಿರಾಗಿ ಆರ್ಭಟಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವ ಘೋರವಾದ ಸರ್ಪವಂ ಕಂಡು, ಇದರಿಂದ ಮೃತಿ ಪಟ್ಟು ಪುಣ್ಯಲೋಕವಂ ಹೊಂದುವೆನೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ, ಆ ಲತಾಂಗಿ ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಆ ಸರ್ಪಕ್ಕೆ ದುರಾಗಿ ನಿಲ್ಲಲು, ಆ ಸರ್ಪವು ಆ ಪುಣ್ಯವತಿಯಳಂ ಕಂಡು— ಭಯಪಟ್ಟು, ದಾರಿಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಸುಮತಿ ದೇವಿಯು ಆ ಸರ್ಪಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡವಾಗಿ ಹೋಗುವದರಿಂದ ಆ ಸರ್ಪವು ದಾವಕಡೆಯೂ ಹೋಗುವದಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ತನ್ನ ದಿವ್ಯರೂಪವಂ ಧರಿಸಿ, ಅಮ್ಮಾ ನೀನು ಪತಿಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳವಳು, ನಾನು ಧರ್ಮದೇವತೆಯು, ನಿನ್ನ ಮಾನಸವಂ ತಿಳುಕೊಂಡೆನು, ನಿನ್ನ ಪತಿಯಿಂದ ಬಹಳ ಖಿನ್ನಿಸುತ್ತಿರುವಿ, ಆತ್ಮಧ್ಯಾನವಂ ಮಾಡೆಂದು ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಮಾರ್ಗವಂ ಬೋಧಿಸಿ, ಕ್ರಮೇಣ ನೀನು ಇಷ್ಟಸಿದ್ಧಿಯು, ಪತಿಭಕ್ತಿಯು, ಮೋಕ್ಷವು ಹೊಂದುವೀಯೆಂದ, ಆಶೀರ್ವಾದನೆಯಂ ಮಾಡಿ, ಆ ಮಹಾತ್ಮನು ಅದೃಶ್ಯನಾದನು.

ಆ ಸುಮತೀದೇವಿಯು ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ತನ್ನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಆ ಧರ್ಮದೇವತೆ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಸಮಾಧಿ ನಿಷ್ಠೆಗಳಂ ಆತ್ಮಧ್ಯಾನವು ಮಾಡುತ್ತ, ನಾದಬ್ರಹ್ಮವಂ ಎಬ್ಬಿಸಿ ಆನಂದಿಸುತ್ತ, ಭರ್ತನಿಗೆ ವಿವಿಧ ಶುಶ್ರೂಷೆಗಳು ಮಾಡುತ್ತ ಜೀವಕಾರುಣ್ಯವು ಉಂಟಾಗಿ ಇರಲು, ಆ ಕೌಸಿಕನು ತನ್ನ ಪಿತೃರ್ಜಿತ ಧನವಾದ್ಯಂತವು ವ್ರಯವಾದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ದಿವಸ ತನ್ನ ಭಾರ್ಯಳಂ ಕಂಡು—ಎಲೆ ದುರಾತ್ಮಳೇ! ನೀನು ಅಧಿತಿ ಆಭ್ಯಾಗತಿಗಳಿಗೆ ಅನ್ನವಂ ಇಟ್ಟು, ಎನ್ನ ಧನವಾದ್ಯಂತವು ವ್ರಯಮಾಡಿದೆ, ನಾನು ದರಿದ್ರನಾದೆನು. ಅಕಟಾ ನಾನು ಈ ಪುರದೊಳು ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಕಂದಮೂಲಗಳಂ ತಿಂದಾದರು ಇತರ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಿಟ್ಟು ಬೇಡಿ ಜೀವಿಸಿಯಾದರು ಇರುವೆನು, ನೀನು ಮನೆಯಂ ಕಾದುಯಿರೆಂದು ಹೇಳಿದನು. ಆ ಸುಮತೀದೇವಿಯು ಭರ್ತನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಸ್ವಾಮಿ ನಾನು ನಿನ್ನ ಬಿಟ್ಟುಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಅರಣ್ಯದೊಳು ಇದ್ದರೆ ನಾನು ಅರಣ್ಯದಲ್ಲೇ ಇರುವೆನು, ತಾವು

ಪಟ್ಟಣದೊಳು ಇದ್ದರೆ ನಾನು ಪುರದಲ್ಲೇ ಇರುವೆನು, ತಾವು ಯಾವ ವೃತ್ತಿಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದರೆ ನಾನು ಭಿಕ್ಷು ಬೇಡಿಯಾದರು ನಿಮ್ಮಂ ಪೋಷಿಸುವೆನೆಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಆ ಕೌಶಿಕನು ಓಹೋ ನೀನು ನಿರ್ಭಾಗ್ಯಳು, ನೀನು ನನ್ನಿಂದೆ ಬರಲಾಗದು, ಎನ್ನ ಮಾತು ಕೇಳದೆ ಬಂದರೆ ನಿನ್ನಂ ಕೊಲ್ಲುವೆನೆಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಿ, ಆ ಲತಾಂಗಿಗೆ ತಿಳಿಯದೆ ಪ್ರಯಾಣವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು. ತದನಂತರ ಸುಮತೀ ದೇವಿ ಆ ನಗರವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಹುಡುಕಿದರೂ ತನ್ನ ಪತಿಯು ಕಾಣದೆ, ಆತನು ತನ್ನಂ ಮೋಸಗೊಳಿಸಿ ಹೋದನೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ, ಅತ್ಯಂತ ದುಃಖದಿಂದ ಆ ಅರಣ್ಯವಂ ಹೊಕ್ಕು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಆ ಕೌಶಿಕನು ಅರಣ್ಯ ಫಲಗಳಂ ಬಿಟ್ಟು, ಜಲಪಾನವಂ ಗೈಯುತ್ತ, ಭಾರ್ಯಳು ಬರುತ್ತಿರುವಳೇನೋ ಎಂದು ಹಿಂತಿರಿಗಿ ತಿರಿಗಿ ನೋಡುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತಿರಲು, ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪನಾದ ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ಪ್ರೇರೇಪಕತ್ವದಿಂ ಭಯಂಕರರಾದ ಆರುಮಂದಿ ಜೋರರು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಂ ಅಡ್ಡಗಟ್ಟಿ, ಯಲಾ ನೀನು ನಮ್ಮೊಡನೆ ಬಂದು ಜೋರನಾಗಿರು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನಂ ಕೊಲ್ಲುವೆವೆಂದು ಭಯಗೊಳಿಸಿ ಹಿಂದೆ ಕರೆಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಕೌಶಿಕನು ನಮ್ಮ ಹಣೇಬರಹವು ಈ ಪ್ರಕಾರ ಇತ್ತೆಂದು ದುಃಖಿಸುತ್ತ, ಆ ಜೋರರ ಸಂಗಡ ಬರುತ್ತಿದ್ದನು. ಆ ಸುಮತೀದೇವಿಯು ತನ್ನ ಪತಿಯಂ ಕಂಡು, ಆತನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಇದೇನು ಕಾರಣವೆಂದು ಚಿಂತಿಸಿ, ಆ ಜೋರರಂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ತನ್ನ ಪತಿಯ ಸಂಗಡ ಕರೆಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತ, ಪ್ರಾಣನಾಥ ನನ್ನಂ ವಂಚನೆಮಾಡಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿ ಬರುವದಾಗುವದೆ, ನನ್ನಂ ಯಾತಕ್ಕೆ ಶತ್ರುಭಾವದಿಂ ನೋಡುವಿರಿ, ಎನ್ನ ಮೇಲೆ ಕಟಾಕ್ಷವಿಡಬೇಕೆಂದು ನುಡಿದಳು. ಆ ದುರಹಂಕಾರನು ನಿನ್ನಿಂದಲೇ ನಾನು ದರಿದ್ರನಾದೆನೆಂದು ಅನೇಕ ದುರ್ಭಾಷೆಗಳಂ ಬೊಯಿದು, ಭಾರ್ಯಳ ಶರೀರವು ರಕ್ತ ಸುರಿಯುವಹಾಗೆ ಬೊಡದು, ಮರಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿ ತಾನು ಪ್ರಯಾಣವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಆ ಸುಮತೀದೇವಿ ಆ ಸಮಯದೊಳು ತನ್ನ ಪತಿಯ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ, ಆಯಾಸವಾದರೂ ಆಸೂಯೆಯಾದರೂ ಹೊಂದದೆ, ತನ್ನ ವಿಧಿ ಒರಹಕ್ಕೆ ದುಃಖಿಸುತ್ತ, ಅತಿ ದೀನಳಾಗಿ ಆತ್ಮಧ್ಯಾನವಂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆ ಇಂದುಮುಖಿಯು ಪತಿಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪರಮಹಂಸ ಸ್ವರೂಪನಾದ ಆ ಆತ್ಮಾರಾಮ ಬ್ರಹ್ಮವು ಆ ಅರಣ್ಯದೊಳು ವನವಂ ಸಂಚರಿಸುವವರಂ ಎಬ್ಬಿಸಲು, ಆ ಧೀರರು ಆ ಕೌಶಿಕನಂ ಹಿಡಕೊಂಡು ಎಲಾ ದುರಾತ್ಮನೇ, ನೀನು ನಿನ್ನ ಭಾರ್ಯಳಂ ಹೊಡದು, ಮರಕ್ಕೆ ಬಿಗಿದು ಹೋಗುತ್ತಿರುವೆಯಾ, ನಾವು ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣಗಳಂ ತೆಗಿಯುವೆವು, ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ವರ್ತಿಸೆಂದು ನಾಲ್ಕು ಪೆಟ್ಟುಗಳು ಬೊಡದು ಭಯಗೊಳಿಸಿ ಹಿಂತಿರಿ

ಗಿಸಿ ಕರಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಆತನ ಕೈಯ್ಯಿಂದಲೇ ಆ ಯುವತೀಮಣಿಯಳ ಕಟ್ಟುಗ
ಳಂ ಬಿಡಿಸಿ, ಇನ್ನುಮೇಲೆ ನಿನ್ನ ಭಾರ್ಯಳಂ ಕ್ರಮಪ್ರಕಾರವು ಸಂಗಡ ಕರಕೊಂಡು
ಹೋಗದಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನ ಕೊಲ್ಲುವೆವೆಂದು ಭಯಗೊಳಿಸಿ ಹೋದರು. ಆ ಕೌಶಿಕನು ಮ
ನದೊಳು ದುಃಖಾಶ್ವರ್ಯಗಳುಳ್ಳವನಾಗಿ, ಆಹಾ, ಜೋರರು ಇವಳ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗೆ
ಸಮ್ಮತಿಸಿ ಇವಳಿಗೆ ನನ್ನಂ ಕೊಟ್ಟು ಹೋದರು. ಈಗ ವನಸಂಚಕರು ಈ ಪ್ರಕಾರ
ಮಾಡಿ ಹೋದರೆಂದು ಮನದೊಳು ಯೋಚಿಸುತ್ತ, ಯಾವದು ತೋರದೆ ಭಾರ್ಯಳಂ
ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಮಾಡಿಯು ಅವುಗಳು ತನಗೆ ಅಸಾ
ಧ್ಯವೆಂದು ತೋರಲು, ಓಹೋ ಈಕೆಯು ಪತಿಭಕ್ತಿವುಳ್ಳವಳೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ, ಆ
ಅರಣ್ಯವಂ ದಾಟಿ ಹೋಗಿ ಒಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಅಗ್ರಹಾರವಂ ಸೇರಿದವರಾಗಿ, ಭಾ
ರ್ಯಳಂ ಕಂಡು, ಪ್ರಿಯಳೇ! ನಾವು ಈ ಅಗ್ರಹಾರದೊಳು ಕೆಲವುದಿನವಿದ್ದು ಹಿಂದೆ
ಎಲ್ಲಿಗಾದರೂ ಹೋಗೋಣ, ನಮಗೆ ಭುಕ್ತಿಗೆ ಯಾವಪ್ರಕಾರ ನಡಿಯುವದೆಂದು
ನುಡಿದನು. ಆ ಲತಾಂಗಿಯು ಪ್ರಾಣನಾಥಾ! ಭುಕ್ತಿಗೆ ವಿಚಾರಮಾಡಲಾಗದು.
ನಾನು ದೇವರವರಿಗೆ ಕಡಮೆಯಿಲ್ಲದೆ ಮಾಳ್ಪನೆಂದು ಒಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಗೃಹದಲ್ಲಿ
ಮನೆಯಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಆ ಮನೆಯವರಿಗೂ ನೆರೆಹೊರೆಯನ್ನು ಅಡಿಗೆ ಕೆಲಸಗ
ಳಲ್ಲಿಯೂ ಅವರವರು ಹೇಳಿದ ಕೆಲಸಗಳು ಮಾಡುತ್ತ, ಅತ್ಯಂತವಾದ ಊಳಿಗದವ
ಳೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದು, ಅವರಿಂದ ತನ್ನ ಪತಿಯೂ ತಾನೂ ಉಂಡು ಕಾಲವಂ
ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಆ ಕೌಶಿಕನು ಅಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಜಾರಗುಣವಂ ಬಿಟ್ಟು ಇರದೆ,
ಆ ಅಗ್ರಹಾರಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ದೂರ ಇರುವ ಪುರದೊಳು ಇರುವ ವೇಶ್ಯಳ ಮನೆಗೆ ಹೋ
ಗುತ್ತ, ಒಂದು ವಾರಾಂಗನೆಯಂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ನಿನಗೆ ಹಿಂದೆ ನಿಧಿಯಂ ಕೊಡುವೆ
ನೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವಳೊಡನೆ ಭೋಗಿಸಿ, ತನ್ನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅವಳಲ್ಲಿ ಇರುವ
ವ್ಯಾಧಿಯಂ ತಾನು ಹೊಂದಿದವನಾಗಿ ಕೀಲು ಕೀಲ್ಗಳಿಗೆ ಹಿಡಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಸಂಭ
ವಿಸಿ, ಎಳುವದಕ್ಕೂ ನಡಿಯುವದಕ್ಕೂ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಹಾಸಿಕೆಯೊಳಿದ್ದನು. ಪತಿಯ
ವಿಷಯವಾಗಿ ಆ ಗುಣವತಿಯಾದವಳು ಅಧಿಕ ದುಃಖಿಸಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ವೈದ್ಯರಂ ಪ್ರಾ
ರ್ಥಿಸಿ ಕರೆತಂದು, ವನಸ್ಪತಿಗಳು ಮದ್ದು ಮೊದಲಾದವುಗಳಂ ಕೊಡಿಸುತ್ತ, ಪತ್ಯ
ಕ್ರಮಗಳಂ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತ, ಉಪಚಾರಗಳು ಮಾಡುತ್ತ, ಈಪ್ರಕಾರ ಮೂರುತಿಂಗಳ
ಪ್ರಯಾಸವಿದ್ದರೂ ಆತನು ನಡಿಯುವದಕ್ಕೆ ಕಾಲುಗಳು ನೆಟ್ಟಗಾಗದೆಯಿದ್ದುವು.
ಈಪ್ರಕಾರವಿದ್ದರು. ಆ ಕೌಶಿಕನಿಗೆ ವಿವೇಕವು ಬಾರದೆ ಸ್ತ್ರೀಗಮನವು ವಿಶೇಷವಾಗಿ
ಯಿತ್ತು. ಒಂದುದಿನ ಭಾರ್ಯಳಂ ನೋಡಿ ಪ್ರಿಯಳೇ, ನನಗೊಂದು ಇಚ್ಛೆಯಿರುವದು;
ಎನ್ನ ಇಚ್ಛೆಯಂ ಪೂರೈಸಿದರೆ ಹಿಂದೆ ನಿನ್ನ ಇಷ್ಟಪ್ರಕಾರ ವರ್ತಿಸುವೆನು, ಎನ್ನ ಇ

ಜೈಯಂ ಕೇಳು—ಈ ಅಗ್ರಹಾರಕ್ಕೆ ಕೇವು ದೂರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಟ್ಟಣವಿರುವದು. ಆ ಪಟ್ಟಣದೊಳು ರಾಜನ ಅರಮನೆ ಹಿಂದೆ ರಾಜಬೀದಿಯಿರುವದು. ಆ ಬೀದಿಗೆ ಅಗ್ರ ದಕ್ಷಿಣ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವೇಶ್ಯಳು ಸುಂದರವಾಗಿರುವಳು. ಆ ವೇಶ್ಯಳಮೇಲೆ ಭ್ರಮೆಯಾಗಿರುವೆನು. ನೀನು ಎನ್ನ ಭ್ರಮೆಯಂ ತೀರಿಸಿದರೆ ನಾನು, ಇನ್ನುಮೇಲೆ ನಿನ್ನಂ ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಹೋಗುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ನುಡಿದನು. ಆ ಸುಮತೀದೇವಿಯು ಒಳ್ಳೆದೆಂದು ಆ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಪತಿಯು ಹೇಳಿದ ಗುರ್ತುಗಳೆಲ್ಲವೂ ನೋಡಿ ಕೊಂಡು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆ ವಚನಗಳಿಂದಲೇ ಆ ವೇಶ್ಯಳು ಇಷ್ಟಪಡುವಹಾಗೆ ಮಾಡು ವೆನೆಂದಾಲೋಚಿಸಿ ಇದ್ದಳು. ಅನಂತರ ಒಂದು ಹಬ್ಬದ ದಿವಸ ಆ ಸುಮತೀದೇವಿ ಯು ಆ ವೇಶ್ಯಳ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಕುಂತು ಅವಳಿಗೆ ಪ್ರಿಯವಚನಗಳು ಎಶೇಷ ಧರ್ಮಗಳು ಹೇಳುತ್ತ, ಆ ವೇಶ್ಯಳಿಗೆ ತಲೆಬಾಚಿ, ಕೊಪ್ಪನ್ನಿಕ್ಕಿ, ಭೂಷಣಗಳಂ ಧರಿಸಿಸಿ, ಈ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವು ದಿನಗಳು ಸ್ನೇಹಿಸಿ, ಒಂದುದಿವಸ ಆ ವೇಶ್ಯಳಿಗೆ ತನ್ನ ಪತಿಯು ಇಷ್ಟವಂ ಹೇಳಿದಳು. ಆ ವೇಶ್ಯಳು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟವಳಾಗಿ, ತಾಯಿ, ನಿನ್ನಂಥಾ ಉತ್ತಮ ಗುಣದವಳು ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇರುವರೇಯೆಂದು ಆಕೆಯಂ ಕೀರ್ತನೆಮಾಡಿ, ಅಮ್ಮಾ ನಿನ್ನ ಇಷ್ಟಪ್ರಕಾರವು ನಿನ್ನ ಪತಿಯಂ ಕರಕೊಂಡು ಬಾ ಯೆಂದು ನುಡಿದಳು. ಆ ಸುಮತೀದೇವಿ ಅಕ್ಕಾ ವಳ್ಳೆದೆಂದು ತಾನಿರುವ ಅಗ್ರಹಾ ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಆ ರಾತ್ರಿ ಹನ್ನೆರಡು ಘಳಿಗೆಗಳ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಪತಿಯಂ ಪುಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆ ಪುಟ್ಟಿಯಂ ತನ್ನ ತಲೆಯಮೇಲೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಆ ವೇಶ್ಯಳ ಮನೆಗೆ ಕೊಂಡೊಯಿದಿಳಿಸಿದಳು. ಆ ವಾರಾಂಗನೆಯು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಆಕೆಗೆ ಮ ರ್ಯಾದೆಗಳು ಮಾಡಿ, ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೊಡನೆ ಭೋಗಿಸಿ, ಆತನ ಇಷ್ಟವಂ ತೀರಿಸಿದಳು. ಅನಂತರ ಆ ಗುಣವತಿಯು ಮತ್ತೆ ಪತಿಯಂ ಪುಟ್ಟಿಯೊಳು ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ಪುಟ್ಟಿಯಂ ತಲೆಯಮೇಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಗ್ರಹಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತ, ಕತ್ತಲಾದುದರಿಂದ ದಾರಿತಪ್ಪಿ ಹೋಗುತ್ತ, ಆ ಪುಟ್ಟಿಯು ಮಾಂಡಮಹಾಋಷಿಗೆ ತಾಕಿದ್ದರಿಂದ ಆತನು ಅಧಿಕ ಕೋಪದಿಂದ ದ್ರೋಹಿಗಳಿರಾ ! ನಿನ್ನ ಪತಿಯಂ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವ ಸಂತೋಷದಿಂದ ನನಗೆ ಬಾಧೆ ಪುಟ್ಟಿಸಿದೆ, ಸೂರೋದಯವು ಆದಕೂಡಲೆ ನಿನ್ನ ಪತಿಯು ಸಾಯುವನೆಂದು ಸಪ್ತಿದನು. ಆ ಸುಮತೀದೇವಿಯು ಭೀತಳಾಗಿ, ಓ ಮುನೀಂದ್ರಾ! ಕತ್ತಲಾದ್ದರಿಂದ ನೇತ್ರಗಳು ಕಾಣದೆ ತಮಗೆ ತಾಗಿದವು. ಅಕಟಾ! ದಾರಿತಪ್ಪಿ ಈ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬಂದ ಸ್ತ್ರೀಯಳು ಎನ್ನಮೇಲೆ ಕರುಣೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾಡರೂ ಇಲ್ಲದೆ ನನಗೆ ಶಾಪವಂ ಕೊಟ್ಟಿರಿ. ಆಹಾ! ನಾನು ಪತಿಭಕ್ತಿಪರಳಾಗಿ ದ್ದದೇ ಆದರೆ ಸೂರೋದಯವು ಆಗದೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರತಿಶಾಪವನ್ನಿತ್ತು, ತನ್ನ

ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ತನ್ನ ಪತಿಯಂ ಕಂಡು, ಪ್ರಾಣನಾಥಾ ! ಮಹಾ ಋಷಿಯ ವಾಕ್ಯವು ಸಂಭವಿಸುವುದೆಂದು ತಾವು ಭಯಪಡದೆ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಭಾರ್ಯಳ ಮಾತುಗಳಂ ನಂಬದೆ ಮುನಿಶಾಪವು ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ದುಃಖಿಸುತ್ತ, ಆ ಮನೆಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಂ ನೋಡಿ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮಾ ! ನನಗೆ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಶಾಪವು ಸಂಭವಿಸಿತು. ಸೂರ್ಯೋದಯವಾಗುವದರೊಳು ಮೃತಿಹೊಂದುವೆನು. ಅಕಟಾ ! ದುರಾತ್ಮನಾಗಿ ಎನ್ನ ಭಾರ್ಯಳಂ ಅಧಿಕಬಾಧೆಗಳಿಟ್ಟೆನು. ನಾನು ಈ ವರಿಗೂ ಭಾರ್ಯಳೊಡನೆ ಭೋಗಿಸಿಲ್ಲ, ನನಗೆ ಪ್ರಾಣಾಂತ ಸಮಯವು ಸಂಭವಿಸಿ ಯಿರುವದು. ಈ ಗುಣವತಿಯಳಾದವಳಂ ನಿಮ್ಮ ಪುತ್ರಿಯಾಗಿ ಭಾವಿಸಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಘೋಳುಘೋಳೆಂದು ಶೋಕವಂ ಮಾಡಿದನು.

ಆ ಸುಮತೀ ದೇವಿಯು ಸಮಾಧಾನಗೊಳಿಸಿ ಆ ಮನೆಯಬ್ರಾಹ್ಮಣನಂ ನೋಡಿ ಪಿತನೆ ! ಸೂರ್ಯೋದಯವಾಗದಂತೆ ಪ್ರತಿಶಾಪವಂ ಕೊಟ್ಟು ಇರುವೆನು ಭಯಪಡುವದವಶ್ಯವಿಲ್ಲ. ಎನ್ನ ವಾಕ್ಯವು ವ್ಯರ್ಥವಾದರೇ ಗಗನವು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವದು. ಭೂಮಿಯು ಗಿರಗಿರೆಂದು ತಿರಿಗಿ ಪಾತಾಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವದು, ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರರು ನಕ್ಷತ್ರ ಸಹಿತ ಭೂಮಿಯಮೇಲೆ ಬೀಳುವದು ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳು ಸಹಾ ದೇವರೆಲ್ಲರು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವರು. ಮಹಾ ಪ್ರಳಯವು ಸಂಭವಿಸುವದೆಂದು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವರು. ಮಹಾ ಪ್ರಳಯವು ಸಂಭವಿಸುವದೆಂದು ನುಡಿದಳು. ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಭಯಪಟ್ಟು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೇ ಮಹಾಪತಿವ್ರತೆಯರ ವಾಕ್ಯವು ತಪ್ಪುವದಿಲ್ಲ. ನೀನು ದೃಢವಾಗಿ ಇರೆಂದು ಆತನಿಗೆ ಧೈರ್ಯ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಸೂರ್ಯದೇವನು ಮಹಾ ಪತಿವ್ರತೆಯಳ ಶಾಪಕ್ಕೆ ಭಯಪಟ್ಟು ಅರುಣೋದಯದಲ್ಲೆ ನಿಂತು ಇದ್ದನು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಎಂಟು ದಿವಸಗಳ ಪರ್ಯಂತರವು ಸೂರ್ಯೋದಯವು ಆಗದೆ ರಾತ್ರಿಯಾಗಿರುವದರಿಂದ ದೇವತೆಗಳು, ಮನುಷ್ಯರು ಭಯಪಟ್ಟು ಲೋಕಗಳಿಗೆ ಏನು ಉತ್ಪಾತವು ಸಂಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುದೋ ಎಂತಲು, ಕ್ಷುತ್ಪಿಪಾಸಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಅಧಿಕ ಕ್ಷೋಭೆಯು ಹೊಂದಿದರು. ಮೃಗಗಳು, ಪಕ್ಷಿಗಳು ತಪಿಸುತ್ತಲಿದ್ದವು. ಸಸ್ಯಗಳು ವೃದ್ಧಿ ಆಗದೆ ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತ ಇದ್ದವು. ಆ ಅಗ್ರಹಾರದೊಳು ಇರುವ ಜನರೆಲ್ಲರು ಆ ಸುಮತೀದೇವಿಯಂ ಅನೇಕ ವಿಧಗಳಿಂದ ಕೀರ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಮಾಂಡವ್ಯ ಮಹಾ ಋಷಿಯು ಸೂರ್ಯೋದವು ಆಗದಿರುವಡಕ್ಕು ತನ್ನ ಶಾಪವು ನಿಷ್ಪಲವಾದದಕ್ಕು ಅಧಿಕ ಯೋಚಿಸಿ, ಆ ಪತಿವ್ರತೆಯಳಂ ಹೊಗಳುತ್ತ ಇದ್ದನು. ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳು ಮೂರು ಲೋಕಗಳು ಕ್ಷೋಭೆ ಪಡುವದರಿಂದ ಭಯ ಬ್ರಾಂತರಾಗಿ ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ಬಂದು ಆ ಸುಮತೀ ದೇವಿಗೆ

ದರ್ಶನವಂ ಕೊಟ್ಟು, ಓ ಮಹಾ ಪತಿವ್ರತಾ ರತ್ನವೇ! ನಿನ್ನ ಪ್ರಭಾವವು ಮೂಲೋಕಗಳು ತುಂಬಿದವು. ನಾವು ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳು, ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ದಯೆ ಇಟ್ಟ ಸೂರ್ಯೋದಯವಂ ಮಾಡಿಸಿ, ಮೂರುಲೋಕಗಳು ನಿಲ್ಲಿಸೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು. ಸುಮತೀ ದೇವಿ ಅವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಓ ಮಹಾತ್ಮರುಗಳಿರಾ ನಾನು ಭಾಳ ದ್ರಳು, ಸರ್ವವು ವ್ಯರ್ಥವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಪತಿಯೇ ದೇವರೆಂದು ನಂಬಿ ಇರುವೆನು. ಮಾಂಡವ್ಯ ಮಹಾ ಋಷಿಯು ನಿರ್ದೋಷಿ ಆದ ಎನ್ನ ಮೇಲೆ ಕೊಪಿಸಿ, ಸೂರ್ಯೋದಯವು ಆದ ಕೂಡಲೆ ನಿನ್ನ ಪತಿಯು ಸಾಯಲೇ ಸಾಯುವನೆಂದ ಶಾಪವಂ ಕೊಟ್ಟರು. ಸೂರ್ಯೋದಯವಾಗದೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರತಿ ಶಾಪವಂ ಕೊಟ್ಟನು. ನನ್ನಿಂದ ದೋಷವಿಲ್ಲವೆಂದು ಪತಿಯು ಎಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಹಿಸುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ನುಡಿಯಲು ಆ ಮೂವರು ಮೂರ್ತಿಗಳು ತಾಯಿಾ ನಿನ್ನ ವಾಕ್ಯವು ವ್ಯರ್ಥವಾ ಕೂಡದು, ಮಹಾ ಋಷಿಯ ವಾಕ್ಯವು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಬಾರದು, ನಿನ್ನ ಪತಿಯಂ ಬಿಡುವಿರುವಹಾಗೆ ಮಾಡಿ, ಸುಂದರವಾದ ಯವ್ವನವು ಇರುವವರಹಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿ ಅಷ್ಟ ಅಯಿಶ್ವರ್ಯಗಳು ಉಂಟಾಗುವ ಹಾಗೆ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ, ನಿನ್ನಿಂದ ಅಪ್ಪ ಪಡೆದು ಹೋಗುವೆವು, ನೀನು ಸೂರ್ಯೋದಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು. ಆ ದೇವಿಯು ಸಮ್ಮತಿಸಿ, ಸೂರ್ಯೋದಯವಾಗಲೆಂದು ನುಡಿಯಲು ಕೂಡಲೆ ಸೂರ್ಯೋದಯ ವಾಯಿತು. ಸೂರ್ಯೋದಯವಾದ ಕೂಡಲೆ ಆ ಕೌಶಲಕನು ಪ್ರಾಣವಿಯೋಗವಂ ಹೊಂದಿದನು. ಅಷ್ಟರೊಳು ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳು ಆತನ ಜೀವಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಯವ್ವನ ರೂಪವಂತನಾಗಿಯು ಶರೀರವ್ಯಾಧಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಹಾಗೆಯು ಪುತ್ರೀಪುತ್ರರು ಪಡೆದು ಅಯಿಶ್ವರ್ಯದಿಂದ ಇಬ್ಬರು ಧರ್ಮ ಪ್ರಕರ್ತಕರಾಗಿ ಇರುವ ಹಾಗೆಯು ಮೋಕ್ಷವಂ ಪಡಿಯುವ ಹಾಗೂ ವರವಂ ಕೊಟ್ಟು ದೇವವಾದ್ಯಕಳಂ ಮಾಡಿ, ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಅದೃಶ್ಯರಾದರು.

ಅನಂತರ ಆ ಸುಮತೀದೇವಿಯು ಸಮಸ್ತ ಜನರಿಂದ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತ ಪತಿಯೊಡನೆ ಎಲ್ಲ ಸುಖವಂ ಅನುಭವಿಸುತ್ತ. ತನ್ನ ಪತಿಗೆ ವೇದಾಂತ ಧರ್ಮಗಳು ಗೋಚರವಾಗುವಂತೆ ನಾರದ ಮಹಾ ಋಷಿಯ ಕರುಣೆಗೆ ಪಾತ್ರನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಅಪರಿಮಿತ ಧನಧಾನ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿಯು ಪುತ್ರೀ ಪುತ್ರರಂ ಪಡೆದು ಬಹು ದಿವಸಗಳು ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿದ್ದು, ಹಿಂದೆ ಪತಿಯೊಡನೆ ಮೋಕ್ಷವು ಹೊಂದಿದವಳಾದ್ದರಿಂದ, ಪತಿವ್ರತೆಯರ ಪ್ರಭಾವಗಳು ಅಧಿಕ ಆಶ್ಚರ್ಯಗಳು, ನಿನಗೆ ತಿಳಿಯದ ದೋಷದಿಂದ ನನ್ನಂ ಆ ಪ್ರಕಾರ ನುಡಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಆ ಸತ್ಯಭಾಮೆಯು ಆ ದ್ರಾಪದೀದೇವಿಯ ಪಾದಗಳಮೇಲೆ ಹಾಯಿದು ತಾಯಿಾ ನನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿಯು ಬಂತು.

ಅಬ್ಬಾ ಸುಮತೀದೇವಿ ಅಧಿಕ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮಳು. ಅಷ್ಟರ ನಿಧಾನವು ಶಾಂತತೆಯು ಉಂಟಾಗಿರುವದು, ದುರ್ಲಭವೆಂದು ಆ ದೇವಿಯಂ ಶ್ಲಾಘಿಸಿ ತಾಯಿ ಸುರಭೀ ದೇವಿಯ ಜರಿತ್ರೆಯಂ ನನಿಗೆ ಭೋಧಿಸಿ ಪತಿಭಕ್ತಿ ಪರಳಾಗುವಂತೆ ಮಾಡೆಂದು ಬೇಡಲು ಆ ದ್ರೌಪದೀದೇವಿಯು ಇಂತೆಂದಳು.

ಈ ಮಹಾ ಪತಿವ್ರತೆಯ ಕಥೆಯು ದಾರಾದರು ಪಠಿಸಿದರೂ ಕೇಳಿದರು ಅಂಥಾ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸುಖವು ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮೋಕ್ಷವು ಲಭಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಗ್ರಹಿಸುವರೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನ.

ಸುಮತೀದೇವಿಯ ಜರಿತ್ರೆಯು ಸಮಾಪ್ತವು.

ಆರನೇ ಕಥೆಯು ಸಮಾಪ್ತ.



ಸುರಭಿದೇವಿಯ ಕಥೆ.

ಸತ್ಯಭಾಮೆಯೇ ಕೇಳು ಪೂರ್ವ ಕನಕಪುರಿಯೆಂಬ—ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಓರ್ದ ಜ್ರಾಹ್ಮಣನಿರುವನು, ಆತನ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಸುರಭಿಯೆಂಬ ಕನ್ಯಾಕಾರತ್ನವು ಅಧಿಕವಾದ ಶಾಂತವು ದಯಾಳವು, ಗಂಭೀರಮುಳ್ಳವಳಾಗಿ ವಿದ್ಯಗಳೆಲ್ಲವು ಕಲಿಯುವದರಲ್ಲಿ ಪ್ರವೀಣಳಾಗಿ, ಒಂದುದಿನ ತನ್ನ ತಂದೆಯೆಂ ನೋಡಿ ಪಿತನೇ? ಸ್ತ್ರೀಗಳು ದಾವದರಿಂದ ಪುಣ್ಯಲೋಕಗಳನ್ನು ಪಡಿಯುವರೆಂದು ಕೇಳಿದಳು. ಆತನು ಪತಿವ್ರತ ಧರ್ಮದಿಂದ

ಪ್ರಭಾವವು ಮೋಕ್ಷವು ಹೊಂದುವರು. ಪವಿತ್ರನಾದ ತನ್ನ ಭರ್ತನಂ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವರು. ಪತಿವ್ರತೆಗಳ ಪ್ರಭಾವಗಳು ಅಧಿಕ ವಿಚಿತ್ರಗಳು, ಅವರ ಪಂಚಭೂತಗಳಂ ವಶಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು, ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರಂ ನಿಲ್ಲಿಸುವರು, ಮೂರು ಲೋಕಗಳಿಗೆ ಭಯೋತ್ಪಾತವಂ ಹುಟ್ಟಿಸುವರಾದರಿಂದ ಪತಿವ್ರತೆಗಳ ಧರ್ಮಗಳಿಗಿಂತ ಲೂ ಬೇರೊಂದು ಧರ್ಮವು ಇಲ್ಲವೆಂದು ನುಡಿದನು. ಆ ಕನ್ನಿಕೆಯು ತಂದೆಯನ್ನೋಡಿ ಪಿತನೇ ? ದಾವದಾವ ಪದ್ಧತಿಗಳಿಂದ ಪತಿವ್ರತೆರಾಗಬಹುದು. ಅವರಿಗೆ ನಿಯಮಗಳು ದಾವದು ಅವಿಧವೆಲ್ಲವು ಎನಗೆ ತಿಳಿಯ ಹೇಳೆಂದಳು. ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ವೇದಾಂತವಿಚಾರ ಪರನಾದ್ದರಿಂದ ತನ್ನ ಪುತ್ರಿಗೆ ಇಂತೆಂದನು—ಮಗುವೇ ! ಪಾತಿವ್ರತ್ಯವೆಂಬುವದು ಸುನಾಯಾಸವೆಲ್ಲವು. ಅಧಿಕ ಕಷ್ಟತರವು ನೀನು ಬುದ್ಧಿಸೂಕ್ಷ್ಮವುಳ್ಳವಳು. ಈಷಣತ್ರಯಗಳಂ ವರ್ಜಿಸಿ ಶರೀರ ಸುಖಗಳೆಂಬಿಟ್ಟು ಪತಿಯಂ ನಿಜದೇವನೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಆತನ ಆಜ್ಞಾಪ್ರಕಾರವು ವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕ ಪ್ರಯಾಸವು, ನೀನು ಶ್ರದ್ಧಾಶಕ್ತಳಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸೆಂದು ಆ ಮಗುವಿಗೆ ಪಂಚಾಕ್ಷರೀ ಮಂತ್ರವಂ ಭೋಧಿಸಿ, ಶರೀರ ತತ್ವವಂ ವಿವರಿಸಿ, ಆ ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪನಂ ತೋರಿಸಿ ಪ್ರಣವಾಕ್ಷರದ್ವಯವಂ ಹೇಳಿ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದವಂ ಹೊಂದಿಸಿ, ರೇಚಕ ಪೂರಕ ಗಳಿಂದ ನಾದಬ್ರಹ್ಮವಂ ಹೊರಗೆ ತೆಗಿಸಿ, ಈ ಶರೀರಗಳಿಗೆ ಪತಿಯು ಆತ್ಮನೆಂತಲು. ಆತ್ಮಧ್ಯಾನವೇ ಭರ್ತನಂ ಧ್ಯಾನಿಸುವದೆಂತಲು, ಭರ್ತನೇ ಪ್ರಾಣನಾಥನೆಂತಲು, ಪ್ರಾಣನಾಥನೇ ವಿವಾಹವು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಪತಿಯೆಂದು ಹೇಳಿ, ಸಾಖ್ಯ, ತಾರಕ, ಅಮನಸ್ಕ ವಿಧಿಗಳಂ ಭೋಧಿಸಿ ಆರ್ಯದರ್ಪಣದಲ್ಲಿ, ಆ ತಪೋಜ್ಯೋತಿ ಸ್ವರೂಪವು ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರ ಬಿಂಬಗಳು, ಮಹಾಲಿಂಗವು, ವಟಪತ್ರಸಯನನಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಯಣ ಮೂರ್ಮಿಯಂ ತೋರಿಸಿದನು. ಆ ಕನ್ನಿಕೆಯು ಅಧಿಕ ಆನಂದವಂ ಹೊಂದಿ ತನ್ನ ಪಿತನು ಹೇಳಿದಪ್ರಕಾರವು ಯೋಗಸಮಾಧಿಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತ ಆತ್ಮಧ್ಯಾನವಂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಒಂದುದಿವಸ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಅಗ್ನಿದತ್ತನೆಂಬ ಓರ್ವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಹುಡುಗನು ಮಾರ್ಗವಶದಿಂದ ಬಂದು ಅನ್ನವಂ ನೀಡೆಂದು ಕೇಳಲು, ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಒಳ್ಳೆದೆಂದು ಆ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಭೋಜನವನ್ನೀಡಿ, ಆತನ ವರ್ತಮಾನವೆಲ್ಲವು ವಿಚಾರಿಸಿ, ತನ್ನ ಭಾರ್ಯಳಂ ಕಂಡು, ಪ್ರಿಯಳೇ ! ಈ ಹುಡುಗನು ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯು, ವೇದಾಂತ ವಿಚಾರಕನು, ಯವ್ವನ ರೂಪುಳ್ಳವನು, ನಮ್ಮ ಪುತ್ರಿಯಂ ಕೊಟ್ಟು ವಿವಾಹ ಮಾಡಿದರೆ ಅಧಿಕ ಪುಣ್ಯವು ಸಂಪ್ರಾಪ್ತಿಸುವದೆಂದು ಭಾರ್ಯಳಿಗೆ ಹೇಳಿ, ತನ್ನ ಭಾರ್ಯಳ ಇಷ್ಟವಂ ಹೊಂದಿ ಆತನಿಗೆ ತಿಳಿಯಹೇಳಲು, ಆ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯು ಕೆಲವು ಹೊತ್ತು ಯೋಚಿಸಿ ಮಹಾತ್ಮಾ ! ನೀವು ವಿವಾಹವು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೆಂದು ಹೇಳುವಿರಿ. ಇದರಿಂದಲೇ ನಾ

ನು ಯೆನ್ನ ತಾಯಿತಂದೆಗಳಂ ಬಿಟ್ಟುಬಂದೆನು. ಆಕಟಾ ! ಸರಿಯಾದ ಭಾರ್ಯೆಲ್ಲ ದೇ ಇದ್ದರೆ, ಬೇರೆ ಯಮಬಾಧೆಗಳು ಬೇಡ, ಸರಿಯಾದ ಭಾರ್ಯೆಗಳೊಡನೆ ಸಂಸಾರವು ಮಾಡುವುದು ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮವೆಂತಲೂ ಸ್ತ್ರೀಗಳ ಚಿತ್ತವಂ ಕಂಡರಿಯಲಾರರೆಂಬುವದು ಹಿರಿಯರು ನುಡಿವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಯೆನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವು ಕೊಡುವ ಆ ಕನ್ನಿಕೆಯಳಂ ವಿವಾಹವು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೆನೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿ ಬಂದಿರುವೆನೆಂದು ನುಡಿದನು. ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಒಳ್ಳೇದು ನಿನ್ನ ಇಷ್ಟಪ್ರಕಾರ ಮಾಡೆಂದು ಹೇಳಿ ತನ್ನ ಪುತ್ರಿಯಂ ಕರೆದು, ಅಮ್ಮಾ ! ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾರಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರಗಳು ಹೇಳಿನ್ನಲು, ಆ ಕನ್ನಿಕೆಯು ಒಳ್ಳೇದೆಂದು ನಿಂತಳು.

ಅಗ್ನಿದತ್ತನಾಕನ್ನಿಕೆಯಂ ಕಂಡು ಅವಳ ಸುಂದರತ್ವಕ್ಕೂ ನಿದಾನಕ್ಕೂ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ಸ್ತ್ರೀಗಳಿಗೆ ನೀಚದಾವದು, ಶ್ರೇಷ್ಠದಾವದು, ಭೂಷಣವುದಾವದು, ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಆ ಸುರಭಿದೇವಿಯು ಪುಣ್ಯಾತ್ಮನೇ ಸ್ತ್ರೀಗಳಿಗೆ ಶರೀರಸುಖ ಮೊದಲಾದ ಇಹಲೋಕಗಳು ನೀಚವು. ಶಾಶ್ವತ ಸುಖಾನಂದವಾದ ಮೋಕ್ಷವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವು. ಪತಿವ್ರತಾಧರ್ಮವೇ ಭೂಷಣವೆಂದು ನುಡಿದಳು. ಅಂಥಾ ಸದುತ್ತರಗಳಿಗೆ ಆಯಗ್ನಿದತ್ತನು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟು ಆಹಾ ! ಈಕೆ ಮಹಾ ಪತಿವ್ರತೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳಾಗಿ ಕೀರ್ತಿ ಹೊಂದುವಳೆಂದು ಮನದೊಳು ಯೋಚಿಸಿ ಆ ಕನ್ನಿಕೆಯಂ ವಿವಾಹವು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಯಿದ್ದು ವೇದಾಂತವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತ ಇದ್ದನು.

ಆ ಸುರಭಿ ಅತ್ಯಂತ ಭಯಭಕ್ತಿಗಳು ಉಳ್ಳವಳಾಗಿ ತನ್ನ ಭರ್ತನಿಗೆ ಉಪಚಾರಗಳು ಮಾಡುತ್ತ ಶರೀರಸುಖಗಳನ್ನೆಲ್ಲದೆ ಆತ್ಮಧ್ಯಾನವು ಮರಿಯದೆ ನಾದಬ್ರಹ್ಮಾನಂದವಂ ಬಿಡದೆ ರೇಚಕ ಪೂರಕಗಳಿಂದ ನಿದ್ರೆಯಂ ಕೊಂದು ಯೋಗನಿದ್ರೆಯಿಂದ ಮಯಿಮರೆತು, ಪುರುಷನ ಆಜ್ಞಾಪ್ರಕಾರವು ವರ್ತಿಸುತ್ತಾ ದೇಹಾಭಿಮಾನವು ಗರ್ವವು ಯಿಲ್ಲದೆ ಪುರುಷನಂ ಶಾಕಾರಚರಬ್ರಹ್ಮವಾಗಿ ಭಾವಿಸಿ ಇತರ ಭ್ರಾಂತಿಗಳು ದಾವದು ಇಲ್ಲದೆ ಭರ್ತನ ಇಷ್ಟಪ್ರಕಾರವು ಭೋಗಿಸುತ್ತಾ, ಪುರಜನರಿಗೂ ಬಂಧುಜನರಿಗೂ ಅಧಿಕ ಆಶ್ಚರ್ಯವು ಹುಟ್ಟುವಹಾಗೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಈ ಕಥೆಯು ಈ ಪ್ರಕಾರವಿರಲು ಸಮುದ್ರನ ಪುತ್ರಿ ಆದಸರಸಯೆಂಬ ಕನ್ಯಕಾರತ್ನವು ಪುರುಷವಾಂಛನೆಯುಳ್ಳವಳಾಗಿ ತನ್ನ ಪರಿಚಾರಕರಾದ ಮಕರಗಳು ಗಂಡು ಮಾನುಗಳಂ ನೋಡಿ ಪ್ರಿಯರೇ ! ವೇದಾಂತವಿಚಾರಣೆಪರನಾಗಿಯೂ ನಿರ್ಮಲನಾಗಿಯೂ ಯವ್ವನಯುಳ್ಳವನಾಗಿಯೂ ಮೋಕ್ಷಾಪೇಕ್ಷೆ ಪರನಾಗಿಯೂ ಆದ ಒಬ್ಬ ಪುರುಷನಂ ಕರತರಬೇಕು, ಚಂದ್ರಗ್ರಹಣವು ರಬುವದೆಂದು ಅವುಗಳಿಗೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಲು ಅವುಗಳು ಒಳ್ಳೇದೆಂತ ತಮ್ಮ ರಾಜಪುತ್ರಿಯ ಇಷ್ಟಪ್ರಕಾರ ಸಮುದ್ರ

ತೀರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಾದುಯಿದ್ದರು. ಚಂದ್ರಗ್ರಹಣ ಸ್ನಾನವು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಬಂಧುಜನರೊಡನೆ. ಆ ಅಗ್ನಿದತ್ತನು ಭಾರ್ಯಳಂ ಸಂಗಡ ಕರಕೊಂಡು ಸಮುದ್ರತೀರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಭಾರ್ಯಾಸಮೇತ ವೇದಾಂತ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳು ಮಾಡುತ್ತಾ ಎಲೈ ಪ್ರಿಯಳೇ ! ಈ ಗ್ರಹಣಸ್ನಾನವೇ ನಮಗೆ ಮೋಕ್ಷಸ್ನಾನವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತ ಆ ಇಬ್ಬರೂ ಬ್ರಹ್ಮಮುಡಿಗಳು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನೀರೊಳು ಮುಳುಗಿದರು. ಆ ತರುಣದೊಳಗೆ ಬಂದು ಮಕರವು ಆ ಬ್ರಹ್ಮಮುಡಿಗಳಂ ಕಚ್ಚಿ ಆ ಅಗ್ನಿದತ್ತನಂ ಕರಕೊಂಡುಹೊಗಿ ಆಸರಸಯಂಬ ಕನ್ನಿಕೆಯ ಮುಂದೆ ಬಿಟ್ಟು ಅವ್ಯಾ ! ರಾಜಪುತ್ರಿಕಾರತ್ನವೇ ಈ ತನು ಅಧಿಕ ಪುಣ್ಯಮೂರ್ತಿಯು ವೇದಾಂತ ವಿಚಾರಪರನೆಂದು ಹೇಳಿದವು. ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಗಂಡು ವಿನಾಸುಗಳು ಮಕರಗಳು ಇನ್ನು ಕೆಲವರಂ ತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ಆಸರಸಯು ಅವರೆಲ್ಲರಂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಆ ಅಗ್ನಿದತ್ತನಂ ಪರಿಗ್ರಹಿಸಿ ಉಳದವರಂ ಕೊಂಡೊಯ್ಯಿರೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಆ ಅಗ್ನಿದತ್ತನಂ ರಾಕ್ಷಸ ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆತನೊಡನೆ ಸುಖಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಇಷ್ಟರೊಳು ಇಲ್ಲಿ ಸುರಭಿದೇವಿ ತನ್ನೊಡನೆ ಮುಳುಗಿದ ತನ್ನ ಪತಿಯು ಹೊರಗೆ ಬಾರದೆ ಯಿರುವದಕ್ಕೆ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಬ್ರಹ್ಮಮುಡಿಗಳು ಕತ್ತರಿಸಿ ಇರುವದಂ ಕಂಡು ಆಹಾಕಾರವು ಮಾಡುತ್ತ ಅಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆಕೆಯ ಬಂಧುಗಳೆಲ್ಲವರು ಗುಂಪುಕೂಡಿ ಬಂದು ಆ ಲತಾಂಗಿಯಂ ಹಿಡಕೊಂಡು ಆಹಾ ಇದುವೇನು ಅನ್ಯಾಯವು, ನೀರೊಳು ಮುಳುಗಿದ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ದಾವಪ್ರಕಾರ ಹೋದನೆಂದು ವಿಸ್ಮಯಂಪಡುತ್ತ, ನಾನಾವಿಧ ಸಂಭಾಷಿಸುತ್ತ, ದೈವಯತ್ನಕ್ಕೆ ನಾವು ಏನುಮಾಡಲಾವುವೆವು, ತಾಯಿ ! ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ ಬಾಯೆಂದು ಕರದರು. ಆ ಸುರಭಿ ಧೈರ್ಯವಂ ತಾಳಿ ಓ ಬಂಧುಗಳಿರಾ, ಯೆನ್ನ ಪತಿಯೊಡನೆ ನಾನು ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬರುವೆನೇಹೊರ್ತು ನಾನು ಮಾತ್ರ ಬರುವವಳಲ್ಲ. ಈ ಸಮುದ್ರನಂ ಭಂಗಪಡಿಸಿ ಜಲಜಂತುಗಳಂ ಸುಟ್ಟು ಯೆನ್ನ ಪತಿಯಂ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೆನೆಂದು ನುಡಿದಳು. ಆ ಬಂಧುಜನರು ಹುಚ್ಚಳೇ, ನಿನ್ನ ಮಾತುಗಳು ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿರುವುದು. ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಅಣಗಿಹೋದ ನಿನ್ನ ಪತಿಯು ಮತ್ತೆ ಬರುವದು ದಾವಪ್ರಕಾರ ಅಯ್ಯೋ ! ನಿನ್ನ ಅದೃಷ್ಟವು ಈ ಪ್ರಕಾರವಿರುವದು, ನೀನು ಮೂರ್ಖದ ವಚನಗಳಂ ಬಿಟ್ಟು ಬಾಯೆಂದರು. ಆ ಯಂದುಮುಖಿಯು ಬಂಧುಗಳಿರಾ ! ನಿಮಗೆ ಪತಿವ್ರತೆಗಳ ಪ್ರಭಾವಗಳು ತಿಳಿಯದೆ ನಾನಾವಿಧ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಿರಿ. ಪತಿವ್ರತೆಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಭಾವ ಉಂಟಾದರೆ ಈ ಸಮುದ್ರನು ಯೆಷ್ಟು ಮಾತ್ರವು ಪೂರ್ವ ನೀಲಾಂಬರಿಯೆಂಬ ಪತಿವ್ರತಾರತ್ನವು ಸಮುದ್ರಜಲ ವಾಡ್ಯಂತವು ಅಂಗಯ್ಯೊಳು ತೆಗೆದು ವಾನಮಾಡಿದಹಾಗೆ

ಯೆನ್ನ ಪಿತನಿಂದ ಕೇಳಿರುವನೆಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಆ ಬಂಧುಜನರು ಆ ಕಥೆಯು ನಮಗೆ ಹೇಳಿನಲು, ಆ ಸುರಭಿದೇವಿ ಇಂತೆಂದಳು—ಬಂಧುಗಳಿರಾ, ಪೂರ್ವ ಸಮುದ್ರ ತೀರದಲ್ಲಿ ನೀರನೆಂಬ ಒಬ್ಬ ಅಂಬಿಗನ ಹೆಂಡತಿ ನೀಲಾಂಬರಿ ಎಂಬಾಕೆ ಪತಿಭಕ್ತಿಪರಳಾಗಿ ಆತ್ಮಧ್ಯಾನವು ಮಾಡುತ್ತ ತನ್ನ ಪತಿಯಂ ದೇವರೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಆತನಿಗೆ ವಿವಿಧ ಶಿಕ್ಷಾಪದಗಳು ಮಾಡುತ್ತ ಬಂಧುಜನರಿಗೆ ಅಧಿಕ ಹೇಳನಳಾಗಿ, ಪುತ್ರೀ ಪುತ್ರರೊಡನೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಈ ಪ್ರಕಾರವಿರಲು, ಆ ಅಂಬಿಗನು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಮಾಡುವ ತನ್ನ ವೃತ್ತಿಪ್ರಕಾರ ಒಂದುದಿವಸ ಕಟ್ಟಿರುವ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಮೇಲೇರಿಕೊಂಡು ಮೀನುಗಳ ಬ್ಯಾಂಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಜೋರ ಮೀನಿನಿಂದ ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟನು. ಈ ವರ್ತಮಾನವು ನೀಲಾಂಬರಿ ತನ್ನ ಬಂಧುಜನರಿಂದ ಕೇಳಿ ದುಃಖಿಸಿ, ದಾರುಮಾತುಗಳು ಕೇಳದೆ ಆ ಸಮುದ್ರತೀರದಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಂಡು ಧರ್ಮದೇವತೆಯಂ ಧ್ಯಾನಿಸಿ ರೇಷಕವೂರಕಗಳಿಂದ ಆ ಅಗ್ನಿದೇವರಂ ಎಬ್ಬಿಸಿ, ಆ ಸಮುದ್ರ ಜಲವಂ ಶೆಳೆದು ಅಂಗೈಯೊಳು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪಂಚಾಗ್ನಿಗಳೊಡನೆ ತನ್ನ ಪತಿವ್ರತಾಗ್ನಿಯಂ ಕೂಡಿಸಿ ಜಲಜಂತುಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದಳು. ಜಲಚರಗಳೆಲ್ಲವೂ ನಾಶನವಾಗಿಯೂ ಆ ಅಗ್ನಿಯು ಶಾಂತವಾಗದೇ ದೇವಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೊಕ್ಕು ಸುಡುತ್ತಿರುವದಂ ಕಂಡು ಆ ದೇವತೆಗಳು ತತ್ತರಿಸಿ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳಂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು. ಆ ಮೂವರು ಮೂರ್ತಿಗಳು ಅಹಾ! ಇದು ಪತಿವ್ರತಾಗ್ನಿಯೆಂದು ಗ್ರಹಿಸಿ ಆತಿವೇಗವಾಗಿ ಬಂದು ಆ ನೀಲಾಂಬರಿಯಂ ಕಂಡು ಅಮ್ಮಾ ಪತಿವ್ರತಾತ್ಮಳೇ! ನಿನ್ನ ಕೋಪವಂ ಶಾಂತಗೊಳಿಸಿ ನಮ್ಮನ್ನು ನೋಡು. ನಾವು ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳು. ನಿನ್ನ ಭಕ್ತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿದೆವು. ನಿನ್ನ ಪತಿವ್ರತಾಗ್ನಿಗೆ ಭಯಪಟ್ಟು ಬೆಂದೆವೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಆ ಅಂಬಿಗನಂ ಜೀವಬರುವಹಾಗೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಆ ಸಮುದ್ರವಂ ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ನಿಲ್ಲಿಸೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು. ಆ ದೇವಿಯು ಆ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿದಳು. ಅನಂತರ ಆ ಮೂವರು ಜಲಚರಗಳಂ ಜೀವರುವಬಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಆ ದೇವಿಯಂ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಹೋದಹಾಗೆ ಪೂರ್ವೋಕ್ತ ಇರುವದಾದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಎನ್ನ ಪತಿಯಂ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೆನೆಂದು ನುಡಿದು ಆ ಧರ್ಮದೇವತೆಯಂ ಧ್ಯಾನಿಸಿ ಪದ್ಮಾಸನದಮೇಲೆ ಕೂತುಕೊಂಡು ರೇಷಕವೂರಕಗಳಿಂದ ನಾದಬ್ರಹ್ಮವಂ ಎಬ್ಬಿಸಿ ತುರ್ಯಾವಸ್ಥೆಯಂ ಹೊಂದಿ, ಸೂರ್ಯನಾಡಿಯೊಳು ಚಂದ್ರನಂ, ಚಂದ್ರನಾಡಿಯೊಳು ಸೂರ್ಯನಂ ನಡಿಸುತ್ತ ಆ ಚಂದ್ರಭಾಸ್ಕರರಂ ದುರುಳುಮಾಡಿ ಆ ಜಪಕುಂಡಲಿಯಂ ಭೇದಿಸಿ ಆ ಪಂಚಾಗ್ನಿಗಳಂ ಒಂದಾಗಿ ಮಾಡಿದಳು, ಆ ಪಂಚಾಗ್ನಿಯೊಡನೆ ಪ್ರತಿ ಇತಾಗ್ನಿಯಂ ಸಾಧಿಸಿ ಆ ಸಮುದ್ರ ಜಲವಾ ದ್ಯಂತವು ಶೆಳೆಯುತ್ತ ಜಲಚರಗಳಿಗೆ ಹಾನಿವುಂಟುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು, ಆ ದೇಶದ ಅಥ

ಸು ಈ ವರ್ತಮಾನವಂ ಕೇಳಿ ಆ ಸಮುದ್ರತೀರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಆ ಸುರಭಿದೇವಿಯಂ
 ಕಂಡು ಆಶ್ಚರ್ಯಪರವಶನಾಗಿ ಆ ದೇವಿಗೆ ಬಿಸಲು ಬೀಳದಹಾಗೆ ಹಂದ್ರಗಳಂ ಹಾಕಿಸಿ
 ಭಟರಂ ಕಾವಲಿಟ್ಟು ಆಯಾಕಾಲದ ಸಮಾಚಾರವು ತಕ್ಷಣಂ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಯಿ
 ದ್ದನು. ಆ ಸುರಭಿದೇವಿಯ ಪತಿವ್ರತಾಗ್ನಿ ಕಿಡಿಗಳಂ ಚಿಟಾಲ್ ಬಟಾಲ್ ಎಂಬ ಶಬ್ದ
 ಬ್ದಗಳಿಂದ ಆರ್ಭಟಿಸಿ ಸಮುದ್ರ ಜಲವಂ ಹಾರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಳು, ಆ ಸಮುದ್ರನು
 ಘಾಸಿಪಟ್ಟು ಅಬ್ಬಾ ! ಪ್ರಮಾದವು ಸಂಭವಿಸಿತೆಂದು ತತ್ತರಪಟ್ಟು ನಡೆದ ವರ್ತಮಾ
 ನವಾದ್ಯಂತವು ವಿಚಾರಿಸಿ ತನ್ನ ಪುತ್ರಿಯ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಆ ಸರಸೆಯಂ ಆ
 ಅಗ್ನಿದತ್ತನಂ ಕಂಡು ಪುತ್ರಿಕಾರತ್ನವೇ ನಿನ್ನಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂಕಟ ಪ್ರಾಪ್ತವಾ
 ಯಿತು. ಅಕಟಾ ! ಮಹಾಪತಿವ್ರತಾಶಿರೋಮಣಿಯ ಪತಿಯ ತಂದುಕೊಂಡೆ. ಆ
 ಲತಾಂಗಿಯ ಪತಿವ್ರತಾಗ್ನಿ ಎಲ್ಲರಂ ಸುಡುವದಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವದು. ನೀನು ತಡಮಾ
 ಡದೆ ಆ ಅಗ್ನಿದತ್ತನಂ ಕೊಡು. ಆಹಾ ! ಮೋಸವು ಬಂತು. ಜಲಜರಗಳೆಲ್ಲವೂ
 ಸುಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತಲಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಆ ಕನ್ನಿಕೆಯು ಪಿತನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ,
 ಜನಕನೇ ! ನಾನು ಎನ್ನ ಪತಿಯಂ ಕೊಡಲಾರೆನು. ನನ್ನಂ ಪತಿಯ ಸಂಗಡ ಕೊಂ
 ಡೊಯ್ದು ಆ ದೇವಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸೆಂದು ನುಡಿದಳು. ಆ ಸಮುದ್ರನು ಒಳ್ಳೆದೆಂದು ಇಬ್ಬ
 ರಂ ಸಂಗಡ ಕರಕೊಂಡು ಅತಿವೇಗವಾಗಿ ಸಮುದ್ರತೀರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಿ
 ನಿಷ್ಠೆಯೊಳಿರುವ ಆ ಸುರಭಿಯಂ ಕಂಡು ಆಕೆಯಂ ನಾನಾವಿಧಗಳಿಂದ ಕೀರ್ತನೆ
 ಮಾಡಿ ತಾಯಿಾ ! ಶಾಂತವಂ ಅವಲಂಬಿಸಿ ತಣ್ಣಗಿರುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡೆಂ
 ದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ದೇವದುಂದುಭಿಗಳಿಂದ ಗಾನಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದನು. ಆ ಸು
 ರಭಿದೇವಿಯು ಹಂಸನಂದಳಗಳಿಂದ ಏಳಿಸಿ. ರೇಚಕವೂರಕಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದಳು. ಆ
 ಸಮುದ್ರನು ಶಾಂತವಚನಗಳು ಬೋಧಿಸಿ ತನ್ನ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಸರಸೆಯೆಂಬ ಕನ್ನಿಕೆ
 ಯಂ ಆಕೆಯ ಪಾದಗಳಮೇಲೆ ಹಾಕಿ ಅವ್ವಾ ! ಈಕೆಯು ಯೆನ್ನಪುತ್ರಿ ಸರಸ
 ಎಂಬ ಕನ್ಯಕಾರತ್ನವು, ನಿನ್ನ ಪತಿಯಂ ತರಿಸಿಕೊಂಡಳು. ನಿನಗೆ ಪ್ರೇಮವುಳ್ಳ ಸ
 ಹೋದರಿಯಾಗಿ ಈಕೆಯಂ ಗ್ರಹಿಸೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಅನೇಕ ದಿವ್ಯವಾದ ರತ್ನಗಳಿಂದ
 ಆಕೆಯಂ ವೂಡಿಸಿ ಆ ಅಗ್ನಿದತ್ತನಂ ಒಪ್ಪಿಸಿ ದೇವವಾದ್ಯಂಗಳಂ ಮಾಡಿಸಿ ಪುಷ್ಪವ
 ಷ್ಪವಂ ವರ್ಷಿಸಿ, ರಂಭೆ, ಯೂರ್ವಶಿ, ಮೇನಕಿ, ತಿಲೋತ್ತಮೆಗಳಿಂದ ನಾಟ್ಯಮಾ
 ಡಿಸಿ, ನಾನಾವಿಧಗಳಿಂದ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿ ನೀನು ಮಹಾ ಪತಿವ್ರತೆಯೆಂದು ಕೀರ್ತನೆ
 ಮಾಡಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಹೋದನು.

ಅಷ್ಟರೊಳು ಈ ವರ್ತಮಾನವು ಆ ನರೇಂದ್ರನು ಕೇಳಿ, ಮಂಗಳವಾದ್ಯಗ
 ಳಿಂದ ಬಂದು ಆ ದೇವಿಯಂ ಕೀರ್ತನೆಮಾಡಿ ಆ ಅಗ್ನಿದತ್ತನಂ ಆಲಿಂಗನೆಯಂಗೈ

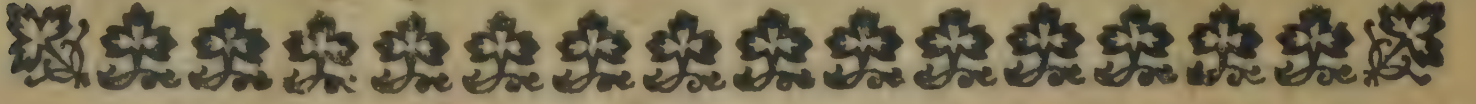
ದು, ಸಮುದ್ರನ ಪುತ್ರಿ ಆಗ ಸರಸಯೆಂಬ ಕನ್ನಿಕೆಯು ಆ ಸುರಭೀದೇವಿಯಂ ಪಾ
ಲ್ಕಿಯೋಳು ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಅಗ್ನಿದತ್ತನ್ನಂ ಆನೆಯ ಮೇಲೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಉ
ರಮೆರವಣೆಗೆಯಿಂದ ತನ್ನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯಿದು ಮಹೋತ್ಸವಂಮಾಡಿಸಿ,
ಅವರ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ನಿಂದ್ರಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ದಾವಪದಾರ್ಥವು ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕೊಟ್ಟು
ನಡಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಆ ಸುರಭೀದೇವಿ ಸರಸಯೆಂಬ ಕನ್ನಿಕೆಯಮೇಲೆ ಬಾಳಾಪ್ರೇಮೆ
ಯುಳ್ಳವಳಾಗಿ ಬಹಳ ದಿವಸಗಳು ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿದ್ದು ಭರ್ತನೊಡನೆ ಸಹಗಮನ
ಮಾಡಿ ಪತಿಯು ತಾನು ಮೋಕ್ಷವಂ ಹೊಂದಿದರು. ಆ ಸರಸಯು ಸಮುದ್ರನಂ
ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ತನ್ನ ಜನಕನಿರುವ ಸ್ಥಲಕ್ಕೆ ಹೋದಳಾದ್ದರಿಂದ ಪತಿವ್ರತೆಯರ ಪ್ರಭಾವ
ಗಳು ಅಧಿಕ ಆಶ್ಚರ್ಯಗಳೆಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಆ ಸತ್ಯಭಾಮಯು ಮೂಗಿನಮೇಲೆ ಬೆರ
ಳಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆಹಾ ! ಇದು ಅಧಿಕವಾದ ಪುಣ್ಯಚರಿತ್ರವು ಎನ್ನ ಜನ್ಮಪಾವನವಾ
ಯಿತು. ತಾಯಿ ನನ್ನ ಚಿತ್ತವು ಪತಿವ್ರತೆಗಳ ಚರಿತ್ರೆಗಳು ಪಾಂಕ್ತವಾಗಿ ಕೇಳುವದ
ಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವದು, ಪ್ರಭಾವತೀದೇವಿ ಚರಿತ್ರವಂ ಬೋಧಿಸಿ ನನ್ನ ಚಪಲಚಿತ್ತಕ್ಕೆ
ಸ್ವಸ್ಥತೆಯಂವುಂಟುಮಾಡೆಂದು ಬೇಡಲು ಆ ದೃಪದರಾಜನ ಪುತ್ರಿಯಂತೆಂದಳು.

ಸುರಭೀದೇವಿಯು ಕಥೆಯು ಭಕ್ತಿಶ್ರದ್ಧೆಗಳೊಡನೆ ಪರಿಸಿದವರು ಕೇಳಿದವರು,
ಪುಣ್ಯಲೋಕಗಳಂ ಹೊಂದುವರು. ಅನುಷ್ಠಿಸಿದ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರು ಮೋಕ್ಷವಂ ಹೊಂ
ದುವರು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಇದು ಗುರುವಾಕ್ಯವು. ಇದು ವೇದಾಂತವು.
ಇದು ಸತ್ಯವು.

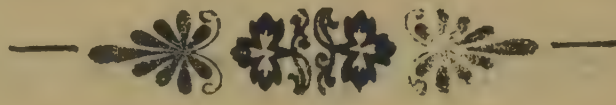
ಸುರಭೀದೇವಿಯುಕಥೆ ಸಮಾಪ್ತವು.

ಏಳನೇ ಕಥೆಯು ಸಮಾಪ್ತವು.





ಪ್ರಭಾವತಿ ದೇವಿಯ ಕಥೆಯು.



ಸತ್ಯಭಾಮಯೆ ಕೇಳು ! ಪೂರ್ವ ಪಾಟಲೀ ಪುರವಂ ಪಾಲನೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಜಂದ್ರಶೇಖರ ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ಪ್ರಭಾವತಿಯೆಂಬ ಓರ್ವ ಪುತ್ರಿಕಾರತ್ನವು ಇರುವಳು. ಆ ಇಂದುಮುಖಿಯು ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರಗಳು, ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಗಳು, ವೇದಾಂತ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು, ಪತಿವ್ರತಾಧರ್ಮಗಳು ಗ್ರಹಿಸಿ, ಅಧಿಕವಾದ ಸೂಕ್ಷ್ಮಬುದ್ಧಿಯಿಂದಲೂ, ಸುಂದರತ್ವದಿಂದಲೂ, ನಿದಾನತ್ವದಿಂದಲೂ, ಸದ್ಗುಣಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತ ಯವ್ಯನವಂ ಹೊಂದಿದ್ದಳು. ಒಂದುದಿವಸ ಜನನೀಜನಕರ ಸಮೀಪ ಕೂತುಕೊಂಡು ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳ ಮಾತಾಪಿತೃಗಳಿರಾ ! ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪತಿಗುಣಾಭಿಮತಗಳು ತಿಳಿಯದ ಸತಿಯೂ, ಪತಿಗುಣಾಭಿಮತಗಳು ಅರಿಯದ ಸತಿಯೂ, ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವುಳ್ಳವರಾಗಿ ಐಕಮತ್ಯವು ಇಲ್ಲದೆ ವರ್ತಿಸುವರೇ ಹೊರ್ತು, ಪತಿಯಂ ಮೆಚ್ಚಿಸುವ ಸತಿಯೂ, ಸತಿಯಂ ಮೆಚ್ಚಿಸುವ ಪತಿಯೂ, ಇರುವದು ಆಸಾಧ್ಯವು. ಪತಿಹೃದಯವಂ ಕಂಡು ನಡಿಯದ ಸತಿಯು ಬಹುಕಾಲದವರಿಗೂ ರವರವಾದಿ ನರಕಗಳನುಭವಿಸುವ ಹಾಗೆಕೇಳಿರುವೆನು. ಪತಿವ್ರತೆಗಳ ವಿನಹಾ ಇತರಿಗೆ ಮೋಕ್ಷವಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಪತಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರಕೊಡದೆ ಆತನ ಆಜ್ಞಾಪ್ರಕಾರ ಇರುವ ಕಾಲವೆಲ್ಲವೂ ಪ್ರವರ್ತಿಸಬೇಕೆಂತಲೂ, ಅಹಂಕಾರವುಳ್ಳವನಂಕೊಂಡು ಶಾಂತತಮದಮಾಡಿ ಗುಣಗಳು ವಹಿಸಿ ಶರೀರ ಸುಖವಂ ಈಷಣತ್ರಗಳಂ ಇಚ್ಛೆಯಿಸದೆ, ಪತಿಯನ್ನು ದೇವನಾಗಿ ಭಾವಿಸಬೇಕೆಂತ

ಲೂ, ಪತಿಯೊಡನೆ ಸಹಗಮನವುಮಾಡಿ ಮೋಕ್ಷವಂ ಪಡಯಬೇಕೆಂತಲೂ ಹೇಳುವರು. ಅಬ್ಬಾ ! ಇವೆಲ್ಲವೂ ಅಧಿಕ ಕಷ್ಟಗಳಾದ್ದರಿಂದ ನಾನು ವಿವಾಹವು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಸದಾಕಾಲವು ದೇವರಂ ಧ್ಯಾನಿಸುವೆನೆಂದು ನುಡಿಯಲು, ಆ ಜನನೀಜನ ಕರು ಕೇಳಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ನಕ್ಕವರಾಗಿ ಮಗುವೇ ! ನಿನ್ನ ವಚನಗಳು ಧರ್ಮವಿರುದ್ಧವಾದವುಗಳಾಗಿರುವದು, ಪಿಪೀಲಿಕವು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಬ್ರಹ್ಮಪರ್ಯಂತವು ಇರುವ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಹೇತುಭೂತವುಗಳಾಗಿ ಕಾಲವಿಲಾಸವು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ನೀನು ವಿವಾಹವು ವಲ್ಲೆಯೆಂಬುವುದು ವಿರುದ್ಧವು, ವಿವಾಹವು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸ್ಥಿರವಾದ ಹೃದಯದಿಂ ಇರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರಲು ಬ್ರಹ್ಮದೇವರ ಮಾನಸಪುತ್ರರಾದ ವಶಿಷ್ಠ ಮಹಾಋಷಿಯು ಬಂದು ಆ ನರೇಂದ್ರನಿಂದ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಆ ಮುನೀಂದ್ರನು ರತ್ನಪೀಠದಮೇಲೆ ಕುಂತವರಾಗಿ ಆ ರಾಜನ ಕನ್ನಿಕೆಯ ವೈರಾಗ್ಯವಂ ಕೇಳಿ, ಆ ಲತಾಂಗಿಯಿಂದ ವಿವಿಧತುಕ್ರೂಷೆಗಳು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಆ ಮುನೀಂದ್ರರಿಂತೆಂದರು.

ರಾಜಕನ್ಯಕಾರತ್ನವೇ ! ನಮ್ಮಂಥಾ ಋಷಿಗಳೇ ವಿವಾಹವಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪುತ್ರೀಪುತ್ರರುಗಳಂ ಪಡೆದಿರುವಾಗ ನೀನು ವಿವಾಹವು ಬೇಡಯೆಂಬುವದು ಯಾವ ಪ್ರಕಾರವು; ನೀನು ವೈರಾಗ್ಯವಂ ಬಿಟ್ಟು ವಿವಾಹಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೆನಲು, ಆ ಕಂಜದ ಲಾಕ್ಷ್ಮಿಯು ಮಹಾತ್ಮಾ ! ಪುರುಷರಂ ಮೆಚ್ಚಿಸುವಿಕೆಯು, ಪತಿವ್ರತೆಯೆಂದು ಕೀರ್ತಿ ಹೊಂದುವಿಕೆಯು ಅಧಿಕ ಪ್ರಯಾಸವು; ಇವು ಎರಡಿಲ್ಲದೆ ಮೋಕ್ಷವಿಲ್ಲವೆಂದು ಆರ್ಯರು ಹೇಳುವರಾದ್ದರಿಂದ ಯನಗೆ ವಿವಾಹವು ಬೇಡವೆಂದು ವೈರಾಗ್ಯವಂ ಹೊಂದಿದೆನೆಂದು ನುಡಿಯಲು, ಆ ಮಹಾ ಋಷಿಯು ಆ ಕನ್ನಿಕೆಯಂ ಮುತ್ತಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಓ ಇಂದುಮುಖೀ ಕೇಳು; ನೀನು ಹೊಂದಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ತಪ್ಪಿತವಾದದ್ದು; ಶಾಂತವಾಗಿ ಪತಿವ್ರತಾ ಧರ್ಮಗಳಂ ಗ್ರಹಿಸು; ಚಿತ್ತಸಂಕಲ್ಪವೇ ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮಗಳು; ಸಂಕಲ್ಪರಹಿತವೇ ಮೋಕ್ಷವು; ಅದು ಸನ್ಯಾಸನವೇ ಹೊರ್ತು ಕಷ್ಟತರವಲ್ಲ. ಪತಿಯೆಂತಲೂ, ಭರ್ತನೆಂತಲೂ, ಪುರುಷನೆಂತಲೂ, ದೇವರೆಂತಲೂ ಹೇಳುವದು ಆತ್ಮನಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಅಲ್ಲವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಗಳು ಆತ್ಮಧ್ಯಾನವು ಮಾಡುತ್ತ ವಿವಾಹವು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಭರ್ತನಂ ದೇವರೆಂತು ಭಾವಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ವಿವಿಧ ತುಕ್ರೂಷೆಗಳು ಮಾಡುತ್ತ, ಅವರ ಇಷ್ಟಪ್ರಕಾರವು ವರ್ತಿಸುವದೇ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯವು. ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದಲಾದರೂ ಚಿತ್ತಸಂಕಲ್ಪಗಳು ಹರಿಸುವಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆತ್ಮಧ್ಯಾನದಿಂದ ಪತಿಯ ಇಷ್ಟಮಂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಸತಿಯು ವರ್ತಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ, ಆ ಲತಾಂಗಿಯಂ ಸಮಾನಗೊಳಿಸಿ, ಆಕೆಗೆ ಆತ್ಮಧ್ಯಾನವು, ನಾದಾ

ನಂದವು, ರೇಚಕವೂರಕಾದಿಗಳು ಹೇಳಿ ತೋರಿಸಿ, ಅಷ್ಟಾಕ್ಷರೀ ಮಂತ್ರವು ಹಂಸ ಪಂಚಾಕ್ಷರೀ ಮಂತ್ರ ಸಹಾ ಬೋಧಿಸಿ, ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪ ಸಮಾಧಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂದಿಸಿ ತನ್ನ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದರು.

ಅನಂತರ ಪ್ರಭಾವತಿ ಮಹಾ ಋಷಿ ದಯಪಾಲಿಸಿದ ಅಷ್ಟಾಕ್ಷರೀ ಮಂತ್ರವು, ಮಂತ್ರಾರ್ಥ, ಮಂತ್ರಮೂಲ, ಮಂತ್ರಸಾರಗಳೂ, ಹಂಸಪಂಚಾಕ್ಷರೀಮಂತ್ರವು ತನ್ನಯ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಂಡು, ಮಾನವಂ ಧರಿಸಿ, ಆತ್ಮಧ್ಯಾನವುಮಾಡುತ್ತ, ಸಮಾಧಿನಿಷ್ಠೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು, ಪ್ರತಿ ರಾತ್ರಿಯೂ ರೇಚಕ ವೂರಕಗಳಿಂದ ನಾದಬ್ರಹ್ಮವಂ ಎಬ್ಬಿಸಿ ಆನಂದಿಸುತ್ತಯಿರಲು, ಈ ವರ್ತಮಾನವಂ ಆಕೆಯ ಜನನೀ ಜನಕರು ಗ್ರಹಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಪುತ್ರಿ ಹತ್ತರ ಹೋಗಿ ಅಮ್ಮಾ! ವಿವಾಹ ಯತ್ನವು ಮಾಡುವೆವೆಂದು ನುಡಿದರು. ಆ ಇಂದುಮುಖಿಯು ಮಾತಾಪಿತೃರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವಂ ಗೈದು, ಭೂಸಂಚಾರವಂ ಮಾಡಿ ಬಂದ ರಾಜಪುತ್ರರಿಗೆ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳು ತಿಳಿಯುವದಾದ್ದರಿಂದ ನೀವು ವಿಮರ್ಶೆಯಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿ ಪ್ರಯತ್ನವಂ ಮಾಡುವಿರೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಆ ತಾಯಿ ತಂದೆಯರು ಒಳ್ಳೆದೆಂದು ಸಂತೈಸಿ ಪುತ್ರಿಯಂ ಮುತ್ತಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರ ಅರಮನೆಗೆ ತೆರಳಿದರು.

ಮಗದದೇಶದ ರಾಜಪುತ್ರನಾದ ಚಿತ್ರಕನೆಂಬವರು ಸ್ತ್ರೀಗಳ ಚರಿತ್ರೆಗಳು ಅಧಿಕ ಅದ್ಭುತಗಳು ಯನಗೆ ಬಹಳ ಭಯೋತ್ಪಾತವನ್ನು ಪುಟ್ಟಿಸುತ್ತಲಿರುವದು. ಗುಣವಂತರಾದ ಭಾರ್ಯಳು ಲಭಿಸುವದು ದುಸ್ತರವು. ನಾನು ವಿವಾಹವೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ತನ್ನ ಜನನೀ ಜನಕರೊಡನೆ ವಾದಿಸಿ, ತಾನು ಭೂಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣವಂಗೈದು, ಮೂರುವರುಷಗಳು ದೇಶಗಳಾಧ್ಯಂತವು ಸಂಜರಿಸಿ, ಆ ಪಾಟಲೀಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಆ ಪುರಿಯ ವರ್ತಮಾನಗಳಂ ವಿಚಾರಿಸಿ, ಆ ರಾಜಪುತ್ರಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬಹು ದೂರ ಯೋಚಿಸಿ, ಮಹಾಋಷಿಯ ಕರುಣೆಯಿಂದ ಸುಗುಣಮುಳ್ಳವಳಾಗಿರಬಹುದೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ, ಆ ಕಸ್ತೀಕೆಯಂ ವಿವಾಹಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ರಾಜನ ಸಭೆಗೆ ಹೋದನು. ಆ ನರೇಂದ್ರನು ಆತನಿಗೆ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಆಸನವನ್ನಿತ್ತು, ಆತನ ವರ್ತಮಾನ ಅಧ್ಯಂತವು ವಿಚಾರಿಸಿ ತಿಳುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಪ್ರಭಾವತಿದೇವಿಗೆ ಶೃತಪಡಿಸಿ ವಿವಾಹ ಮಹೋತ್ಸವಂ ಮಾಡಿಸಿದನು.

ಆ ಪ್ರಭಾವತಿ ತನ್ನ ಪತಿಯಂ ದೇವರಾಗಿ ಭಾವಿಸಿ, ಅವರ ಪಾದಗಳಿಗೆ ಅರ್ಚನೆ ವಂದನಾದಿ ಪೂಜೆಗಳು ಮಾಡುತ್ತ ಇಷ್ಟಪ್ರಕಾರವು ವರ್ತಿಸುತ್ತ, ಸದಾ ಪ್ರಣವಧ್ಯಾನವಂ ಮಾಡುತ್ತ, ಪುರುಷನಂ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಿಸಿ ಆತನ ಹೃದಯ

ದೊಳು ಕೋರಿದ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಕೊಡುತ್ತ, ವಸ್ತುಗಳಂ ವುಡಿಸುತ್ತ ಯಿದ್ದಳು. ಆ ಚಿತ್ರಕನು ಪರಮಾಶ್ಚರ್ಯಹೊಂದಿ ಆಹಾ ಈ ಲಲನಾಮಣಿಯು, ಯನ್ನ ಚಿತ್ರ ಸಂಕಲ್ಪವಂಹೊಂದಿದ ಆ ವಿವಿಧ ಪದಾರ್ಥಗಳಂ ತಂದು ಪೂರೈಸುವಳು. ಆದರು ಜೆನ್ನಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡೋಣವೆಂದು, ಆರುತಿಂಗಳವರೆಗೂ ಅಲ್ಲೇಯಿದ್ದು ಭಾರ್ಯಳಕಡೆ ದಾವುದೊಂದು ತಪ್ಪಿತವಂ ಕಂಡ್ವಿಡಿಯಲೊಲ್ಲದೆ ಅರಣ್ಯದೊಳು ಯೇಕಾಂಗಿ ಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು ಈ ಲತಾಂಗಿಯಪತಿಭಕ್ತಿಯು, ಮುನೀಂದ್ರನ ಕರುಣೆಯು ತಿಳಿಕೊಳ್ಳುವೆನೆಂದಾಲೋಚಿಸಿ, ಒಂದುದಿವಸ ಭಾರ್ಯಳಂ ನೋಡಿ. ಪ್ರಿಯಳೇ! ನಾವಿಬ್ಬರು ಅಶ್ವಾರೋಹಣರಾಗಿ ವಿನೋದವಾಗಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತ ಮಗಧದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣಬಾ, ನಿನ್ನ ಜನಕನು ನಮಿಗೇಕೊಡಬೇಕೆಂದಾಲೋಚಿಸಿದ ಸಮಸ್ತವಂ ಹಿಂದೆ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣವೆಂದು ನುಡಿದನು.

ಆ ಪ್ರಭಾವತಿ ಭರ್ತನ ಮನವ ಅರಿತವಳಾಗಿಯು ತನಿಗೆ ಜೆನ್ನಾಗಿ ಬೋಧೆ ಆಗದೆ, ಸ್ವಾಮಿ! ದೇವರ ಮನವು ಸಂಕೋಶಿಸುತ್ತಲಿರುವದು, ನಾವಿಬ್ಬರು ಅಶ್ವಾರೋಹಣರಾಗಿ ಹೋಗುವ ದುಚಿತವಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ಮನದೊಳು ಕಪಟಿತ್ವವು ಬಹಳ ಯಿರುವುದು ದೇವರ ವಚನಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ಯಿಷ್ಟಪ್ರಕಾರವು ನಟಿಸುವೆನೆಂದು ನುಡಿದು ತನ್ನ ಜನನೀಜನಕರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಅವರ ಅನುಮತಿಯಂಹೊಂದಿ, ಅಶ್ವಾರೋಹಣಗೈದು ಭರ್ತನಸಂಗಡ ಪ್ರಯಾಣವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆ ಚಿತ್ರಕನು ವಿನೋದವಾಗಿ ಮೃಗಗಳಂ ಬ್ಯಾಟಿಆಡುತ್ತ ಹೊಳೆಯ ಪ್ರನಾಹದಲ್ಲಿ ಜಲಕ್ರೀಡೆಗಳಾಡುತ್ತ ಪೊನ್ನವೃಕ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ಪವ್ವಳಿಸಿ ಭಾರ್ಯಳಂಮನಃ ಪ್ರಿಯಮಾಡುತ್ತ, ಪುತ್ಸಾಹವಂ ಪುಟ್ಟಿಸುತ್ತ ಪ್ರೀತಿಯಂತೋರಿಸುತ್ತ ಆನ್ಯ ಫಲಗಳಂಕೊಡುತ್ತ, ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತ ಬಂದು ರಾತ್ರಿ ಆ ಇಬ್ಬರು ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಮಲಗಿದ್ದರು. ಭಾರ್ಯೆ ನಿದ್ರೆಗೈದನಂತರ ಆತನು ಪ್ರಭಾವತಿ! ಪ್ರಭಾವತಿ!! ಪ್ರಭಾವತಿ!!! ಎಂದು ಮೂರಾವರ್ತಿ ಕರದು, ಆ ಲತಾಂಗಿ ಜವಾಬು ನುಡಿಯದ್ದರಿಂದ ಅದು ತವ್ವಾಗಿ ಭಾವಿಸಿ, ನಿರ್ದಯನಾಗಿ ಗಾಢಸುಷುಪ್ತಿಯಂ ಹೊಂದಿದ ಆ ಭಾರ್ಯಳಂ ಬಿಟ್ಟು, ತನ್ನ ಕುದುರೆಯಂ ಎರಿ ತನ್ನ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು.

ಅನಂತರ ಆ ಪ್ರಭಾವತಿ ನಿದ್ರೆಯಿಂದೆದ್ದು, ಮಗ್ಗುಲಲ್ಲಿ ಪತಿಯಂ ಕಾಣದೆ, ತಟಾಲಿಂದೆದ್ದು ಕೂತು, ಆತನ ಕುದುರೆಯು ಸಹಾ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ದಿಗುಲೊಂದಿ, ಆಹಾ ಪ್ರಾಣನಾಥಾ! ನನ್ನ ಈಪ್ರಕಾರ ಮೋಸಗೊಳಿಸಿ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ವಿಗ್ನತೆಯಿಂದಿಲ್ಲವೆ ಎನ್ನಂ ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಬಂದಿ, ಪುಣ್ಯಾತ್ಮಾ! ಎನ್ನಂ ಒಬ್ಬಂಟಿಗಳಾಗಿ ಈ ಘೋರಾರಣ್ಯದೊಳು ಬಿಟ್ಟು

ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಕಾಲ್ಗುಳು ಬಂದವೇ! ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ! ನಾನೇನು ಮಾಡುವ
ವಳು ಎಂದು ದುಃಖಿಸಿ, ಧರ್ಮದೇವತೆಯಂಥಾ ನಿಸಿ, ಯಾ ಸಮಾಪದಲ್ಲಿದ್ದ ವೃಕ್ಷ
ಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಎತ್ತರವಾದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲೂ, ತಗ್ಗಾದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲೂ ಹುಡುಕಿ, ಆ
ಮಧ್ಯಾಹ್ನದವರಿಗೆ ಆ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಕೂತು ವ್ಯಸನಪಡುತ್ತ, ಮಗಧದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋ
ಗುವುದೇ ಉತ್ತಮವೆಂದು ಆ ಪತಿವ್ರತಾ ರತ್ನವು ಪ್ರಣವಧ್ಯಾನವಂ ಮಾಡುತ್ತ,
ಧೈರ್ಯದಿಂದ ತನ್ನ ಕುದುರೆಯಂಯೇರಿ ನನ್ನ ಪತಿಯು ನನ್ನ ಚಿತ್ತವಂ ಸೋಧಿಸಬೇ
ಕೆಂದು ಈ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿರಬಹುದೆಂದೂಹಿಸಿ, ಆತನ ಮೇಲೆ ಅಸೂಯೆಭಾವ ಹೊಂ
ದದೆ, ಆ ಮಗಧದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಲಿದ್ದಳು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಹೋಗುತ್ತಲಿರುವಾಗ
ಒಂದುದಿವಸ ಆ ಅರಣ್ಯದೊಳು ಜೋರರು ಆ ದೇವಿಯಂ ಕಂಡು, ಅಬ್ಬಾ ಈ ದೇವಿ
ಯಾರು! ಹುವ್ವು ಬಿಟ್ಟ ಹಮರೇಗಿಡದಹಾಗೆ ಸಮಸ್ತಾಭರಣಗಳಂ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು
ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಲಿರುವಳು. ಈ ವನದೇವತೆಯಾಗಿರುವಳೋ; ಇಲ್ಲವೆ ಶ್ರೀ
ರಮಾದೇವಿಯಾಗಿರುವಳೋ ಎಂದು ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಮಾತಾಡಿಕೊಂಡು, ಆ
ಜೋರರು ಸುಮಾರು ಐವತ್ತು ಜನ ಒಂದಾಗಿ ಕೂಡಿಕೊಂಡು, ಈ ದೇವಿಯು ಯಾ
ರಾಗಿದ್ದರು ನಮಗೇನು? ನಾವು ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಮಾಡೋಣವೆಂದು ಆ ದುರಹಂ
ಕಾರರು ಆಯುಧಗಳಿಂದ ಎದುರಾಗಿ ಬಂದುದಂ ಕಂಡು, ಆ ಪ್ರಭಾವತಿ ದಿಗು
ಲೊಂದಿ, ಕಳ್ಳರು ವಿಶೇಷವಾಗಿರುವದಂ ಕಂಡು, ಆಹಾ! ಈ ದಿವಸ ಈ ದುಷ್ಟರ
ಕೈಗೆ ಶಿಗಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿತಲ್ಲವೇ! ನಾನು ಸೂರ್ಯವಂಶದ ಅರಸರ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ,
ಮಹಾತ್ಮನಾದ ಆ ವಶಿಷ್ಠ ಮಹಾಋಷಿಗೆ ಶಿಷ್ಯಳಾಗಿ, ಪತಿಭಕ್ತಿಪರಳಾಗಿರುವದು
ನಿಶ್ಚಯವಾದದ್ದೇ. ಆದರೆ ಆ ಧರ್ಮದೇವತೆ ನನ್ನಂ ರಕ್ಷಿಸುವದೆಂದು ಧೈರ್ಯವಂ
ಹೊಂದಿ, ಪ್ರಣವಧ್ಯಾನವಂ ಮಾಡುತ್ತ, ತನ್ನ ಪತಿಯು ಕಟ್ಟಿದ ಆ ಮಂಗಳಸೂ
ತ್ರವ ಹರದು, ಅತ್ಯಂತ ಕೋಪದಿಂದ ಆ ತಸ್ಕರರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲು, ಆ ಮಂ
ಗಳ ಸೂತ್ರದಿಂದ ಪಂಚಾಗ್ನಿಗಳು ಪತಿವ್ರತಾಗ್ನಿಯು ಕೂಡಿ ಆ ಕಳ್ಳರೆಲ್ಲರಂ ಸುಟ್ಟು
ಭಸ್ಮೀಕರಿಸಿ ತಣ್ಣಗಾಗಿ, ಮತ್ತೆ ಆದೇವಿಯ ಸಮಾಪ ಬಂದುದಂ ಕಂಡು, ಆ ಪ್ರಭಾ
ವತಿಯು ಧರ್ಮದೇವತೆಯಂಥಾ ನಿಸಿ, ಆ ಮಂಗಳಸೂತ್ರವಂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಧರಿಸಿ ನಿರ್ಭ
ಯವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತ, ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಋಷಿಯ ಆಶ್ರಮ ಸೇರಿ, ಆ
ಮಹಾತ್ಮನ ಪಾದಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಯಿದು, ತನ್ನ ವರ್ತಮಾನವೆಲ್ಲವು ಹೇಳಿ ದುಃಖ
ಸಿದಳು. ಆ ಮುನೀಂದ್ರನು ಆದರಿಸಿ, ತಾಯಿ, ನೀನು ವ್ಯಸನಪಡಬ್ಯಾಡ, ನೀನು
ಪತಿವ್ರತಾಶಿರೋಮಣಿಯು. ನಿನ್ನ ಪತಿಯು ನಿನ್ನ ಚಿತ್ತವೃತ್ತಿ ತಿಳಿಯದೆ ಮೂರ್ಖ
ನಾಗಿ ನಿನ್ನಂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದನು. ನೀನು ದುಃಖಪಡಬೇಡವೆಂದು ತನ್ನ ಸಮಾಪ ಕೂ

ದ್ರಿಸಿಕೊಂಡು ವಿವಿಧ ಧರ್ಮಗಳಂ ಬೋಧಿಸುತ್ತ, ಮುನಿಕನ್ನಿಕೆಯರಿಂದ ಆ ದೇವಿಗೆ ವಿವಿಧೋಪಚಾರಗಳು ಮಾಡಿಸುತ್ತಯಿದ್ದರು.

ಇಷ್ಟರೊಳು ಆ ಚಿತ್ರಕನು ತನ್ನ ಪಟ್ಟಣವಂ ಸೇರಿ ಜನನೀಜನಕರಿಗೆ ತಾನು ಭೂ ಸಂಚಾರಮಾಡಿದವಿಧವು ಪಾಟಲೀಪುರವಂ ಪಾಲಿಸುವ ಅರಸನ ಕುಮಾರ್ತಿಯಂ ವಿವಾಹಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯು ಆಪ್ರಭಾವತಿಯ ಸದ್ಗುಣಗಳೂ ಅವಳ ಪತಿಭಕ್ತಿಯು ಅವಳಂಅರಣ್ಯದೊಳು ಒಬ್ಬಂಟಿಗಳಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು ತಾನುಬಂದ ವಿವರವು ಹೇಳಿದನು. ಆ ಜನನೀಜನಕರು, ಯಲಾ ದುರಾತ್ಮಾ ! ಕುಲಪಾತಕಾ! ಘೋರಕೃತ್ಯಗಳಂ ಮಾಡಿದೆ ಮಾಡಿದೆ, ಆಹಾ ! ಅಂತಾಭಕ್ತಿಪರಳಂ ನೀನು ಅನ್ಯಾಯವು ಮಾಡಿ ಬರಹುದೇ, ನಾವಿಂಥಾ ಅಪಖ್ಯಾತಿಯಂ ದಾವಪ್ರಕಾರ ಕಳಕೊಳ್ಳುವೆವೆರದು ಘೋರವಾಗಿ ದುಖಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದರು, ಆ ಚಿತ್ರಕನು ತಾನು ಮಾಡಿದ ಘೋರ ಕೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಆತನಿಗೆ ಹುಚ್ಚಿಡದು ಹುಚ್ಚನಾದನು.

ಆ ಪ್ರಭಾವತಿ ತನ್ನ ಅಭರಣಗಳೆಲ್ಲವು ತೆಗೆದು ಆ ಮಹಾಖುಷಿ ಪಾದಗಳ ಹತ್ತಿರ ಇಟ್ಟು, ಮಹಾತ್ಮಾ ! ಇವು ಇರುವದರಿಂದಲ್ಲವೆ ಭಯವುಂಟಾಗುವುದು ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಆ ಪುರಿಗೆ ಹೋಗುವೆನು. ಈ ಅಭರಣಗಳು ನಿಮಗೆ ಗುರುದಕ್ಷಿಣೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟೆನೆನಲು, ಆ ಮುನೀಂದ್ರನು ಸಮ್ಮತಿಸಡದೆ ತಾಯಿ ? ಈ ಅಭರಣ ದಿಂದ ನಾನು ಈ ಅರಣ್ಯಬಿಟ್ಟಿ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿ ಬರುವದು, ನನಿಗೆ ಈ ಭೂಷಣ ಗಳು ವಲ್ಲಿನು, ನೀನು ಬದ್ರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳಂ ಗಂಟು ಕಟ್ಟಿ, ಆ ದೇವಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಗಳ ರಹಸ್ಯಾರ್ಥಗಳಂ ಬೋದಿಸಿ, ಆಶೀರ್ವಾದನೆಗೈದು ಅ ಪ್ಪಣೆಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಆ ಪ್ರಭಾವತಿದೇವಿ ತನ್ನ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಏರಿಹೋ ಗುತ್ತಾ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಿಗೆ ಮಗದದೇಶವಂ ಸೇರಿ ಊರುಹೊರಗೆ ಅಸ್ತವನ್ನು ಇಳ ದು, ತನ್ನ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳಂ ದರಿಸಿಕೊಂಡು ವಿಚಾರಿಸಲು ಪರರಾಜರು ಬಂದು ತನ್ನ ದೇಶವಂ ಹಿಡಕೊಂಡ ಹಾಗು ತನ್ನ ಪತಿಗೆ, ಹುಚ್ಚಿಡದ ಹಾಗು ತಿಳಿಯಬಂತು ಕೊಡಲೆ ಸದ್ಗುರುವಂ ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ಮಂತ್ರಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೋಟಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆವರಿಗೂ ಚತುರಂಗಬಲ ಸೈನ್ಯಗಳಂ ಸೃಜಿಸಿ, ಆ ರಾಜನಿಗೆ ಭೀತಿ ಹುಟ್ಟಿಸಿ, ಪರಾಜಿತನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ತನ್ನ ರಾಜನ ತಾಯಿ ಇರುವ ಅರಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ, ಆ ದೇವಿಗೆ ಸಾಷ್ಟಾಂ ಗದಂಡ ಪ್ರಣಾಮಂಗಳಂ ಆಚರಿಸಿ ತನ್ನ ವರ್ತಮಾನವಂ ಹೇಳಿದಳು. ಆ ದೇವಿಯು ಅತ್ಯಾನಂದದಿಂ ಎದ್ದು ಸೊಸೆಯಳಂ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ, ಹಸ್ತಗಳಿಂದ ಹಿಡಕೊಂಡು ಎಬ್ಬಿಸಿ, ತನ್ನ ತೊಡೆಯಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು, ತನ್ನ ಸೆರೆಗಿನಿಂದ ಆಕೆಯ ನೇ ತ್ರಧಾರೆಗಳಂ ವರಿಸಿ, ಅಮ್ಮಾ ! ಮಹಾ ಪತಿವ್ರತಾರತ್ನವೇ ! ನೀನು ವಿಚಾರಪಡ

ಬೇಡ; ದುರಾತ್ಮನಾದ ನಿನ್ನ ಪತಿಯು ನಿನ್ನಂ ಅರಣ್ಯದೊಳು ಬಿಟ್ಟು ಬಂದಾರಭ್ಯ ಹುಚ್ಚನಾಗಿ, ವಿವೇಕಶೂನ್ಯನಾಗಿ ನಟಿಸುತ್ತಿರುವನು. ನಾವು ಅವನಂ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಹೋಗೊಳಿಸದೆ ಒಂದು ಕೊಟ್ಟಡಿಯೊಳಿರಿಸಿರುವೆವು. ಪಟ್ಟಣವು ಪರಾಯಿಯವರ ವಶವಾಗಿ ನಾವು ಈ ಅರಮನೆಯೊಳಿರುವೆವು ಎಂದು ಹೇಳಲು, ಪ್ರಭಾವತಿಯು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ—ಶತ್ರುವು ಪರಾಜಿತನಾದ ವೃತ್ತಾಂತವಾಧ್ಯಂತವು ತಿಳಿಯಹೇಳಿ ಮಾವನವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವಂ ಮಾಡಿದಳು. ಆ ನರೇಂದ್ರನು ಆಶೀರ್ವಾದವಂಗೈದು, ನಾನಾವಿಧಗಳಿಂದ ಕೀರ್ತನೆ ಮಾಡಿದನು. ಆ ಪ್ರಭಾವತಿಯು ತನ್ನ ಪತಿ ಇರುವ ಕೊಟ್ಟಡಿವಳಗೆ ಹೋಗಿ, ಆತನಂ ಕಂಡು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಪುಣ್ಯಾತ್ಮಾ! ಅಬಲೆಯಂ ಅರಣ್ಯದೊಳು ಒಬ್ಬಂಟಿಗಳಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು ಬರಬಹುದೆ! ನಿನ್ನ ಚಿತ್ತವೃತ್ತಿಯು ಈಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿಸಿತು. ಅಕಟಾ! ನೀನು ಭಯವಂ ನೀಗಿ ಧರ್ಮದೇವತೆಯಂ ಧ್ಯಾನಿಸೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವರಿಗೆ ಸ್ನಾನವು ಮಾಡಿಸಿ, ಆತನ ಚಿತ್ತವಿಕಾರವಂ ಪೋಗೊಳಿಸಿ, ನಡದ ವೃತ್ತಾಂತವಾಧ್ಯಂತವು ಅತ್ತೆ ಮಾವನವರಿಗೂ ಪತಿಗೂ ತಿತ್ತಿಯಹೇಳಿದಳು. ಅವರು ಅಬ್ಬಾ! ನೀನು ಯಾವಪ್ರಕಾರ ಜೋರರಂ ಸಂಹಾರಮಾಡಿದೆಯೋ; ಎಂದು ನಾನಾವಿಧಗಳಿಂದ ಕೀರ್ತನೆ ಮಾಡಿ, ಆ ಚಿತ್ರಕನಿಗೆ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕವು ಮಾಡಿಸಿದರು. ಆ ಪ್ರಭಾವತಿಯು ಅತ್ಯಾನಂದ ಭರಿತಳಾಗಿ ತನ್ನ ಪತಿ ಆಜ್ಞಾಪ್ರಕಾರವು ವರ್ತಿಸುತ್ತ, ತನ್ನ ಜನಕನಿಂದ ಎಲ್ಲವಂ ತರಿಸಿಕೊಂಡು, ಪುತ್ರೀಪುತ್ರರಂ ಪಡೆದು, ಭರ್ತನೊಡನೆ ಸಹಗಮನ ಹೊಂದಿ, ಆ ದಂಪತಿಗಳಿಬ್ಬರು ಮೋಕ್ಷವಂ ಹೊಂದಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀನು ನಿನ್ನ ಭರ್ತನಕಡೆ ಅಸೂಯಭಾವವು ಹೊಂದದೆ, ಚಪಲಚಿತ್ತವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ವರ್ತಿಸೆಂದು ನುಡಿದಳು. ಆ ಸತ್ಯಭಾಮೆ ಅದ್ಭುತವು ಹೊಂದಿ, ತನ್ನ ತಾನಿಂದಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ದೇವಿಯಂ ಹೊಗಳಿ, ಆಮ್ಮಾ! ಸುಮುಖಿದೇವಿ ಚರಿತ್ರವಂ ಹೇಳಿ, ನನ್ನ ಕೃತಾರ್ಥಪರಳಾಗುವಹಾಗೆ ಮಾಡುವೀಯೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲು, ದ್ರುಪದರಾಜನ ಪುತ್ರಿಯಂತೆಂದಳು: —

ಪ್ರಭಾವತೀದೇವಿ ಕಥೆ ಭಕ್ತಿ ಶ್ರದ್ಧೆಗಳೊಡನೆ ಪಠಿಸಿದವರು, ಕೇಳಿದವರು, ಪುಣ್ಯಲೋಕಗಳಂ ಹೊಂದುವರು; ಇದಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ; ಇದು ಗುರುವಾಕ್ಯವು; ಇದು ವೇದಾಂತವು; ಇದು ಸತ್ಯವು.

ಪ್ರಭಾವತೀದೇವಿಯು ಕಥೆಯು ಸಮಾಪ್ತವು.





ಸುಮುಖಿದೇವಿಯ ಕಥೆಯು.



ಸತ್ಯಭಾಮಯೇ ಕೇಳು ! ಪೂರ್ವ ಸಿಂಹಪುರಕ್ಕೆ ಪಶ್ಚಿಮಭಾಗಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕುಂಬಾರಹಳ್ಳಿ ಇರುವದು. ಆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧ ಸುಧವೆಂಬ ಕುಂಬಾರನಿಗೆ ಬಹುದಿವಸಗಳು ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದೆ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ಜನ್ಮ ಸಿತು. ಆ ಕುಂಬಾರನು ಆತನ ಭಾರ್ಯಳು ಅಧಿಕಸಂತೋಷಹೊಂದಿ, ಆ ಕೂಸಿಗೆ ಸುಮುಖಿಯೆಂಬ ನಾಮಕರಣವಂ ಇಟ್ಟು, ಅಧಿಕ ಪ್ರೇಮಯಿಂದ ಬೆಳೆಸುತ್ತ ಬಂದರು. ಆ ಬಾಲಿಕಾಮಣಿಯು ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಬಾಲಚಂದ್ರನ ಹಾಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಹೊಂದುತ್ತಾ, ಶಾಂತವು, ಸೈರಿಣಿಯು, ಇತರ ಬಾಲಿಕರೊಡನೆ ಆಟಗಳಿಗೆ ಹೋಗದೆ, ಯಾರೊಡನೆ ಭಾಷಣಮಾಡದೆ ತನ್ನ ಜನನೀಜನಕರೊಡನೆ ಮಾತ್ರ ಭಾಷಿಸುತ್ತ, ಅವರು ಹೇಳುವ ಕಾರ್ಯಗಳುಮಾಡುತ್ತ, ಈಪ್ರಕಾರವರ್ತಿಸುತ್ತ ಇರಲು, ಆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಬಂಧುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಶುದ್ಧಸಾಧುವಿನ ಮಗಳು ಸುಮುಖಿ ಹುಚ್ಚಳು. ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳೊಡನೆಕೂಡಿ ಆಟಗಳು ಆಡುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ತೊಲೆಯಹಾಗೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂತಿರುವಳೆಂದು ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ಮಾತುಗಳಾಡದೆ ಮೂಕಳ ಹಾಗೆ ಇರುತ್ತಿರುವಳೆಂದು ವೃದ್ಧಾಭ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಹುಚ್ಚು ಮಗುವು ಜನಿಸಿತೆಂದು, ಇವಳನ್ನು ಯಾರು ಮದುವೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರೆಂದು ನಾನಾವಿಧಗಳಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಆ ಜನನೀಜನಕರು ತಮ್ಮ ಪುತ್ರಿಯ ನಿಮಿತ್ಯ ವ್ಯಸನಪಟ್ಟು, ನಮ್ಮ ವ್ರಾಣಗಳು ಇರುವಾಗಲೇ ವಿವಾಹವುಮಾಡಿ ಅಳಿಯನಂ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ, ಇತರ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ತಮ್ಮ ಬಂಧುವರ್ಗದೊಳು ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನಂ ಸಂಗಡ ಕರದುಕೊಂಡು ಬಂದು ತನ್ನ ಪುತ್ರಿಯಂ ಕೊಟ್ಟು ವಿವಾಹವು ಮಾಡಿಸಿ, ಅಳಿಯನಂ ಮನೆಯೊಳಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ಹುಡುಗನಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಲಿಸುತ್ತಾ ಅನ್ನವಸ್ತ್ರಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದೆ ಗೌರವದಿಂದ ಜೀವನವುಮಾಡುತ್ತಾ ಆ ಸುಮುಖಿಯು ಪುಷ್ಪವತಿಯಾಗಲು ಮಹೋತ್ಸವಂಮಾಡಿಸಿ, ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಿಗೆ ಆ ಶುದ್ಧಸಾಧುವು ಆತನ ಭಾರ್ಯಳು ಮರಣವಾದರು. ಹಿಂದೆ ಸುಮುಖಿ ಭರ್ತನು ಆದ ಮಂದಪ್ರಜ್ಞನು, ತನ್ನ ಭಾರ್ಯಳಂನೋಡಿ ಎಲೈ ಹುಡುಗಿ ? ನಿನ್ನ ಜನನೀಜನಕರು ಪಂಚತ್ವಹೊಂದಿದರು. ನಮಗೆ ದಾರು ರಕ್ಷಕರುಯಿಲ್ಲ ನಾವು ದಾವಪ್ರಕಾರ ಜೀವಿಸುವೆವು, ನೀನು ಬಹಳ ಮಂದಬದ್ಧಿಯುಳ್ಳವಳು, ನಾನು ಮಂದಪ್ರಜ್ಞನು, ನಮ್ಮ ಸಂಸಾರಕೃತ್ಯವು ಯಾವಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯುವದು ನೀನು ನಮ್ಮ ಬಂಧುಗಳೊಡನೆ ಹೋಗಿ ಆರಿವಿಗಳು, ಸೋರೆಗಳು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಣ್ಣನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರು ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಆ ಸುಮುಖಿಯು ಒಳ್ಳೆದೆಂದು ಒಂದು ಪುಟ್ಟಿಯಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೀಗರೊಡನೆ ಹೋಗಿ ಒಗಟಿನಮಣ್ಣನ್ನು ಪುಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡು, ಆ ಪುಟ್ಟಿಯಂ ತಲೆಯಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಒಂದು ದಿವಸ ಆ ಭಾರವಂ ಹೊರಲಾರದೆ ಆ ಸುಮುಖಿ ಆ ಪುಟ್ಟಿಯಂ ಭೂಮಿಯಮೇಲೆ ಕೆಡಿವಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಂಡು ಅಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಬೀಗರು ತಿರಿಗಿನೋಡಿ ಅವಳಂ ವಿಚಾರಿಸದೆ ತಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗೆಹೋದರು.

ಅನಂತರ ಗೌತಮ ಋಷಿಯು ಆ ಸುಮುಖಿಯು ಸಮಾಪ ಬಂದು ಆದರಿಸಿ, ಅಮ್ಮಾ ! ನೀನು ಯಾತಕ್ಕೆ ಅಳುವಿಯೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ಆ ಸುಮುಖಿಯು ಆ ಮುನೀಂದ್ರನಿಗೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ದಂಡಪ್ರಣಾಮಗಳಂ ಆಚರಿಸಿ ತನ್ನ ವರ್ತಮಾನವೆಲ್ಲವನ್ನು ಹೇಳಿದಳು. ಆ ಮುನೀಂದ್ರನು ಓ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮಳೇ ! ನೀನು ಪೂರ್ವ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಮಹಾಶುಷಿಗಳಿಗೆ ವಿವಿಧೋಪಚಾರಗಳುಮಾಡಿ, ಧರ್ಮವು ಇಂಥಾದ್ದೆಂದು ಗ್ರಹಿಸದೆ ಇದ್ದಕಾರಣ ನೀನು ಈ ಪ್ರಕಾರ ಜನಿಸಿದೆಂದು ಆ ಲತಾಂಗಿಗೆ ಆತ್ಮಧ್ಯಾನವು ಪತಿವ್ರತಾ ಧರ್ಮವು ಬೋಧಿಸಿ, ನಿನ್ನ ತಲೆಯಮೇಲೆ ಧರಿಸಿದ ಭಾರವು ನಿನ್ನತಲೆಗೆ ತಾಕದೆ ತಲೆಯಮೇಲೆ ಹಾಗೆ ಬರುವದೆಂದು ಹೇಳಿ ಪತಿಭತ್ತಿಯಿಂದ ನೀನು ಎಣಿಸಿದ ಕಾರ್ಯವು ಎಲ್ಲವು ಪೂರೆಯಿಸುವದೆಂದು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ, ಆಕೆಯ ತಲೆಯಮೇಲೆ ಪುಟ್ಟಿಯಂ ಇಟ್ಟು ಆ ಮುನೀಂದ್ರನು ಅದೃಶ್ಯನಾದನು.

ಅನಂತರ ಆ ಸುಮುಖಿ ಆ ಪುಟ್ಟಿಯಂ ಧರಿಸಿ, ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಭಾರವಿಲ್ಲದೆ ಅತಿ ವೇಗವಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದು, ನಡೆದ ವರ್ತಮಾನವಾದ್ಯಂತವು ಪತಿಗೆ ಹೇಳಿ, ತ್ರಿಕಾಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಭರ್ತಪಾದಗಳಿಗೆ ಅರ್ಚನೆ ವಂದನಾದಿ ಪೂಜೆಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತಾ, ತ್ರಿಕರಣಶುದ್ಧಿಯಾಗಿ ಪತಿಯಂ ದೇವರಾಗಿ ಭಾವಿಸಿ, ಆತ್ಮಧ್ಯಾನವು ಮಾಡುತ್ತಾ, ಭರ್ತಗೆ ಪ್ರಯಾಸ ಹೊಂದಿಸದೆ ತಾನೇ ಮಣ್ಣಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ಆವಿಗೆ ಯಂ ಮೂರು ಕುಳ್ಳಿನಿಂದ ಸುಡುತ್ತ, ಅರಿವಿಗಳಂ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಪುರದೊಳಗೆಹೋಗಿ ಆ ಕುಂಭಗಳಂ ಎಕ್ರಯಿಸುತ್ತ, ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಪಾಕವು ಮಾಡಿಸಿ, ಹಗಲು ಹನ್ನೆ ರಡುಘಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಭರ್ತನಿಗೆ ಭೋಜನವಂ ನೀಡಿ, ಆ ಭುಕ್ತಶೇಷವಂ ಉಣ್ಣುತ್ತ, ಮಹದಾನಂದದಿಂದ ಆತ್ಮಧ್ಯಾನವು ಮಾಡುತ್ತ, ಪತಿವಚನಕ್ಕೆ ಬದಲು ಹೇಳದೆ, ಅಧಿಕ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸುತ್ತ, ಒಂದುದಿವಸ ಬೀಗರೊಡನೆ ಜಿಗುಟುಮಣ್ಣು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಜಿಗುಟುಮಣ್ಣು ತರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆ ದಾರಿಯೊಳು ಪೆನ್ನಾನದಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪ್ರವಾಹವು ಬಂದದ್ದರಿಂದ ಆ ಕುಂಭಾರರೆಲ್ಲರೂ ಆ ಪ್ರವಾಹದೊಳು ಇಳಿದು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೆ, ಆಕಡೆ ದಡಿಗೆ ನಿಂತು ನಾವು ಪ್ರವಾಹವು ಇಳಿದುಹೋದಮೇಲೆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕೇ ಹೊರ್ತು ಅವರಿಗೂ ಹೋಗಬಾರದೆಂದು ದಿಗುಲೊಂದಿಯಿದ್ದರು. ಆ ಸುಮುಖಿ ಅವರಂ ನೋಡಿ, ಅಣ್ಣಗಳಿರಾ ! ಅಕ್ಕಗಳಿರಾ ! ನಾನು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ದೀವಿಗೆಯಿಟ್ಟು ಪತಿಯಂ ಪೂಜೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಪ್ರವಾಹವು ನಮ್ಮನ್ನ ಎನುಮಾಡುವದು ? ನೀವು ಎನ್ನೊಡನೆ ಭಯಪಡದೆ ಬರಬೇಕೆಂದಳು. ಆ ಬಂಧುಗಳು ಎಲಾ ಹುಚ್ಚಳೇ ! ನಾವೀಗ ಈ ಪ್ರವಾಹದೊಳು ಇಳಿಯಬಹುದೆ; ಅಬ್ಬಾ ! ಗುಡ್ಡ ಕಲ್ಲುಗಳೊಡನೆ ಈ ದಿವಸ ನೀರು ಹರಿಯುತ್ತಲಿರುವದು. ಯಾವಪ್ರಕಾರ ಹೋಗಬಹುದೆಂದು ನುಡಿದು ಪರಿಹಾಸವು ಮಾಡಿದರು. ಆ ಸುಮುಖಿ ನಾನು ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಹೋಗುವೆನು. ನೀವು ಬಂದರೂ ಭಯವಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ನುಡಿದು ತಾನು ಆ ಪ್ರವಾಹದೊಳು ಇಳಿದಳು. ಆ ಪ್ರವಾಹ ಜಲವು ಎರಡು ಕಡೆಗೂ ನಿಂತು ಮಧ್ಯೆ ದಾರಿ ಕೊಡಲು, ಆ ಸುಮುಖಿ ಆ ದಾರಿಯಂ ಹೋಗಿ ಆ ಕಡೆಯ ದಡಕ್ಕೆ ಎರಿದ ಕೊಡಲೆ ಮತ್ತೆ ಆ ಪ್ರವಾಹ ಜಲವು ಕಲತು ಹರಿಯುತ್ತಿತ್ತು.

ಆ ಕುಂಬಾರರೆಲ್ಲರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನೋಡಿ ತಮ್ಮ ಮೂಗುಗಳಮೇಲೆ ಬೆರಳಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಅಬ್ಬಾ, ನಾವು ಇಷ್ಟು ದಿವಸಗಳು ಸುಮುಖಿ ಹುಚ್ಚಳೆಂದು ಯೋಚನೆಯಾಗಿದ್ದೆವು. ಆಹಾ ! ಅಧಿಕ ಮಹಾತ್ಮಳೊ, ಪತಿವ್ರತಾತಿರೋಮಣಿಯೊ ಆಗಿರುವಳು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹೊಳೆಯ ಪ್ರವಾಹವು ನಿಲ್ಲಿಸುವಮ ಯಾವಪ್ರಕಾರವು. ಈಕೆ

ಯು ಮನುಷಿಯಾಗಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಪರದೇವತೆಯಾಗಿರಬಹುದೆಂದು ಅನೇಕ ವಿಧಗಳಿಂದ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತ, ಬೆಳಗಾಗುವ ಪರಿಯಂತರವೂ ಆ ತೀರದಲ್ಲೇ ಇದ್ದು, ಆ ಪ್ರವಾಹವು ಇಳಿದನಂತರ ಅವರವರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಬಂದು, ಒಬ್ಬರೊಡನೆ ಒಬ್ಬರು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ಎಲ್ಲರೂ ಗುಂಪುಕೂಡಿ ಹಿರಿಯ ಕುಂಬಾರರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ, ಆತನಿಗೆ ಸುಮುಖಿ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಹಿರಿಯ ಕುಂಬಾರನು ಆಶ್ಚರ್ಯಹೊಂದಿ ಆ ಹುಚ್ಚಳು ಇಷ್ಟರಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಳೇ! ನಾನು ಯಾವಪ್ರಕಾರ ನಂಬುವೆನೆಂದು ಅನುಮಾನಿಸುತ್ತ ಇದ್ದು, ಒಬ್ಬ ವೃದ್ಧಸ್ತ್ರೀ ಬಂದು ಇವರ ಮಾತುಗಳು ನಿಜವಾಗಿಯೇ ಇರುವದೆಂದಳು. ಪೂರ್ವ ಒಂದುದಿವಸ ನಾನು ಸುಣ್ಣವು ಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಆ ಸುಮುಖಿಯ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೆನು. ಆ ಮಹಾತ್ಮಳು ತನ್ನ ಭರ್ತನಂ ಪೂಜಿಸುತ್ತಿರುವೆನೆಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಮತ್ತೊಬ್ಬ ವೃದ್ಧಳು ಬಂದು ಒಂದುದಿವಸ ಸುಮುಖಿಯಂ ತಾಂಬೂಲ ಕೊಡೆಂದು ಕೇಳಿದಳು. ಅದಕ್ಕೆ ಅಜ್ಜೀ, ನಾನು ಪತಿಗೆ ಭೋಜನವು ನೀಡಿದನಂತರ ಕೊಡುವೆನೆಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಮತ್ತೊಬ್ಬ ವೃದ್ಧಳು ಬಂದು, ನೀನು ಒಂದುದಿವಸ ದೇವರಂ ಪೂಜಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವಿಯಾ ಎಂದು ಕರೆದನು. ಅಜ್ಜೀ! ಎನ್ನ ದೇವರು ಮಂದಿರದೊಳಗೇನೆ ಇರುವರೆಂದು ನುಡಿದಳು. ಇನ್ನೊಬ್ಬಾಕಿ ಬಂದು ಸುಮುಖಿಯು ಮೂರು ಕುಳ್ಳಿನಿಂದ ಹಾಮುಸುಡುವದು ತಾನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಕಂಡಹಾಗೆ ನುಡಿದಳು. ಆ ಪ್ರಕಾರವು ಹತ್ತುಮಂದಿ ಹತ್ತುವಿಧವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಅಷ್ಟರೊಳು ಹಿರಿಯ ಕುಂಬಾರನು ಆಶ್ಚರ್ಯಹೊಂದಿ, ನಾನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನೋಡಿದೆ; ನಂಬಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಆ ರಾತ್ರಿ ಹನ್ನೆರಡುಘಂಟೆ ವೇಳೆಯೊಳು ಆ ಸುಮುಖಿ ಇರುವ ಗುಡಿಸೆಯಂ ಸುಟ್ಟುಬರುವಹಾಗೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದನು. ಆ ಬೀಗರೊಳು ಇಬ್ಬರು ಹೋಗಿ ಅದೇಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿದರು. ಆ ಮಂದಪ್ರಜ್ಞನನು ನಿದ್ರೆಯಿಂದೆದ್ದುದ್ದು ತಮ್ಮ ಗುಡಿಸಲಿಗೆ ಅಗ್ನಿ ಹತ್ತಿಕೊಂಡದಂ ಕಂಡು, ತತ್ತರಹೊಂದಿ, ಯಾ ಸುಮುಖಿಯಂ ನಿದ್ರೆಯಿಂದೆಬ್ಬಿಸಿ, ನಮ್ಮ ಗುಡಿಸಲಿಗೆ ಅಗ್ನಿ ಹತ್ತಿಕೊಂಡದಂ ಕಂಡು ತತ್ತರಹೊಂದಿ ಯಾ ಸುಮುಖಿಯಂ ನಿದ್ರೆಯಿಂದೆಬ್ಬಿಸಿ, ನಮ್ಮ ಗುಡಿಸಲುಗೆ ಅಗ್ನಿ ಹತ್ತಿಕೊಂಡು ಉರಿಯುತ್ತಿರುವದೆಂದು ಹೇಳಿದನು. ಆ ಇಂದುಮುಖಿಯು, ಪ್ರಾಣ ನಾಥಾ! ವರ್ಷವು ಬರುತ್ತಿರುವದೇ ನಮಗೆ ಅಗ್ನಿಭಯ ಯಾತಕ್ಕೆ, ಸುಖನಿದ್ರೆಮಾಡೆಂದು ಭರ್ತನಿಗೆ ಹೇಳಿದಳು. ಆ ಕೊಡಲೇ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವರ್ಷವು ಬಂದು ಆ ಉರಿಯು ತಣ್ಣಗಾಯಿತು.

ಅಷ್ಟರೊಳು ಆ ಹಿರಿಯ ಕುಂಬಾರನು ಅದ್ಭುತ ಹೊಂದಿ ತನ್ನ ಮೂಗಿನ ಮೇಲೆ ಬೆರಳಿಟ್ಟುಕೊಂಡನು. ಬೆಳಗಾದಮೇಲೆ ಆ ಹಿರಿಯ ಶೆಟ್ಟಿಯ ಬಂಧುಗಳು

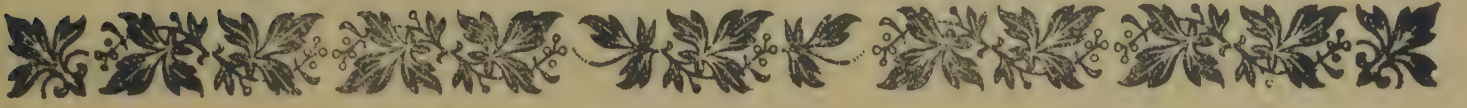
ಗುಂಪು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಆ ದೇವಿಯ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಆಕೆಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವಂಗೈದು, ಓ ತಾಯಿ! ನೀನು ಆದಿಶಕ್ತಿಯು; ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯಳಲ್ಲ; ಮಹಾಮಹಿಮೆಗಳುಳ್ಳವಳು. ಕಿಂಚಿತ್ ಪಾಪವು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿ, ಹುಚ್ಚಳಹಾಗೆ ಇದ್ದೆ ಎಂದು ನಾನಾವಿಧಗಳಿಂದ ಕೀರ್ತನೆಮಾಡಿ, ಅಮ್ಮಾ! ನೀನು ಕಷ್ಟಮಾಡಿ ಭುಜಿಸಬೇಡ, ನಾವು ವಂತಿನಮೇರಿಗೆ ಸಮಸ್ತ ವಸ್ತುಗಳಂ ತಂದು ಕೊಡುವೆವೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು. ಆ ಸುಮುಖಿ ಅಣ್ಣಯ್ಯಗಳಿರಾ! ಬೇಡವೆಂದು ಆ ಬಂಧುಗಳಂ ಸನ್ಮಾನಿಸಿ, ಅವರವರ ಮಂದಿರಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ, ಯಥಾವೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಾನು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತ, ಗೃಹಕೃತ್ಯಗಳಂ ನೆರವೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಇದ್ದಳು, ಆ ಸುಮುಖಿಯ ಪ್ರಭಾವ ಆದ್ಯಂತವು ಆ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದು ಸಮಾಪದಲ್ಲಿರುವ ಪುರಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿತು. ಆ ಪುರಿಯೊಳು ಇರುವ ಜನರು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಆ ಪುರಿಯ ಮಂತ್ರಿಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದು, ನಾವು ಜನ್ನಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿ ಪ್ರಭುವಿಗೆ ಹೇಳೋಣವೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ, ಒಂದುದಿವಸ ಭಾಂಡಗಳು ತರುವಾಗ ತಾನು ಆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾದಿದ್ದು, ಆ ಭಾಂಡಗಳ ಹೊರೆಯು ಆಕೆಯ ತಲೆಮೇಲೆ ಬರುವದಂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಕಂಡು ಆಶ್ಚರ್ಯಹೊಂದಿ, ಆ ಮಹಾ ಪತಿವ್ರತಾ ಪ್ರಭಾವವೆಲ್ಲವೂ ತನ್ನ ಪ್ರಭುವಿಗೆ ಹೇಳಿ, ಮತ್ತು ಆ ಇಂದುಮುಖಿ ಭಾಂಡಗಳು ತರುವಾಗ ಅರಮನೆಯ ಮೇಲಿಂದ ಆ ಪ್ರಭುವಿಗೆ ತೋರಿಸಿದನು. ಆ ನರೇಂದ್ರನು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟು, ಪ್ರಧಾನಿಯಂ ನೋಡಿ, ಮಿತ್ರನೇ, ನೀನು ಹೇಳಿದ ವಚನಗಳೆಲ್ಲವೂ ನಿಜವಾಗಿಯೇ ಇರುವುದು; ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಪರೀಕ್ಷಿಸೋಣ. ಆ ಇಂದುಮುಖಿ ಹನ್ನೆರಡು ಘಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತನ್ನ ಪುರುಷನಂ ಪೂಜಿಸಿ ಭೋಜನವು ನೀಡುವಳೆಂದು ಹೇಳಿದೆ; ನಾವು ಈ ದಿವಸ ಆಲಸ್ಯಮಾಡಿ ಕೆಲವು ಹೊತ್ತು ನಿಂದ್ರಿಸಿ, ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಮವಾಗಿ ಪತಿಗೆ ಭೋಜನವು ನೀಡುವಳೋ ನೋಡೋಣವೆಂದು ಹೇಳಿ, ಆ ಪ್ರಭುವು ತನ್ನ ಭಾರ್ಯಳಂ ನೋಡಿ, ನೀನು ಆ ಕುಂಬಾರ ಭಾಗ್ಯಶಾಲಿಯಂ ಕರೆದು, ಆ ಭಾಂಡಗಳೆಲ್ಲಮಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರೊಕ್ಕ ಕೊಡದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲವು ಕೂಡ್ರಿಸಿ, ನಿನ್ನ ಆಭರಣಗಳೆಲ್ಲಮಂ ಶೃಂಗಾರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ಕಾಲವು ಅತಿಕ್ರಮಿಸುವಹಾಗೆ ಮಾಡೆಂದು ಹೇಳಿದನು. ಆ ರಾಜಪತ್ನಿಯು ಒಳ್ಳೆದೆಂದು ತನ್ನ ಪರಿಚಾರಕರಂ ಕಳುಹಿಸಿ, ಆ ಸುಮುಖಿಯಂ ಕರತರಿಸಿ, ಆ ಗಡಿಗೆಗಳೆಲ್ಲಮಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಆಕೆಯಂ ಒಂದು ಪೀಟದಮೇಲೆ ಕೂಡ್ರಿಸಿ, ವಿವಿಧ ಮರ್ಮದಗಳು ಮಾಡಿಸುತ್ತ, ಆಕೆಗೆ ತಲೆ ಬಾಚಿ, ಕಪ್ಪನಿಟ್ಟು, ತನ್ನ ಆಭರಣಗಳೆಲ್ಲಮಂ ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆ ಸುಮುಖಿ ರಾಜಭಾರ್ಯೆಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಓ ತಾಯಿ! ನಾನು ಕುಂ

ಬಾರಳು, ಎನಗೆ ಮರಾಧೆಗಳು ಯಾತಕ್ಕೆ, ಭೂಷಣಗಳು ಯಾತಕ್ಕೆ, ರೊಕ್ಕವಂ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡು, ನಾನು ಹನ್ನೊಂದು ಘಂಟೆಗೆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿ ಹನ್ನೆರಡು ಘಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಎನ್ನ ಭರ್ತನಿಗೆ ಪೂಜೆಯೂ ಭೋಜನವೂ ಮಾಡಬೇಕು, ಎನಗೆ ತಡಮಾಡದೆ ರೊಕ್ಕವಂ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದಳು. ಆ ರಾಜಪತ್ನಿಯು ಒಳ್ಳೆದೆಂದು ಸಮಸ್ತಾಭರಣಗಳಂ ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದು ದಂ ಕಂಡು, ಆ ಸುಮುಖಿ ಕಾಲ ಅತಿಕ್ರಮಿಸುವದೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ, ತನ್ನ ಮನದೊಳು ಸೂರ್ಯನಂ ನೆನೆದು ಅಲ್ಲೇ ನಿಂತಿರೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದಳು. ಆದಿತ್ಯನು ಪತಿವ್ರತಾ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂ ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಹಂತ್ಸುಘಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಆ ರಾಜಪತ್ನಿ ಅನೇಕ ವಿಧವಾಗಿ ಶೃಂಗಾರಮಾಡುತ್ತ, ತನ್ನ ದಿವ್ಯವಸ್ತ್ರಗಳಂ ಉಡುಸುತ್ತ ನಿಂತ ದರ್ಪಣಹತ್ತರ ನಿಂದ್ರಿಸುತ್ತ, ಈಪ್ರಕಾರ ಕಾಲವು ಅತಿಕ್ರಮಿಸುವಹಾಗೆ ಮಾಡಿದಳು. ಆ ಪ್ರಭುವು ಪ್ರಧಾನಿಯು ಕಾಲವಂ ತೋರಿಸುವ ಯಂತ್ರಗಳಂ ಸಮಾಪ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೋಡುತ್ತ, ಸೂರ್ಯನು ಉದಯಗಿರಿಯಲ್ಲೇ ನಿಂತಿರುವದಂ ಯೋಚಿಸಿ, ಅಬ್ಬಾ ಈಗ ಸಂದರ್ಭಸಮಯವಾಯಿತು, ಸೂರ್ಯನು ಘತ್ತುಘಂಟೆಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ನಿಂತುಹೋದನು. ಹಾಹಾ ! ಇಂಥಾ ಮಹಾ ಪತಿವ್ರತೆಯ ದರ್ಶನದಿಂದ ನಾವು ಧನ್ಯರಾದೆವೆಂದು ಈ ಇಬ್ಬರೂ ಆ ದೇವಿಯಂ ನಾನಾವಿಧಗಳಿಂದ ಕೀರ್ತನೆಮಾಡಿ ಪಾಲ್ಕಿಯೊಳು ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮಂಗಳವಾದ್ಯಗಳಿಂದ ಆ ಕುಂಬಾರಹಳ್ಳಿಗೆ ಸಂಗಡ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತಿರಲು, ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳು ವೇದವಾದ್ಯಗಳು ಮಾಡಿ ಪುಷ್ಪವರ್ಷಮಂ ಸುರಿಸಿದರು. ಪ್ರಭುವು ಆ ದೇವಿಯಂ ಆಕೆಯ ಮಂದಿರದೊಳು ಬಿಡಿಸಿ ವಿಶೇಷವಾದ ಧನ್ಯವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ, ಭೋಜನ ಪದಾರ್ಥಗಳೆಲ್ಲವು ತಾನು ಕಳುಹಿಸುವಹಾಗೆ ಆಪ್ತನೆಪಡೆದು ತನ್ನ ಪ್ರಧಾನಿಯೊಡನೆ ಪುರಿಗೆ ತೆರಳಿದನು. ಅನಂತರ ಸುಮುಖಿ ಅಡಿಗೆಮಾಡಿ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಸಂಚಾರವಂ ಉಂಟುಮಾಡಿ, ತನ್ನ ಭರ್ತನ ಪಾದಗಳಿಗೆ ಅರ್ಚನೆ ವಂದನಾದಿ ಪೂಜೆಗಳು ದೂಪ ದೀಪ ನೈವೇದ್ಯಗಳು ಮಾಡಿ ಹನ್ನೆರಡುಘಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಭರ್ತನಿಗೆ ಭೋಜನವಂ ನೀಡಿದಳು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಹಾ ಪತಿವ್ರತೆಗಳ ಪ್ರಭಾವಗಳು, ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಗಳು ನೀನು ತಿಳಿಯದೆ ಎನ್ನಹಾಗೆ ನುಡಿದೆ. ಈ ಸುಮುಖಿದೇವಿ ಬಹು ದಿವಸಗಳು ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಹಿಂದೆ ತನ್ನ ಭರ್ತನೊಡನೆ ದೇಹವಂ ಬಿಟ್ಟು, ತನ್ನ ಭರ್ತನು ತಾನು ಮೋಕ್ಷವಂ ಹೊಂದಿದರೆಂದು ದ್ರೌಪತಿ ಹೇಳಿದಳು. ಆ ಸತ್ಯಭಾಮೆಯು ಮೂಗಿನಮೇಲೆ ಬೆರಳಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಅಶ್ಚರ್ಯಮಂಪಟ್ಟು, ಆ ದೇವಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ— ಮಹಾತ್ಮಳೆ ! ಪುಷ್ಪವೇಡೆದೇವಿ ಚರಿತ್ರವಂ ಹೇಳಿ, ನನ್ನಂ ನಿರ್ದೋಷಳಾಗಿ ಮಾಡೆಂ

ದು ವಿನಯದಿಂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲು, ಆ ದೃಢದರಾಜಪುತ್ರಿ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಇಂತೆಂದಳು—

ಈ ಕಥೆಯುಂ ಪರಿಸಿದವರಿಗೆ ಕೇಳಿದವರಿಗೆ ಭಕ್ತಿ ಜ್ಞಾನ ವೈರಾಗ್ಯ ಧನಕನಕ ವಸ್ತುವಾಹನಾದಿಗಳು ಭಗವಂತನು ದಯಪಾಲಿಸುವನು.

ಸುಮುಖೀದೇವಿಯು ಕಥೆಯು ಸಮಾಪ್ತವು.



ಪುಷ್ಪವೇಣೀದೇವಿಯು ಕಥೆಯು.



ಸತ್ಯಭಾಮಯೇ ! ಪೂರ್ವ ಜೋಳದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರದಾನಪಟ್ಟಣವಾದ ಕಾಂಚೀ ಪುರವೆಂಬ ಪಟ್ಟಣವಿರುವದು. ಆ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಪುಷ್ಪರಥನೆಂಬರಸನು ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಆ ಅರಸನಿಗೆ ಅಧಿಕಸುಂದರವೂ, ಗುಣವೇಷಗಲೂ, ಶಾಂತವೂ ಅಣಗಿಸಜೆಯುವ ಪುಷ್ಪವೇಣಿಯೆಂಬ ಒಂದು ಪುತ್ರಿಕಾರತ್ನವು ಜನನವಾಯಿತು. ಆ ಸರೇಂದ್ರನು ಆ ಮಗುವುಂ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಬೆಳೆಸುತ್ತಾ ಸಕಲ ವಿದ್ಯೆಗಳು ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿಸುತ್ತಯಿದ್ದರು. ಆ ಕನ್ಯಕಾಮಣಿ ಸದ್ಗುಣಗಳಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಾ ಯವ್ವನ ವಯಸ್ಸುವುಳ್ಳವಳಾಗಿ ಅಂತಃಪುರದೊಳು ಇದ್ದಳು. ಆ ಅರಸನ ಸಭೆಗೆ ಒಂದುದಿವಸ ಸದಾಶಿವನೆಂಬ ಮಹಾಶುಷಿ ಬಂದುದಂ ಕಂಡು ಆ ಸರೇಂದ್ರನು ಆ ಶುಷಿಯಂ ಪೂಜಿಸಿ ಕ್ಷೇಮಗಳಂ ವಿಚಾರಿಸಿ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳು ನಮ್ಮ ಮಂದಿರ ದೊಳಿದ್ದು ಹೋಗಬಹುದೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ತನ್ನ ಪುತ್ರಿಯ ಅರಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ

ನು. ಆ ಪುಷ್ಪವೇಣಿ ಆತ್ಮಾನಂದದಿಂದ ಆ ಮಹಾಮುಷಿಯಂ ಸಂಗಡ ಕರದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಆ ಮುನೀಂದ್ರನ ವಾದಗಳಿಗೆ ಅರ್ಜನವಂದನಾದಿ ಪೂಜೆಗಳು, ದೂಪದೀಪ ನೈವೇದ್ಯಗಳು ಒತ್ತುತ್ತ, ಒಂದುದಿವಸ ಮಹಾತ್ಮಾ ! ನನ್ನ ಚಿತ್ತವು ಧರ್ಮದೇವತೆಯಲ್ಲೇ ನಿಲ್ಲುವಂತೆಯೂ, ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪತಿವ್ರತೆಯೆಂದು ಕೀರ್ತಿ ಹೊಂದುವಹಾಗೂ ಮೋಕ್ಷವು ಸಂಭವಿಸುವಂತೆಯೂ ಕಟಾಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿದಳು.

ಆ ಮುನೀಂದ್ರನು ಗೋಳೆಂದುನಕ್ಕು, ಮಗುವೇ ! ನಿನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಅವೋಘಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಈ ಮೂರು ವರಗಳು ನೀನಿಗೆ ಕೊಡುವೆನು. ನೀನು ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವುಳ್ಳವಳು, ಮಹಾತಪಸ್ವಿಯಳು, ಸುಕುಮಾರಿಗಳು, ಪತಿವ್ರತಾ ಧರ್ಮಗಳಂಕೇಳು, ಕನ್ನಿಕೆಯರು ಪ್ರಥಮ ತಮ್ಮ ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಇಚ್ಛೆಪಟ್ಟ ಭರ್ತವಿನಹಾ, ಅನ್ಯರಂ ಇಚ್ಛೆಪಡಕೂಡದು, ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯರಂ ಇಚ್ಛೆಪಡುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಚಿತ್ತಜಲನವು ಇಲ್ಲದೆ ಪರಪುರುಷರೊಡನೆ ಕ್ರೀಡಾಸುವದು ಉತ್ತಮವು ಚಿತ್ತವೇ ಜನ್ಮಾದಿಗಳಿಗೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೂ ಮೋಕ್ಷನರಕಗಳಂ ಹೊಂದುವದಕ್ಕೂ ಕಾರಣವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಜಾರತ್ಯಮಾಡುವದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಶರೀರ ಜಾರತ್ಯವು ದೋಷವು ಆಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆ ಪುಣ್ಯವತಿಗೆ ಪುಣ್ಯಲೋಕಗಳು ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಆಗುವದು. ಪತಿಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಸ್ತ್ರೀಗಳು ಶರೀರಸುಖವಂ ಇಚ್ಛೆಪ್ಪರು, ಧನವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳಂ ಇಚ್ಛೆಪ್ಪರು, ತಾಯಿತಂದೆಗಳಂ ಇಚ್ಛೆಪ್ಪರು, ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ತುಚ್ಛಸುಖಗಳಂ ಇಚ್ಛೆಪ್ಪರು. ಲೋಕಭ್ರಾಂತಿ, ಲೋಕಾಂತರ ಭ್ರಾಂತಿ, ದೇವಭ್ರಾಂತಿಗಳಂ ಇಚ್ಛೆಪ್ಪರು, ಭರ್ತನಂ ದೇವರಾಗಿ ಭಾವಿಸಿ ತಾನು ಭಕ್ತಿಪರಳಾಗಿ ಆತನವಾದಗಳಿಗೆ ಅರ್ಜನವಂದನಾದಿ ಪೂಜೆಗಳು ದೂಪದೀಪ ನೈವೇದ್ಯಗಳು ಮಾಡುತ್ತ, ತ್ರಿಕರಣ ಶುದ್ಧಿಯಾಗಿ ಆತನ ಭಕ್ತಿಶೇಷವಂ ಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾ, ಪತಿಯು ಇರುವಸ್ಥಳವೇ ಪರಮಪದವೆಂದಲೂ, ಮೋಕ್ಷಪದವಿಯೆಂತಲೂ ಭಾವಿಸುವರು.

ಸರ್ವಶರೀರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆತ್ಮ ಒಬ್ಬನೇ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಾ ಇರುವನು. ಆತನೇ ದೇವರು, ಆತನೇ ನಾರಾಯಣಮೂರ್ತಿ, ಆತನೇ ಮಹಾಲಿಂಗವು, ಆತನೇ ಮುಕ್ತಿ ಕಾಂತನು, ಆತನೇ ಆತ್ಮಾರಾಮನು, ಆತನ ಶಬ್ದವೆನಿಪ್ರಣವವು, ಆತನ ಸಂಚಾರದಾರಿಗಳೇ ಇಡಾಪಿಂಗಳಗಳು, ಆತನ ಒರುವಿಕೆಯು ರೇಚಕವು, ಆತನ ಹೋಗುವಿಕೆಯು ಪೂರ್ವಕವು, ಆತನ ಬಿಡುವಿಕೆಯು ಕುಂಭಕವು, ಆತನ ತೇಜಸ್ಸು ಅವೋಜ್ಞೋತಿಯು, ಆತನು ರಾಕಾರನು ನಾನು ಸಾಕಾರನು, ನೀನು ಸಾಕಾರಿಯು, ಸರ್ವ ಶರೀರಗಳು ಸಾಕಾರಗಳು, ಆತ್ಮ ನಿಕಾರಾರನು, ಆತ್ಮಪತಿಯು ಆತ್ಮ ಸಮಸ್ತ ಶರೀರಗಳಲ್ಲಿಯದ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವದರಿಂದ ಭರ್ತನಂ ಸಾಕಾರ ಬ್ರಹ್ಮವಾಗಿಯೇ ಭಾವಿಸಿ ಎಲ್ಲಿ

ಯೂ ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲದೆ ವರ್ತಿಸುವುದೇ ಪತಿವ್ರತಾಧರ್ಮವು. ಆತ್ಮಾರಾಮನೇ ಭರ್ತ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆತನಶಬ್ದವಾದ ಪ್ರಣವಂ ಸದಾಕಾಲವು ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯವಾದ ಜಿಹ್ವೆಂ ದ್ರಿಯದೊಡನೆ ಜಪಿಸುವುದೇ ಪತಿಯಂ ಧ್ಯಾನಿಸುವದು. ಇದೇ ಚಿತ್ತವಂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ರಿಸುವದೆಂದು ಆ ಕನ್ಯಾರತ್ನಕ್ಕೆ ಪಂಚಾಕ್ಷರೀ ಮಂತ್ರವಂ ಬೋಧಿಸಿ, ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ತತ್ವಗಳಂ ಹೇಳಿ, ಪರಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪವಾದ ಪರಮಹಂಸನಂ ತೋರಿಸಿ, ಸೋಹವಂ ಶೃತಪಡಿಸಿ, ಈ ಅಕ್ಷರದ್ವಯವೇ ಪ್ರಣವವು, ಇದೇ ತಾರಕಮಂತ್ರವೆಂದು ಬೋಧಿಸಿ ರೇಚಕವೂರ್ವಕ ಕುಂಭಕಗಳಂ ನಾದಬ್ರಹ್ಮವಂ ತೋರಿಸಿ, ಮವುನ ಸಮಾದಿಯಲ್ಲಿ ನಿದ್ರಿಸಿ, ಸಾನಾ ಧರ್ಮಗಳಂ ಬೋಧಿಸಿ, ದೀರ್ಘ ಸುಮಾಂಗಲ್ಯವತಿಯಳಾಗಿ ಇರುವೀ ಯೆಂದು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ, ಆ ಮುನೀಂದ್ರನು ತನ್ನ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋದರು.

ಅನಂತರ ಪುಷ್ಪವೇಣಿ ಪಂಚಾಕ್ಷರೀ ಮಂತ್ರವಂ ಜಪಿಸುತ್ತಾ, ಅಧರವಂಬಂ ಧಿಸಿ ಪ್ರಣಧ್ಯಾನವಂ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದೆ ರಾತ್ರಿಯೊಳು ರೇಚಕವಂ ಮಾಡಿ ನಾದಬ್ರಹ್ಮವಂ ಎಬ್ಬಿಸಿ ಆನಂದಪಡುತ್ತ, ನಿದ್ರಾಹಾರಗಳಂ ವಲ್ಲದೆ ಕಡಮೆ ಯಾಗಿ ಮವುನವು ಧರಿಸಿ ಸದಾಕಾಲವು ಆತ್ಮಧ್ಯಾನವು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಈವ್ರ ಕಾರವಿರಲು ಆ ಪುಷ್ಪರಥ ಮಹಾರಾಯ ತನ್ನ ಪುತ್ರಿಗೆ ವಿವಾಹ ಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸಿ, ಚಪ್ಪನ್ನದೇಶದ ಆರಸರ ಕುಮಾರರ ರೂಪ ಪಠಗಳು ತರಿಸಿ ತನ್ನ ಕುಮಾರ್ತೆಗೆ ತೋರಿಸಿ, ತಾಯಿ! ಈ ರೂಪ ಪಠಗಳೊಳು ಬರುವ ಪುರುಷನಂ ಇಚ್ಛೈಸು ಆತನಂ ಕರತರಿಸಿ ನಿನಗೆ ವಿವಾಹವಂ ಮಾಡಿಸುವೆನೆಂದು ಹೇಳಿದನು. ಆ ಕನ್ಯಾರತ್ನವು ಗುರುವಚನವನ್ನನುಸರಿಸಿ ಪಿತನೇ, ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇಚ್ಛೈಸಿದ ಪತಿಯಂ ವಿನಹಾ ಇತರರು ಮತ್ತೆ ಇಚ್ಛೈಸಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ; ಇದು ಎನ್ನಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯೆಂದು ಹೇಳಲು, ಆ ನರೇಂ ದ್ರನು ಒಳ್ಳೆದೊಂದು ಆ ಪಠಗಳೆಲ್ಲಮಂ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಒಂದೊಂದು ಪಠದೊಳಿರುವ ಆರಸರ ಪುತ್ರನ ಹೆಸರು, ಆತನ ಪ್ರಾಯವು ದೇಶವು ಜನನೀ ಜನಕರನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಪುಷ್ಪವೇಣಿಯು ಆ ಪಠಗಳೆಲ್ಲವಂ ನೋಡಿ ಅವುಗಳೊಳು ಮಾಳವದೇಶದ ರಾಜಪು ತ್ರನಾದ ಸುಪ್ರಕಾಶನಂ ಇಚ್ಛೆಪಡಲು, ಆ ನರೇಂದ್ರನು ಜ್ಯೋತಿಷ್ಕರಂ ಕರಸಿ ಮು ಹೂರ್ತವಂ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಆರಸನಿಗೆ ಶುಭರೇಖೆಗಳಂ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಇಷ್ಟರೊಳು ಆ ಮಾಳವದೇಶದ ರಾಜಪುತ್ರನಾದ ಸುಪ್ರಕಾಶನು ಸ್ತ್ರೀಗಳ ಧರ್ಮ ಮರ್ಮ ಕರ್ಮಗಳಂ ಎಚಾರಿಸಿ, ಆಹಾ ಸ್ತ್ರೀಗಳು ವಿಟಪುರುಷರೊಡನೆ ಕೂಡಿ ಪುರುಷನಂ ಪುತ್ರೀಪುತ್ರರಂ ಬಂಧುಗಳಂ ಕೊರಳುಗಳಂ ಕೊಯ್ಯುವರೆಂತಲೂ, ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ತಿರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು, ವಾಕ್ಯಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು, ವಕ್ಷಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಧರಿಸಿರುವರೆಂತಲೂ, ಪತಿಭಕ್ತಿಪರರು ಇರುವದು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅವರೂಪವೆಂತಲೂ ಯೋಚಿಸಿ, ತನಗೆ ವಿವಾ

ಹವು ಬೇಡವೆಂದು ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳೊಡನೆ ವಾದಿಸಿ, ಅವರ ವಚನಗಳು ಕೇಳದೆ, ಮಂತ್ರಿ ಕುಮಾರನಾದ ಸುನೀತಿಯಂ ಸಂಗಡ ಕರಕೊಂಡು ಉತ್ತರಮಾರ್ಗವಿಡಿದು ಪ್ರಯಾಣವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತ, ದುಷ್ಟಮೃಗಗಳಂ ಕೊಲ್ಲುತ್ತ, ವನ್ಯಫಲಗಳಂ ಭಕ್ಷಿಸುತ್ತ, ಜಲವಾನವಂಗೈಯ್ಯುತ್ತ, ಮಹಾ ಋಷಿಗಳಂ ಸೇವಿಸುತ್ತ, ಆ ಋಷಿಗಳ ಆಶ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತ, ತನ್ನಂ ಶಿಷ್ಯನಾಗಿ ನಿಗ್ರಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಹೋಗಿ ಬಹುದೂರದಲ್ಲಿ ಯಜಲರೆಂಬ ಮಹಾ ಋಷಿಯಂ ನೋಡಿ, ಆ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಶುಶ್ರೂಸೆಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಯಜಲರು ಅವರಂ ಆದರಿಸಿ, ನೀವು ಬಂದ ಕಾರ್ಯವೇನೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ಆ ರಾಜಪುತ್ರನು ತನ್ನ ವೈರಾಗ್ಯವಂ ಹೇಳಿ, ಮೋಕ್ಷಮಾರ್ಗವಂ ಬೋಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಲು, ಆ ಮಹಾತ್ಮರು ಎಲಾ ಬಾಲಕರೇ ನೀವು ಪ್ರಯಾಸಹೊಂದಿ ಬಹುದೂರ ಬಂದಿರುವಿರಿ. ಅಕಟಾ ನಾಮರೂಪಗಳು ಪ್ರಕೃತಿದ್ವಯವು ತ್ರಿಗುಣಗಳು ಇಲ್ಲದ ನಿರ್ವಿಕಾರ ಯಜಲ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಬ್ರಹ್ಮವು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆಧಾರವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯೂ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಇರುವದು. ಅಣುಮಾತ್ರವಾದರೂ ಬ್ರಹ್ಮವು ಇಲ್ಲದ ಸ್ಥಳವು ಇಲ್ಲ. ಪರಿಪೂರ್ಣ ಬ್ರಹ್ಮವು ವಿನಹಾ ಮತ್ತಾವುದೂಯಿಲ್ಲ. ಪ್ರಪಂಚವು ಮಧ್ಯ, ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳು ಸುಳ್ಳು, ಮೋಕ್ಷಗಳು ಸುಳ್ಳು, ಬಂಧಮೋಕ್ಷಗಳು, ಪುಣ್ಯಪಾಪಗಳು, ಸ್ವರ್ಗನರಕಗಳು, ಸತ್ಯಾಸತ್ಯಗಳು, ಭ್ರಾಂತಿ ಅಭ್ರಾಂತಿ, ಭ್ರಾಂತಿಯಿಂದಲೇ ಪ್ರಪಂಚವೂ ರೂಪವೂ ನಾಮಗಳುಳ್ಳ ಸರ್ವವೂ ತೋರುತ್ತಿರುವದು. ಈ ಶರೀರಗಳಿಗೆ ಮೂಲವುಯಿಲ್ಲ, ಶರೀರಗಳೇ ಮಾಯ ಆತ್ಮಶರೀರಗಳು ಎರಡೂ ಪ್ರಕೃತಿದ್ವಯವು. ಈ ಪ್ರಕೃತಿದ್ವಯವೇ ಆರುವುಳ್ಳ ಪುರುಷನು, ಅರಿವೆಂದರೆ ಮಾಯೆಯು. ಈ ಮಾಯೆಗೆ ಮೂಲವುಯಿಲ್ಲ, ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆತಾನೆ ಮಟು ಮಾಯವಾಗಿ ಬಂದು ಹೋಗುತ್ತಲಿರುವದಾದುದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಪಂಚವು ಸ್ವಪ್ನದ ಹಾಗಿರುವದು. ನಿಜಸ್ವರೂಪ ಅರಿತರೆ ಎನೂಯಿಲ್ಲ. ಕನಸಿನೊಳು ಬಂದ ಶರೀರಗಳು ಎಚ್ಚರವಾದರೆ ಎನೂಯಿಲ್ಲದಹಾಗೆ ಗುರುವಿನವಾಕ್ಯದಿಂದ ಎಚ್ಚರವಾದವರಿಗೆ ಎನೂಯಿಲ್ಲ. ಅಚಲ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಬ್ರಹ್ಮವು ನೋಡುವದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವದೇ ಹೊರ್ತು ಮಾಯೆಯ ಅರಿವಂ ನೋಡುವದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದು. ಅದು ಭ್ರಮೆಯಿಂದ ತೋರುವದೇ ಹೊರ್ತು ನಿಜವಾಗಿ ಇರುವದಲ್ಲ. ಸರ್ವವೂ ಮಾಯವು, ಮಾಯೆ ಅಂದರೆ ಭ್ರಮೆಯು ಈ ಪರಿಪೂರ್ಣವು ಅಚಲ ಪರಿಪೂರ್ಣವೇ ನಿನ್ನ ನಿಜಸ್ವರೂಪವೇ ಸ್ವರೂಪವು. ನಿನ್ನ ನಿಜಸ್ವರೂಪವೇ ಗುರುಶಿಷ್ಯ ನಿಜಸ್ವರೂಪವಾದ ಪರಮಪದವು. ಈ ಪ್ರಕೃತಿದ್ವಯವಾದ ಶರೀರ ಆತ್ಮಗೆ ಮೂಲವುಯಿಲ್ಲ. ನಿರ್ವಿಕಾರ ಯಜಲವು ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಯವಂ ಹುಟ್ಟಿಸುವದು. ಮಾಯೆಯು ಹುಟ್ಟಲೇಯಿಲ್ಲ, ಸರ್ವವೂ

ಭ್ರಾಂತಿಯೊಂದು ಷೋಡಾಕ್ಷರವಂ ಹೇಳಿ ಅಜಲ ಪರಿವೂರ್ಣಬ್ರಹ್ಮವಂ ಸೌಜ್ಞೆಯಂ ಮಾಡಿ ದ್ವಾದಶಾಕ್ಷರಿಯಂ ಬೋಧಿಸಿದರು. ಅವರು ಅದ್ಭುತವಂ ಹೊಂದಿ, ಆ ಮಹಾ ದೇಶಿಕ ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ವಿವಿಧ ಶಿಶ್ರುಷಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತ, ಆ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳು ಇದ್ದರು.

ಆ ಪುಷ್ಪರದ ಮಹಾರಾಯನು ಮಾಳವರಾಜನು ಕಳುಹಿಸಿದ ಪ್ರತಿಲಿಖಿತಗಳಂ ಓದಿಕೊಂಡು, ತನ್ನ ಪುತ್ರಿಯಂ ನೋಡಿ, ತಾಯಿಯಾ ನೀನು ಇಚ್ಛಿಸಿದ ಸುಪ್ರಕಾಶನು ನಮ್ಮ ಶುಭಲೇಖನವು ಹೋಗಿ ಸೇರುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ತಾನು ಮದುವೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ತನ್ನ ತಂದೆಯೊಡನೆ ವಾದಿಸಿ, ಮಂತ್ರಿಕುಮಾರನಾದ ಸುನೀತಿಯೊಡನೆ ಭೂಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಹೋದಹಾಗೆ ಲಿಖಿತಗಳು ಬಂದಿರುವದೆಂದು ಹೇಳಿ ಆ ಲಿಖಿತಗಳಂ ಮನೆಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಪುಷ್ಪವೇಣಿಯು ಆ ಲಿಖಿತಗಳಂ ಓದಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ದುಃಖಪಡುತ್ತ, ಎನ್ನಯ ಪ್ರಿಯವಾದ ಜನನೀ ಜನಕರುಗಳಿರಾ, ನಾನು ಎನ್ನ ಭರ್ತನಂ ಹುಡುಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವೆನು, ಎನಗೆ ಸೈನ್ಯವಂ ತಯಾರಿಸಿರೆಂದಳು. ಆ ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳು ಪುತ್ರಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಚಿಂತಿಸುತ್ತ, ತಾಯಿಯಾ ನೀನು ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುವದೇನು, ಆತನು ನಿನಗೆ ಯಾವಪ್ರಕಾರ ಗಂಡನಾದಾನು, ಒಂದುವೇಳೆ ಹಾಗೆ ಗಂಡನಾಗಿದ್ದರೂ ಭೂಸಂಚಾರಮಾಡಿ ಬರುವನು, ನಾವು ಚತುರ್ದಿಕ್ಕಿಗೂ ಸೈನ್ಯವಂ ಕಳುಹಿಸಿ ಆತನಂ ಕರೆಕಳುಹಿಸಿ ನಿನಗೆ ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಸುವೆವು ಎಂದು ನುಡಿದರು. ಆ ಕನ್ಯಾರತ್ನವು ಒಲ್ಲೆನೆಂದೂ, ನಾನೇ ಹೋಗಿ ಕರತರುವೆನೆಂದು ಅನೇಕ ಧರ್ಮನೀತಿಗಳಂ ಹೇಳಿ, ಅವರಂ ಸಮಾಧಾನಗೊಳಿಸಿ ಒಂದು ವಾಲ್ಮೀಯೊಳು ಕೂತು, ಅನೇಕ ಸೇನೆಗಳೊಡನೆ ಪ್ರಯಾಸಪಟ್ಟು ಉತ್ತರಮಾರ್ಗವಿಡಿದು ಹೋಗುತ್ತಿರಲು, ಆ ಜೋಳಭೂಪತಿಯು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ತನ್ನ ಪುತ್ರಿಯ ಪರ್ತಮಾನವಂ ತಿಳಿಯುವಹಾಗೆ ಕಟ್ಟುಮಾಡಿಸಿದನು. ಆ ಪುಷ್ಪವೇಣಿ ಅರಣ್ಯದೊಳು ಪರ್ವತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಗುಹೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಹಾ ಋಷಿಗಳ ಆಶ್ರಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹುಡುಕುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಅಲ್ಲಿ ಆ ಯಜಲಗುರುವು ರಾಜಪುತ್ರನಂ ಕಂಡು, ಪುಣ್ಯಾತ್ಮಾ! ನೀನು ನಿನ್ನ ಮಂತ್ರಿಯಂ ಕರಕೊಂಡು ನಿನ್ನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗು, ನಿನಗೆ ಪರಮ ಸಾಧುವಾದ ಪತಿವ್ರತಾರತ್ನವು ಭಾರ್ಯಳಾಗಿ ಸಂಭವಿಸುವಳು ಹೋಗಬಹುದೆಂದು ಆಶೀರ್ವಾದವಂ ಗೈದು ಕಳುಹಿಸಿದವರಾದರು. ಆ ಇಬ್ಬರು ಮಹಾಋಷಿಯ ಆಜ್ಞಾಪ್ರಕಾರವು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ತಮ್ಮಪುರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತ, ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಿಶಾಲವಾದ ವಟವೃಕ್ಷವಂ ಸೇರಿದವರಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಅಶ್ವಗಳಂ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಇಳಿದು ಫಲಗಳಂ

ಬಕ್ಕಿಸಿ, ಜಲಪಾನವಂ ಮಾಡಿ, ಆ ರಾತ್ರಿ ಆ ಗಿಡದ ಕೆಳಗೆ ಮಲಗಿ ನಿದ್ರೆಮಾಡಿದರು. ಆ ರಾತ್ರಿ ನಾಲ್ಕುನೇಜಾಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಾಗಸರ್ಪವು ಬುಸಗಳೊಡಿಯುತ್ತ, ಕಿಡಿಗಳುರಿಯುತ್ತ ಬರುವದಂ ಕಂಡು ಆ ಮಂತ್ರಿ ಕುಮಾರನು ರಾಜಪುತ್ರನಂ ನಿದ್ರೆಯಿಂದೆಬ್ಬಿಸಿ, ಅಣ್ಣಯ್ಯನೇ ಘೋರಸರ್ಪವು ಬರುತ್ತಿರುವದೆಂದು ಹೇಳಿ ಆ ಇಬ್ಬರು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಅಂಬುಗಳಂ ಮೂಡಿ ಬಾಣಗಳಂ ಸಂಧಿಸಿ, ಆ ಸರ್ಪದಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲು, ಆ ಸರ್ಪವು ಅವರ ಬಾಣಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕದೆ, ಮಟ್ಟುಮಾಯವಾಗಿ ಪ್ರಥಮಮಿಂಚಿನ ಬಳ್ಳಿಯಹಾಗೆ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸಿ, ಆ ಇಬ್ಬರು ನೇತ್ರಗಳಂ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡರು. ಅಷ್ಟರೊಳು ಆ ಸರ್ಪವು ಬಂದು ಆ ರಾಜಪುತ್ರನಂ ಕಚ್ಚಿ, ಮಟ್ಟುಮಾಯವಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ಆ ಕೂಡಲೆ ಈ ಸುಪ್ರಕಾಶನು ವಿಗತಪ್ರಾಣನಾಗಿ ಭೂಮಿಯಮೇಲೆ ಬಿದ್ದನು. ಮಂತ್ರಿಯ ಕುಮಾರನು ಆತನಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಅಣ್ಣಯ್ಯ ಅಣ್ಣನೇಯೆಂದು ಘೋರರೋಧನವಂ ಮಾಡಿದನು. ಆ ವುಷ್ಟವೇಣಿ ತನ್ನ ಸೈನ್ಯದೊಡನೆ ಆಗಿಡದ ಸಮೀಪತೆರಳಿ ಅಲ್ಲಿ ಅಳುತ್ತಿರುವ ಮಂತ್ರಿಪುತ್ರನಂ ಕಂಡು ವಿಚಾರಿಸಿ, ತಾನು ಬಹಳ ದುಃಖದಿಂದ ಆ ಸುಪ್ರಕಾಶನ ತವದಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು, ಓ ಪ್ರಾಣನಾಥಾ! ಪ್ರಾಣನಾಥಾ! ಎಂದು ಅಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಆ ಸುನೀತಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟು ಈ ಇಂದುಮುಖಿಯು ಯಾರೆಂದು ಆಕೆಯ ವರ್ತಮಾನವಂ, ಆಕೆಯ ವೈರಾಗ್ಯವಂ ತಿಳುಕೊಂಡು ಅಬ್ಬಾ! ಇಂಥಾ ವೈರಾಗ್ಯಮುಳ್ಳ ಕನ್ನಿಕೆಗಳು ಭೂಮಿಯಮೇಲೆ ಇರುವರೇ ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡುತ್ತ, ಅತಿ ವಿನಯದೊಡನೆ ಆ ದೇವಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ತಾಯಾ! ನಾವು ಅಳುವದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ನಡಿಯಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಂ ಹೇಳೆಂದು ಕೇಳಿದನು. ಆ ವುಷ್ಟವೇಣಿಯು ಧೈರ್ಯವಂತಾಳಿ, ಅಗ್ನಿಕುಂಡವಂ ಮಾಡಿಸಿ, ಆ ಅಗ್ನಿಯೊಳು ಆ ತವವಂ ಹಾಕಿ ತಾನು ಬೀಳುವದಕ್ಕೆ ಯತ್ನಮಾಡಲು, ಧರ್ಮದೇವತೆಯು ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳು ಇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳು ದೇವವಾದ್ಯಗಳೊಡನೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು, ಆ ದೇವಿಯಂ ಹಿಡುಕೊಂಡು, ತಾಯಾ, ನಿನ್ನ ಸ್ಥಿರವಾದ ಭಕ್ತಿಗೂ ವೈರಾಗ್ಯಕ್ಕೂ ಮಹಾಋಷಿಯ ವಚನಗಳಿಗೂ ನಾವು ಭೀತರಾಗಿ ಓಡಿಬಂದೆವು. ಆಹಾ! ನಿನ್ನ ಪತಿಯಂ ಕಾಲಮೃತ್ಯುವು ಕೊಲ್ಲಲಿಲ್ಲ. ಆಕಾಲಮೃತ್ಯುವೆಂದರೆ ನಿನ್ನ ನಾದಬ್ರಹ್ಮವೇ ಸರ್ವಾಕಾರವಂ ಧರಿಸಿ, ಈ ಮಹಾ ಪುರುಷನಂ ಕೊಲ್ಲಿತು. ನಾವು ಜೀವ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವೆವು ಎಂದು ಆತನಂ ಜೀವಬರುವಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರು. ಆ ಸುಪ್ರಕಾಶನು ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳಂ ಧರ್ಮದೇವತೆಯಂ ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಯ ಪುತ್ರನಂ ನೋಡಿ, ಏನು ವರ್ತಮಾನವೆಂದು ವಿಚಾರಿಸಿದನು. ಆ ಸುನೀತಿಯು ನಡೆದ ವರ್ತಮಾನವೆಲ್ಲವೂ ಹೇಳಿದನು. ಆ ರಾಜಪುತ್ರನು ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳು ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ

ನಮಸ್ಕಾರವಂಗೈದು, ದೀವನೆಗಳಂ ಹೊಂದಿ, ಅವರ ಇಷ್ಟಪ್ರಕಾರವು ಆ ಪುಷ್ಪವೇ
ಣಿಯಂ ಗ್ರಹಿಸಿದನು. ಆಗ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ದಿವ್ಯವಾದ್ಯಗಳಂ ಮಾಡಿಸಿ, ಆ ಪರಮ
ಪತಿವ್ರತಾರತ್ನವಂ ಕೀರ್ತನೆಮಾಡಿ, ಮಹಾತ್ಮಳೇ! ನಿನ್ನ ಪತಿಯು ನೀನು ಅಶರೀರ
ಭಾವದಿಂ ನಿತ್ಯವಾದ ಪರಮ ಪದವಿಯಂ ಹೊಂದಿ, ಪ್ರಕೃತಿದ್ವಯದೋಷರಹಿತರಾ
ಗಿರೀ ಎಂದು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ನಿಜಮಂದಿರಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದರು.

ಅನಂತರ ಆ ಸುಪ್ರಕಾಶನು ಪುಷ್ಪವೇಣಿಯಂ ಸುನೀತನಂ ಆ ಸೈನ್ಯವಂ ಸಂ
ಗಡ ಕರಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಂದ ಮತ್ತು ಅಚಲ ಗುರುವಿನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ
ನಮಸ್ಕಾರಗಳು ಮಾಡಿ ಮುಕುಳಿತ ಹಸ್ತನಾಗಿ ನಿಂತು ಆತನಿಗೆ ನಡೆದ ವರ್ತಮಾನ
ವೆಲ್ಲವಂ ಹೇಳಿ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸಂಭವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ಕೇಳಿದನು. ಆ
ಮಹಾತ್ಮನು ರಾಜಪುತ್ರನಂ ಪುಷ್ಪವೇಣಿಯಂ ಮಂತ್ರಿಪುತ್ರನಂ ತನ್ನ ಸಮಾಪ
ಕೊಡಿಸಿಕೊಂಡು ಶಾಲಂಬಿ ಮಾರ್ಗವು ಪ್ರಕೃತಿ ದ್ವಯವಾದ ವಿಶ್ವರೂಪವೆಂತಲು
ನಿರಾಲಂಬಮಾರ್ಗವು ಪ್ರಕೃತಿದ್ವಯರಹಿತವಾದ ನಿಜಸ್ವರೂಪವೆಂತಲು ಬೋಧಿಸಿ,
ಸಾಲಂಬ ಮಾರ್ಗವಂ ನಂಬಿ ಆತ್ಮಧ್ಯಾನವು ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಪತಿವ್ರತಾಶರೋಮಣಿ
ಯ ಮಾನಸವಂ ಹಿಡಿದು ನಿನ್ನ ವಿಶ್ವರೂಪವಾದ ಪ್ರಕೃತಿ ದ್ವಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿ ಸಂಭವಿ
ಸಿತೇ ಹೊರ್ತು ನಿನ್ನ ನಿಜಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ಹಾನಿವುಂಟಾಗಲಿಲ್ಲ, ಈ ಪ್ರಕೃತಿ ದ್ವಯವೇ
ಭ್ರಾಂತಿಯೆಂದು ಸರ್ವವು ಬೋಧಿಸಿ, ಆ ಪುಷ್ಪವೇಣಿಗೂ, ಈ ಮೂಲವು ಇಲ್ಲದ
ಪ್ರಕೃತಿದ್ವಯವು ಸ್ವಪ್ನಸಮಾನವೆಂತಲು ಬೋಧಿಸಿ, ಅವರಂ ಅಶರೀರಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿ
ಆಶೀರ್ವಾದವಂ ಗೈದು ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಆ ಸುಪ್ರಕಾಶನು ಪುಷ್ಪವೇಣಿಯು ಮಹದಾ
ನಂದದಿಂದ ಮಂತ್ರಿಯ ಪುತ್ರನು ಸೈನ್ಯಗಳೊಡನೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು.

ಆ ಜೋಳದೇಶದ ಆರಸನು ಕೇಳಿ ಅದ್ಭುತಾನಂದದಿಂದ ಭಾರ್ಯೆಳಂ ಬಂಧು
ಗಳಂ ಸಂಗಡ ಕರಕೊಂಡು ಬಂದು ಅಳಿಯನಂ ಪುತ್ರಿಯಂ ಕಂಡು ತಾಯಿಯಾ ನೀನು
ನಮ್ಮ ಕುಲದೇವತೆಯೆಂದು ಪುತ್ರಿಯಂ ಮುತ್ತಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆನಂದಿಸಿದರು.

ಆ ಮಾಳವರಾಜನು ಪುತ್ರನ ವರ್ತಮಾನವಂ ಕೇಳಿ ಮಂಗಳವಾದ್ಯಗಳೊ
ಡನೆ ಎದುರ್ಗೊಂಡುಹೋಗಿ ಪುರಿಗೆ ಕರಕೊಂಡು ಬಂದು ನಡೆದ ವರ್ತಮಾನಯೆ
ಲ್ಲವು ವಿಚಾರಿಸಿ ತಿಳಿಕೊಂಡು ಮೂಗಿನಮೇಲೆ ಬೆರಳಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸೊಸೆಯಳಂ ತನ್ನ
ತೊಡೆಯಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮಹಾಪತಿವ್ರತಾರತ್ನವೇ, ಯಮ್ಮಯ ವಂಶವು
ಲೋಕದೊಳು ನಿಂದ್ರಿಸಿದೆ, ಆಹಾ ನಾವು ಧನ್ಯರಾದೆವುವೆಂದು ಅನೇಕ ವಿಧಗಳಿಂದ
ಕೀರ್ತನೆಮಾಡಿ ಆ ಜೋಳಭೂಪತಿಯಂ ಕಂಡು ಪುಣ್ಯಾತ್ಮಾ ನಿನ್ನ ಭಾಗ್ಯವೇ

ಭಾಗ್ಯವು, ಪತಿವ್ರತಾಶಿರೋಮಣಿಯಾದ ಮೃಗವಂಜನಿಸುವದಕ್ಕೆ ಪೂರೈಸುವೆಂಥಾ ತಪವಂಮಾಡಿದೆಯೋಯೆಂದು ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರ ಕೀರ್ತನೆಮಾಡಿ, ಪುರಿಯಂ ಶೃಂಗಾರಿಸಿ ಶುಭಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ವಿವಾಹಮಹೋತ್ಸವಂ ಮಾಡಿಸಿ ನೇತ್ರೋತ್ಸವಂ ಹೊಂದಿದರು, ಆ ಜೋಳಮಹಾರಾಜನು, ಆತನ ಪತ್ನಿಯು ಅಳಿಯನಿಗೆ ಪುತ್ರಿಕೆಗು ವಿವಿಧ ವಸ್ತುವಾಹನಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು ತಮ್ಮ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋದರು. ಅನಂತರ ಆ ಸುಪ್ರಕಾತನು ಪುಷ್ಪವೇಣೀದೇವಿಯು ಪುತ್ರೀಪುತ್ರರಂ ಕಂಡು ಬಹು ದಿವಸಗಳು ರಾಜ್ಯಭಾರವಂಗೈದು ಮೂಲುತವಯಿಲ್ಲದ ಶರೀರ ಭ್ರಾಂತಿಗಳು, ಇಲ್ಲದವರಾಗಿ ಪರಮಪದವಿಯಂ ಹೊಂದಿದರೆಂದು ಹೇಳಿದವರಾದಳು, ಆ ಸತ್ಯಭಾಮೆಯು ಅದ್ಭುತಾನಂದ ಹೊಂದಿ ಮಹಾತ್ಮಳೇ ? ಈ ಕಥೆಯು ಅಧಿಕ ಚಿತ್ರವಾಗಿರುವದು ಪದವಿಗಳಿಗೂ ಪರಮಪದವಿತೂ ಬೇಧಗಳು ಎಂಥಾದೆಂದು ಕೇಳಿದಕ್ಕೆ ಆ ದೃಢದರಾಜನ ಪುತ್ರಿ ಇಂತೆಂದಳು—

ಸತ್ಯಭಾಮೆಯೇ ಕೇಳು ಸ್ವರ್ಗವು ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಪದವಿಯು, ವಿಷ್ಣುಲೋಕ ಪದವಿಯು, ಶಿವಲೋಕಪದವಿಯು, ಆಯಾ ದೇವತೆಗಳದು, ಸಾಲೋಕ್ಯವು, ಸಾಮೀಶ್ಯವು, ಸಾರೂಪ್ಯವು, ಸಾಯುಜ್ಯವು, ಸಾಷ್ಟೀತ್ವವು, ಮೋಕ್ಷವು, ಇವು ಸತ ಬ್ರಹ್ಮವಂ ತಾಕಿರುವದು. ಅದಶವಿಧವಾದ ಪದವಿಗಳು ಭ್ರಮೆ ರೂಪಕವುಗಳು ಅಲ್ಲದೆ ಸ್ಥಿರವಾದವುಗಳಲ್ಲ ಭ್ರಮೆಯೆಂದರೆ ಮಾಯೆಯು, ಮಾಯೆಯೆಂದರೆ ಅರಿವಿಕೆಯು, ಅರಿವಿಕೆ ಅಂದರೆ ಮರತುಹೋಗುವಿಕೆ ಮರತುಹೋಗದೆ ಇರುವಿಕೆಯು ಆದ್ದರಿಂದ ಅರಿವಿಕೆ ಎನುಯಿಲ್ಲ, ಅದು ಸ್ವಪ್ನಸಮಾನವು ಜಾಗ್ರತೆಗೆ ಬಂದರೆ ಎನುಯಿಲ್ಲ, ಸರ್ವವು ಭ್ರಾಂತಿ, ರಜ್ಜುವುನಲ್ಲಿ ಸರ್ಪಭ್ರಾಂತಿಯು ದಾರುವುನಲ್ಲಿ ಪುರುಷ ಭ್ರಾಂತಿಯು ಬಿಸಲು ಕುದಿರಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಭ್ರಾಂತಿಯು ಸುಷುಪ್ತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ರಜಿತ ಭ್ರಾಂತಿಯು ಉಂಟಾಗುವಹಾಗಿ ಅಚಲಪರಿಪೂರ್ಣದಲ್ಲಿ ಮಾಯೆಯು ಇಲ್ಲ, ತಾರುವುನಲ್ಲಿ ಪುರುಷನು ಇಲ್ಲದಹಾಗಿ ಅಚಲದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯುವಿಕೆಯು ಇಲ್ಲ ಮರೀಚಿಕಾ ಜಲದಲ್ಲಿ ನೀರು ಇಲ್ಲದಹಾಗಿ ಆ ಶರೀರಬ್ರಹ್ಮದಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತು ಇಲ್ಲ. ಕಪ್ಪು ಚಿವುಗಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಿಯಿಲ್ಲದ ಹಾಗಿ ಪರಮಪದವಿಯಲ್ಲಿ ಲೋಕಗಳು ಇಲ್ಲ, ಸರ್ವವು ಭ್ರಾಂತಿ, ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಪವು ಇಲ್ಲ, ಮೊಲಕ್ಕೆ ಕೊಂಬುಗಳು ಇಲ್ಲ, ಬೀಜಿಗೆ ಪುತ್ರರಲ್ಲ, ಈ ನಿರ್ವಿಕಾರ ಬ್ರಹ್ಮದಿಂದ ಎನು ಹುಟ್ಟಲಿಲ್ಲ, ಅಚಲಪರಿಪೂರ್ಣ ಬ್ರಹ್ಮವೇ ಪರಮ ಪದವಿ, ಅದು ಪ್ರಕೃತಿದ್ವಯ ರಹಿತವು ಮತಗಳಿಗೆ ತಾಕದಂತವುಗಳು ಪುಣ್ಯಪಾಪಗಳು ಸುಖದುಃಖಗಳು ಬಂದ ಮೋಕ್ಷಗಳು ಇಲ್ಲದ್ದೇ ಪರಮಪದವಿ, ಸದ್ಗುರುವಿನ

ಕಟಾಕ್ಷವು ಇಲ್ಲದೆ ತಿಳಿಯಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ನೀನು ಬುದ್ಧಿಪರಳಾಗಿ ನಿನ್ನ ಭರ್ತನಿಗೆ ವಿವಿಧಶುಕ್ರೋಷಗಳು ಮಾಡುತ್ತ, ತ್ರಿಕರಣಶುದ್ಧಿಯಾಗಿ ಪರಿಚರೈಗಳು ಮಾಡುತ್ತ ನಿನ್ನ ಪತಿಯಿಂದ ಇಂಥಾ ಅತೀತಮಾರ್ಗವಂ ಗ್ರಹಿಸಿ, ನಿನ್ನ ನಿಜಸ್ವರೂಪವಂ ಹೊಂದೆಂದು ಬುದ್ಧಿಗಳು ಬೋಧಿಸಿದಳು ಆ ಸತ್ಯಭಾಮೆಯು ಮೂಗಿನ ಮೇಲೆ ಬೆರಳಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆ ದೇವಿಗೆ ಆಶೀರ್ವಾದ ದೀವನೆಗಳು ಮಾಡಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ತನ್ನ ಭರ್ತನೊಡನೆ ದ್ವಾರಕಾವುರಿಗೆ ತೆರಳಿದರು.

ಇದು ಶ್ರೀಮದ್ವೇದಾಂತ ಸಾರವು, ನಾದುಬಿಂದು ಕಳಾತೀತರು, ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಸ್ವರೂಪರು, ಪ್ರಕೃತಿದ್ವಯ ದೋಷರಹಿತರು ಅಚಲಪರಿವೂರ್ಣರು ಅಶರೀರರು ಆದ ಸದ್ಗುರುಸ್ವಾಮಿ ಶಿಷ್ಯನು ಭಕ್ತಿವೈರಾಗ್ಯ ಯೋಗ, ಜ್ಞಾನ ಜ್ಞಾನಾತೀತಗಳೆಂಬ ವೇದಾಂತಮಾರ್ಗಗಳು ಸರ್ವಜನರಿಗೂ ಶುಲಭೋಪಾಯವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವ ಹಾಗೆ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ದ್ರೌಪತಿ ಸತ್ಯಭಾಮೆಯ ಸಂವಾದವಾದ ಭಕ್ತವಿಜಯವೆಂಬ ಹತ್ತುಮಂದಿ ಮಹಾಪತಿವ್ರತೆಗಳೆ ಜರಿತ್ರಗಳು ಇದು ಭಕ್ತಿಶ್ರದ್ಧೆಗಳೊಡನೆ ಪರಿಸುವವರು, ಕೇಳುವವರು ಪುಣ್ಯಲೋಕಗಳಂ ಹೊಂದುವರು, ಅನುಷ್ಠಿಸಿದ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರು ಮೋಕ್ಷವಂ ಹೊಂದುವರು, ಇದಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವು. ಇದು ಗುರುವಾಕ್ಯವು ಇದು ವೇದಾಂತವು ಇದು ಸತ್ಯವು.

ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಲೋಪಗಳು ವಾಕ್ಯದೋಷಗಳು ಇದ್ದಿರಬಹುದು. ಗುಣಗ್ರಣ ಪಾರೀಣರಾದ ಸತ್ಪುರುಷರು ಈ ದೀನನಮೇಲೆ ಪರಿವೂರ್ಣ ಕಟಾಕ್ಷವಿಟ್ಟು ಅಂಥಾ ದೋಷಗಳು ದಾವದಾದರು ತೋರಿದಡೆ ಸವರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರೆಂದು ಸವಿನಯವಾಗಿ ವ್ರಾರ್ಥಿಸುವೆನು.

ಭಕ್ತವಿಜಯವೆಂಬ ಪತಿವ್ರತಾಮಹಾತ್ಮವು ಸಂಪೂರ್ಣವು.



೨೫ ನೇ ಪೇಜಿನಿಂದ ೭೫ ನೇ ಪೇಜಿನವರೆಗೆ

ಶ್ರೀಮತ್ಕೃಷ್ಣಕಾಪರಮೇಶ್ವರೀ ಪ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಸ್ವತಃ ಜೋತಿಷ್ಯ ಕಲಿಯುವ

ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಪ್ರಶೋತ್ತರ

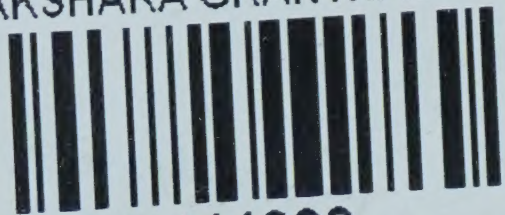
ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ಸರ್ವವಿಷಯಾಮೃತ

ಅಯ್ಯಾ ವಿದ್ವಜ್ಞನಗಳೆ ! ಜೋತಿಷ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತದೊಳಗಿನ ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಮಹನೀಯರು ಪ್ರಚಾರಪಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಯಾವದೂ ಕಂಡುಬರಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಸನ್ನಿತ್ರರ ಪ್ರೇರಣೆಯಂತೆ ಪ್ರಶೋತ್ತರ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಜೋತಿಷ್ಯ, ಬಾಲಬೋಧೆ, ನಕ್ಷತ್ರಚೂಡಾಮಣಿ, ಮುಹೂರ್ತದರ್ಪಣ, ಕಾಲಾಮೃತ, ಕಾಲಚಕ್ರಹೋರಾಶಾಸ್ತ್ರ, ಜಿನೇಂದ್ರಮಾಲಾ, ಮೇಘಮಾಲಾ, ಆಬ್ದಕಲ್ಪ, ಜಾತಕಫಲಚಿಂತಾಮಣಿ, ಗೋಚಾರಫಲದರ್ಪಣ, ಅದೃಷ್ಟದೀಪಿಕೆ, ಮಾರ್ಕಂಡೇಯಚರಿತ್ರೆ, ಅದೃಷ್ಟಚಂದ್ರಿಕೆ, ಶಾಂತಿಕಮಲಾಕರಾದಿ ಮುಂದಿನ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ, ಮತ್ತು ಇತರ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧಕನ್ನಡ ವಚನರೂಪವಾಗಿ ಹದಿನಾರು ಪ್ರಕರಣಗಳೊಡನೆ ವಿಂಗಡಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಗುಣಹಿಗಳು ನೋಡಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಕ್ರಯ ೧-೮-೦.

ಪೊನ್ನು ಸ್ವಾಮಿಶೆಟ್ಟಿ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್,
ಜೀವರತ್ನಾಕರ ಬುಕ್‌ಡೆಪೋ, ಮೈಸೂರು

AKSHARA GRANTHALAYA



ACC.NO. 111399

ಗುಣ
ವಿಷಯ
ಸಮಗ್ರ

ಪ್ರ ಕ ಟ ನೆ .

ಮೈಸೂರು ಜೀವರತ್ನಾಕರ ಬುಕ್‌ಡೀಪೋವಿನಲ್ಲಿ
ದೊರೆಯುವ ಪ್ರಸ್ತುತಗಳು.

ಯಕ್ಷಗಾನ ನಳಚರಿತ್ರೆ ದೊಡ್ಡ ಕ್ಷರ	೦-೬-೦	ಬಾಲಗ್ರಹ	೦
ಯಕ್ಷಗಾನ ಐರಾವತ ದೊಡ್ಡ ಕ್ಷರ	೦-೪-೦	ಪ್ರಶ್ನ ಚಿಂತಾಮಣಿ	೦
ಯಕ್ಷಗಾನ ಶನಿಮಹಾತ್ಮ	೦-೪-೦	ಶಂಕರಾನಂದಪದ್ಧತಿ	೦
ಚಿತ್ರರಶೀಖರ ಸೋಮಸೇಖರ ಕಥೆ	೦-೪-೦	ಶಂಕರಾನಂದಕಥೆ	೦
ಟೀಕು ಅಭಿಮನ್ಯುಕಾಳಗ	೦-೫-೦	ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಧಾರವಾಡ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು	
ಟೀಕುಸಹಿತ ಸುಭದ್ರಾಪರಿಣಯ	೦-೮-೦	ಶ್ರೀ ಮಹಾ ಶಿವಲೀಲಾ	
ಟೀಕುಸಹಿತ ಕೃಷ್ಣಾ ಜುನರಕಾಳಗ	೦-೮-೦	(ನಾರದಪ್ರಭಾವ) ನಾಟಕ	
ಟೀಕುಸಹಿತ ಕುಶಲವರಕಾಳಗ	೦-೮-೦	ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಪಾರಿಜಾತನಾಟಕ	
ಟೀಕುಸಹಿತ ಕನಕಾಂಗಿಕಲ್ಯಾಣ	೦-೮-೦	ವಿಕ್ರಮವಿಜಯನಾಟಕ	
ಗುಬ್ಬಿ ಕಂಪನಿ ನಾಟಕಗಳು.		ಪಾರ್ವತಿಪರಿಣಯನಾಟಕ	
ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಲೀಲಾ ನಾಟಕ	೦-೮-೦	ಕಥೆಗಳು.	
ಮಹಾತ್ಮ ಕಬೀರ್ದಾಸ್ ನಾಟಕ	೧-೦-೦	ಮಹಾಪತಿವ್ರತೆಯರಕಥೆ	
ಭೋಜ ಕಾಳಿದಾಸನಾಟಕ	೦-೮-೦	ಕಥಾಸಾಗರ ಚಮತ್ಕಾರಕಥೆಗಳು	
ಸದಾರಮನಾಟಕ	೦-೬-೦	ಅಕಟವಿಕಟತನ್ನಾ ಲರಾಮಕೃಷ್ಣ	
ಗುಲೇಬಕಾವಲಿನಾಟಕ	೦-೬-೦	ಅಶುವವರನ್ನು ನಗಿಸುವ	
ರುಕ್ಮಾಂಗದನಾಟಕ	೦-೬-೦	ಲೋಕೈಕಚತುರನಕಥೆ	
ಮನ್ಮಥವಿಜಯನಾಟಕ	೦-೬-೦	ನಗದವರನ್ನು ನಗಿಸುವಕಥೆ	
ಮನೋರಮನಾಟಕ	೦-೬-೦	ಅನಂದಸುಂದರಿಕಥೆ	
ಚಿತ್ರಭೋಗಕಮಲಾವತಿನಾಟಕ	೦-೬-೦	ವಿಚಿತ್ರವಿನೋದಮಂಜರಿಕಥೆ	
ರಾಜಹಂಸನಾಟಕ	೦-೬-೦	ಹುಚ್ಚು ಮುಂಡೆಯರಕಥೆ	
ಯುವತಿವಿಜಯನಾಟಕ	೦-೬-೦	ಸಾ ನಂದಗಣೇಶನಕಥೆ	
ಸಾರಂಗಧರನಾಟಕ	೦-೬-೦	(ಪಾಪಪುಣ್ಯಗಳ ಚರಿತ್ರೆ)	
ಜೋರಕಥೆನಾಟಕ	೦-೬-೦	ನಳದಮಯಂತಿಯರಕಥೆ	
ಧರ್ಮಪಾಲಚರಿತ್ರೆನಾಟಕ	೦-೬-೦	ಕಬೀರ್ದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆ	
ಪಾಂಡುಕವಿಜಯನಾಟಕ	೦-೬-೦	ಕೀಚಕನಹಾಡು	
ರತ್ನಾ ವಳಿನಾಟಕ	೦-೬-೦	ಕುಕ್ರವಾ ದಹಾಡು	
ಇಂದ್ರಸೇನಾನಾಟಕ	೦-೬-೦	ಸಂಪತ್ತು ಶನಿವಾರದಹಾಡು	
ಸತ್ಯವರ್ಮನಾಟಕ	೦-೬-೦	ರುಕ್ಕಿಣಿಗೆ ಹೂಮುಡುಸುವಹಾಡು	
ಲಂಕಾ ದಹನನಾಟಕ	೦-೬-೦	ಬಾಗಿಲು ತಡೆಯುವ ಹಾಡು	
ಕೈವಲ್ಯನವನೀತ	೦-೮-೦	ಸಚಿತ್ರ ಸಂಗೀತಕಲ್ಯಾಣ ಪಾರಿಜಾತ	
ಗುಪ್ತವಿದ್ಯ ಪಂಚೀಕರಣ	೦-೪-೦	ಗೋವಿನಕಥೆ	
ಪುಲಿಂದರದಾಸರಕೀರ್ತನೆ	೦-೬-೦	ಹರಿಭಕ್ತಿ ಸಾರ	
ಕನಕದಾಸರಕೀರ್ತನೆ	೦-೪-೦	ಶಿವಭಕ್ತಿ ಸಾರ	
ಬಾಗಿಲು ತಡೆಯುವ ಹಾಡು	೦-೧-೦	ವಿವಾಹಗೀತರತ್ನ ಮಂಜರಿ	

ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ:— ಬಿ. ಆರ್. ಪೊನ್ನು ಸ್ವಾಮಿಶೆಟ್ಟಿ ಅಂಡ್
ಜೀವರತ್ನಾಕರ ಬುಕ್‌ಡೀಪೋ.